

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของ
นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา
เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์
ของ
กานจันท์ สุขลายาจิต

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
ตุลาคม 2547
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๑
๑๒๑.๖๓๘
๑.๔๓๑๑

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของ
นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา
เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
กานจันท์ สุขลายจิต

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

ตุลาคม 2547

1

๑๒๑.๖๓๘

๒๘ ต.ค. ๒๕๔๖

กานจันทร์ สุขลายาจิต. (2547). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทย
ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร.
ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ : ผู้ช่วย
ศาสตราจารย์พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง, รองศาสตราจารย์เวชณี กรีทอง

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียน
วิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา เขตดุสิต
กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียน
ระดับชั้นประถมศึกษา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2547 จำนวน 371 คน
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียน
วิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา เขตดุสิต
กรุงเทพมหานคร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และ
การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษา พบว่า

1. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของ
นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 4 ตัวแปร ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียน (X_7) นิสัยทางการเรียน (X_8) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว (X_{11})
และลักษณะทางกายภาพ (X_{12}) ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวก กับความสามารถในการ
เขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 5 ตัวแปร
ได้แก่ เพศหญิง (X_2) อายุ (X_3) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (X_6) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
(X_9) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย (X_{13})

2. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของ
นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ตัวแปร ได้แก่ เพศชาย (X_1) ชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4 (X_4) และชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (X_5)

3. ตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 2 มี 2 ตัวแปร ได้แก่ การสนับสนุนต่อการเรียนวิชาภาษาไทย (X_{10}) และสัมพันธ
ภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{14})

4. ตัวแปรที่ส่งผลต่อความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 ตัวแปร โดยเรียงลำดับจาก ตัวแปรที่ส่งผลมากที่สุด
ไปยังตัวแปรที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (X_6) เพศชาย (X_1) ผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน (X_7) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย (X_{13}) และตัว

แปรทั้ง 4 ตัวแปรนี้สามารถร่วมกันพยากรณ์ความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยได้ร้อยละ 26.5

5. สมการที่สามารถพยากรณ์ความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่2ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีดังนี้

5.1 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = 4.642 + 2.955 X_6 - 1.304 X_1 + 1.340 X_7 + .685 X_{13}$$

5.2 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .429 X_6 - .199 X_1 + .175 X_7 + .129 X_{13}$$

VARIABLES RELATED TO THAI WRITING ABILITY OF THE SECOND LEVEL,
PRIMARY GRADES 4-6 STUDENTS OF PRIMARY SCHOOL
IN KHET DUSIT, BANGKOK

AN ABSTRACT
BY
KARNCHAN SUKLAYAJIT

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Educational Psychology
At Srinakharinwirot University
October 2004

Karnchan Suklayajit. (2004). *Variables Related to Thai Writing Ability of The Second Level, Primary Grades 4-6 Students of Primary School in Khet Dusit , Bangkok*. Master of Education, M.Ed. (Educational Psychology). Bangkok : Graduate School, Srinakarinwirot University. Thesis Committee : Assist. Prof. Pannarat Ploylearmsang , Assoc. Prof. Waythanee Greethong

The purposed of this research were to investigate variables related to Thai writing ability of the Second level, Primary Grades 4-6 Students of Primary School in Khet Dusit, Bangkok. The 371 subjects of the Second level, Primary Grades 4-6 students of Primary School in Khet Dusit, Bangkok in the academic year 2004. They were stratified randomly sampling from the population. The research instrument was the variables related to Thai writing ability of the Second level, Primary Grades 4-6 students of Primary School in Khet Dusit, Bangkok of studying questionnaires. The data were analyzed by Pearson Product Moment Correlation Coefficient and The Stepwise Multiple Regression Analysis.

The results were as follows ;

1. There were significantly positive Correlation among Thai writing ability of the Second level, Primary Grades 4-6 students ; learning achivement (X_7), learning habits (X_8), interpersonal relationship between students and their family members (X_{11}), and physical environment (X_{12}) at .05 level, and there were significantly positive Correlation among Thai writing ability of the Second level, Primary Grades 4-6 students ; female (X_2), age (X_3), prathom sukxa VI (X_6), achievement motivation (X_9), and interpersonal relationship between students and their teacher (X_{13}) at .01 level.
2. There were significantly negative Correlation among Thai writing ability of the Second level, Primary Grades 4-6 students ; male (X_1), prathom sukxa IV (X_4), and prathom sukxa V (X_5) at .01 level.
3. There were no significantly Correlation among Thai writing ability of the Second level, Primary Grades 4-6 students ; students support to thai language (X_{10}) and interpersonal relationship between students and their peer groups (X_{14}).

4. Variable were significantly affected to Thai writing ability of the Second level, Primary Grades 4-6 students from the most to the least effectors were prathom sukka VI (X_6), male (X_1), learning achievement (X_7), and interpersonal relationship between students and their teacher (X_{13}) at .01 level. These 4 variables could predict Thai writing ability about the percentage of 26.5.

5. The predicted equation to be significantly of Thai writing ability of the Second level, Primary Grades 4-6 students at .01 level were as follows :

5.1 The predicted equation in term of raw scores were :

$$\hat{Y} = 4.642 + 2.955 X_6 - 1.304 X_1 + 1.340 X_7 + .685 X_{13}$$

5.2 The predicted equation in term of standard scores were :

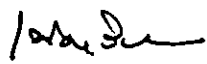
$$Z = .429 X_6 - .199 X_1 + .175 X_7 + .129 X_{13}$$

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2
โรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

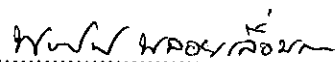
ของ
นางสาวกานจันท์ สุขลายาจิต

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)
วันที่ 15 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2547

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ เวชนี กรีทอง)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ดร. พาสณา จุฬรัตน์)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ เวทีกร กิริทอง กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา และอาจารย์ ดร. พาสนา จุลรัตน์ กรรมการที่ได้รับแต่งตั้งเพิ่มเติมในการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยความกรุณาต่อผู้วิจัย ตั้งแต่เริ่มดำเนินการวิจัยจนเสร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา อาจารย์ ดร. พาสนา จุลรัตน์ และ อาจารย์ณฤณารถ ปราบสุธา ซึ่งเป็นอาจารย์โรงเรียนวัดเทวราชกุญชร ที่ได้กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ และกรุณาให้คำแนะนำต่าง ๆ แก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณนายธรรมบุญ นารากุลผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสมณานัมบริหาร นางสุนันทา เรขะจุติผู้อำนวยการโรงเรียนสุโขทัย นางสาวฉัตรละออ อ่อนละมูลผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเทวราชกุญชร นางจิราพร วงษ์ข้าผู้อำนวยการโรงเรียนวัดประจักษ์ศิลปาคม นายวีระวุฒิสืบสมานผู้อำนวยการโรงเรียนวัดจันทรสโมสร และนางสาวประไพพรรณ ประเสริฐวิทย์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการวัดจันทรสโมสร สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตดุสิต ที่ได้กรุณาอนุญาตให้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้และขอขอบใจนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตดุสิต ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณอาจารย์พรทิพย์ สุนทรนันท์ อาจารย์ทำนุ นระรายและอาจารย์ทรงศนัย โกวิทยากร ที่กรุณาช่วยเหลือให้คำแนะนำและให้กำลังใจตลอดมา

ขอขอบพระคุณพี่ๆและเพื่อนร่วมงานทุกท่านที่ได้กรุณาอนุญาตให้โอกาสผู้วิจัยไปเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณเพื่อนๆพี่ๆ สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา ที่ให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจ ผู้วิจัยในระหว่างการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นอย่างดี

คุณค่าทั้งหมดที่เกิดจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้กับคุณพ่อคุณแม่ ญาติพี่น้องที่สนับสนุน ส่งเสริมและให้กำลังใจ แก่ผู้วิจัยในการศึกษาค้นคว้าจนปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี ตลอดจนบูรพาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิทยาการ ความรู้ให้กับผู้วิจัยมาตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบัน

กานจันท์ สุขลายาจิต

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง.....	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	4
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
	สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	9
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทย.....	10
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ศึกษาค้นคว้า.....	35
	เอกสารที่เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.....	66
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนระดับประถมศึกษา ในสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตดุสิต.....	71
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	74
	แหล่งข้อมูลประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	74
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	75
	วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	76
	การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	90
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	92
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	92
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	94
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	94
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	94
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	96

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	103
ความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	103
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	105
อภิปรายผล.....	106
ข้อเสนอแนะ.....	115
บรรณานุกรม.....	116
ภาคผนวก.....	132
ก. หนังสือรับรองและขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล	133
ข. แบบสอบถาม	141
ค. ค่าความเชื่อมั่นและค่า t	157
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	162

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียน ระดับชั้นและเพศ.....	75
2	แสดงจำนวนร้อยละของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 จำแนกตามเพศ และระดับชั้นที่กำลังศึกษา.....	96
3	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียนวิชาภาษาไทย.....	97
4	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียน วิชาภาษาไทย.....	99
5	แสดงการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของตัวแปรที่ส่งผลต่อความสามารถใน การเขียนวิชาภาษาไทย.....	101
6	แสดงตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของ นักเรียนโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ.....	102
7	แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน.....	158
8	แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทางการเรียน.....	158
9	แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการสนับสนุนบุตร ต่อการเรียนวิชาภาษาไทย.....	159
10	แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่าง นักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว.....	159
11	แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ.	160
12	แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่าง นักเรียนกับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย.....	160
13	แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน.....	161

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
-----------------------------	---

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ประเทศไทยกำลังพัฒนาในทุกๆ ด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและเทคโนโลยี การพัฒนาจะสำเร็จได้ต้องอาศัยการพัฒนาทรัพยากรคนเป็นอันดับแรก เพื่อให้ได้คนที่มีคุณภาพ มีความรู้ มีทักษะและการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม การพัฒนากำลังคนมีหลายวิธีด้วยกัน วิธีที่ให้ผลชัดเจนที่สุดคือ การให้การศึกษา (เอกศักดิ์ อินทร์ประสิทธิ์. 2531:1) ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2540-2544) ที่ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพของคน โดยเน้นให้ประชาชนได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ ซึ่งทำให้ทรัพยากรมนุษย์มีคุณภาพเหมาะสมและมีคุณสมบัติที่ดีเพียงพอในการพัฒนาประเทศ (ปัจจุย บุณนาค. 2534:112)

ภาษาเป็นหัวใจของความเป็นมนุษย์ เพราะถ้าปราศจากภาษามนุษย์ย่อมไม่ต่างจากสัตว์ ภาษาเป็นเครื่องมือที่มนุษย์ใช้เพื่อติดต่อสื่อสาร ถ่ายทอดภูมิปัญญา ความรู้ วัฒนธรรม จริยธรรม ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี ตลอดจนความเชื่อและจินตนาการที่มีอยู่ให้แก่มนุษย์ด้วยกัน (กาญจนา นาคสกุล. 2539 :35)

การสื่อสารระหว่างมนุษย์เกิดมาพร้อมกับการกำเนิดของมนุษย์ การสื่อสารเริ่มต้นด้วยการใช้ท่าทาง การใช้มือ การใช้เสียง แล้วพัฒนาเป็นภาษาพูดที่รับรู้จากการฟังและพัฒนาภาษาพูดเป็นภาษาตัวอักษร การสื่อสารทางการเขียนมีความสำคัญมาก เนื่องจากการสื่อสารที่ชัดเจนสามารถทบทวนความเข้าใจได้ การเขียนเป็นกระบวนการแสดงความรู้สึกนึกคิดออกมาเป็นสัญลักษณ์ตัวอักษร เพื่อให้ผู้อื่นอ่านและเข้าใจความคิดของผู้เขียน ผู้เขียนจะสื่อสารความคิดออกมาได้ดีหรือไม่ เพียงใด ขึ้นอยู่กับความสามารถในการใช้ภาษา (อัศรา บุญทิพย์. 2535:3)

ภาษาไทยมีความสำคัญต่อคนไทยนานัปการ เป็นภาษาประจำชาติ เป็นเครื่องแสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองและสะท้อนให้เห็นถึงมรดกทางวัฒนธรรมอันสูงส่งของชาติและเอกลักษณ์สำคัญที่แสดงถึงความเป็นชาติที่มีเอกราช ภาษาไทยจึงมีบทบาทกับวิถีชีวิตของคนไทย เพราะใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารระหว่างคนไทยทั้งชาติ ให้มีความเข้าใจตรงกันในการสื่อความหมาย แลกเปลี่ยนความต้องการ ถ่ายทอดความรู้ความคิดประสบการณ์และศิลปวิทยาการทั้งยังทำหน้าที่บูรณาการทางสังคม ส่งเสริมความมั่นคง ถ่ายทอดประเพณีและวัฒนธรรมของชาติ นอกจากนี้ในการพิจารณาคุณค่าของภาษาไทยนั้น ฐะปะนีย์ นาครทรรพมีความเห็นว่า ภาษาไทยให้ประโยชน์อะไรแก่สังคมไทยบ้าง ได้ประมวลไว้ 8 ประการ ใช้เป็นสื่อกลาง

เสริมสร้างวัฒนธรรม สำนแดงเอกลักษณ์ พิทักษ์เอกราช ประสาทวิทยาพัฒนาความคิด กอบ
กิจกรรมและประสานสามัคคี (คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงาน 2539:142) ซึ่ง สม
พันธ์ุ เลขะพันธ์ุ (2542 :14) กล่าวว่าภาษาไทยเป็นภาษาที่ละเอียดอ่อน สื่อความหมายทั้ง
ทางตรงและทางอ้อม ถ่ายทอดอารมณ์ต่างๆ ได้ชัดเจน เช่นพอใจ ขบขัน เสียใจ ดีใจ คึกคัก
 ฯลฯ และยังสามารถใช้ถ้อยคำ สร้างภาษาในใจ บอกเล่าให้เห็นบรรยากาศต่างๆ เช่น
สนุกสนาน เจ็บเหงา วังเวก ฯลฯ ให้ผู้รับสารเกิดความรู้สึก เกิดอารมณ์ เห็นภาพและ
บรรยากาศตามที่คุณผู้ส่งสารต้องการ

การสอนวิชาภาษาไทยเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากเพราะ
เป็นพื้นฐานทางภาษาในการแสวงหาความรู้และนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการ
ดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุขด้วยเหตุนี้กระทรวงศึกษาธิการเล็งเห็นถึงความสำคัญของวิชา
ภาษาไทย จึงกำหนดแนวทางการปฏิรูปการศึกษา พ.ศ. 2539-2550 เรื่องหลักสูตรและ
กระบวนการเรียนการสอนโดยมุ่งเน้นเป็นพิเศษในด้านพื้นฐานทางภาษาไทย เพื่อรองรับการ
พัฒนาความรู้และทักษะในระดับที่สูงขึ้น (ศึกษาธิการ,กระทรวง.2539:24) ซึ่งสอดคล้องกับ
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 มาตรา 23 ระบุไว้ว่า การจัดการศึกษา
ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้ง
ความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ
การศึกษาในเรื่องต่อไปนี้ โดยเฉพาะข้อ 4 กล่าวถึงความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์และด้าน
ภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง (ศึกษาธิการ,กระทรวง. 2546 : 11)

การเขียนเป็นอีกทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญของวิชาภาษาไทยและต้องใช้เวลาฝึกฝน
มากกว่าทักษะอื่น การเขียนเป็นทักษะที่มีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด
ตลอดจนข้อเท็จจริงต่างๆ ให้ผู้อื่นรับทราบ โดยใช้ระบบสัญลักษณ์ตัวอักษรเป็นการบันทึก
ถ้อยคำและความคิดมิให้สูญหายโดยเฉพาะการถ่ายทอดวิทยาการต่างๆ มนุษย์ใช้การเขียนเพื่อ
ประโยชน์ในชีวิตประจำวันหลายอย่างการเขียนให้มีประสิทธิภาพนั้น ผู้เขียนจะต้องมี
ความสามารถในการฟัง พูดและอ่านด้วย ซึ่ง ประพันธ์ อุณจิตติ(2531:2) กล่าวว่า การเขียนมี
ความสำคัญต่อการเรียนเกือบทุกชนิด เพราะต้องอาศัยการจดบันทึกเพื่อรวบรวมข้อมูลถ้อยคำ
จากครูเพื่อเขียนรายงานเพื่อย่อสิ่งที่ได้ยิน เพื่อเขียนตอบปัญหาต่างๆ เหล่านี้ เป็นต้น ซึ่ง
สอดคล้องกับแนวคิดของวิตโดสัน (Widdowson.1978:9) ที่ว่าการเขียนเป็นการเรียบเรียงความ
คิด อย่างมีจุดมุ่งหมาย ผู้เขียนต้องรู้จักเรียบเรียงประโยคให้ได้ข้อความที่สามารถสื่อสารได้ ทำ
ให้อ่านเข้าใจแนวคิดของข้อความนั้นๆ ดังนั้นการเขียนจึงเป็นการสื่อสารที่ถาวร ชัดเจน คงทน
สามารถตรวจสอบและใช้เป็นหลักฐานได้ นอกจากนี้ แพตตี (Patty. 1985:182-186) กล่าวว่า
ความสามารถในการเขียนคือ ความสามารถในการแสดงออกซึ่งความคิดที่ต้องการเชื่อมโยง จัด
วางและพัฒนารายละเอียดต่างๆ ตลอดจนความสามารถในการเรียบเรียงความคิดให้เป็น
ประโยคเป็นข้อความสั้นๆ และเป็นเรื่องราวซึ่งสอดคล้องกับเบอร์น (Byrne. 1988 : 1) กล่าวถึง

ความสามารถในการเขียนว่า ไม่ใช่เป็นเพียงการเขียนสัญลักษณ์ทางภาษาเท่านั้น แต่หมายถึงกระบวนการในการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารและความคิดของผู้เขียนออกเป็นสัญลักษณ์อักษร โดยมีการเรียบเรียงถ้อยคำจัดลำดับความคิดได้เหมาะสม สามารถสื่อสารข้อมูลนั้นไปสู่ผู้อ่านได้ตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียน

การย่อความเป็นทักษะหนึ่งของการใช้ภาษาที่มีบทบาทสำคัญต่อการส่งสารและ รับสารเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพราะทุกคนต้องย่อความจากสิ่งที่ได้ฟังและอ่านเพื่อจดจำไว้ สำหรับนักเรียนนั้น การย่อความมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเพราะวันหนึ่งๆ ผู้เรียนต้องเรียนรู้ด้วยการ ฟังคำอธิบายของครูและอ่านจากตำราเรียนอย่างมากมายจนไม่สามารถจดจำหรือบันทึกข้อความได้ทั้งหมด จึงต้องเขียนสรุปความเฉพาะสิ่งสำคัญเท่านั้น ดังนั้นการเขียน ย่อความจึงต้องฝึกให้กับนักเรียนทุกระดับอย่างสม่ำเสมอ (วรรณ โสมประยูร.2529: 574)

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น โดยการสัมภาษณ์อาจารย์สอนประจำ วิชาภาษาไทย จำนวน 21 คน ผลการสัมภาษณ์พบว่า เด็กมีปัญหาทักษะด้านการเขียนมากที่สุด ซึ่งสาเหตุที่พบว่ามีสาเหตุไม่ถูกต้อง เด็กไม่เห็นความสำคัญต่อการเรียนบิดามารดาไม่มีเวลาฝึกฝนอบรมเนื่องจากมีภาระมากต้องทำงานหนัก ทำให้ขาดการดูแลเอาใจใส่เด็กและเด็กเองก็ขาดการฝึกการเขียนเนื่องจากต้องช่วยบิดามารดาทำงาน และเมื่อมีการบ้านก็ไม่มีใครคอยแนะนำและให้คำปรึกษาเด็กผู้วิจัยจึงได้ทำการสำรวจเบื้องต้นโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดถามนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 เมื่อเดือนกันยายน 2546 โดยข้อที่ 1ถามว่า ในการเรียนวิชาภาษาไทย นักเรียนคิดว่าทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน นักเรียนคิดว่าทักษะในด้านใดยากที่สุด จากนักเรียนทั้งหมดที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 69 คน พบว่านักเรียนมีปัญหาเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามลำดับดังนี้ มีปัญหาด้านทักษะการเขียนจำนวน 39 คนโดยทั้ง 39 คนได้กล่าวถึงปัญหาในการเขียนย่อความและเขียนจดหมายคิดเป็นร้อยละ 56.52 ซึ่งสอดคล้องกับฐะปะนีย์นาคกรรพ (2526 : 26) และกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2516:63) ที่พบว่า นักเรียนระดับประถมศึกษาเขียนย่อความหรือสรุปความไม่เป็นเนื่องจากนักเรียนจับใจความของเรื่องที่อ่านที่ฟังไม่ได้และผู้เขียนมักจะเขียนย่อความโดยเอาพลความมาเขียนเป็นใจความสำคัญทำให้ข้อความไม่ตรงประเด็น ปัญหาด้านทักษะการพูดจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 18.84 ปัญหาด้านทักษะการอ่าน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 17.40 ปัญหาด้านทักษะการฟัง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 7.24 ข้อที่ 2 ถามว่านักเรียนคิดว่าเกิดจากสาเหตุใด จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่า นักเรียนที่ประสบกับปัญหาด้านทักษะทาง การเขียนวิชาภาษาไทยมากที่สุด ซึ่งจำแนกพฤติกรรมที่ส่งผลให้เกิดปัญหาด้านทักษะทางการเขียนวิชาภาษาไทยในจำนวนทั้งหมด 39 คน ได้แก่ ขาดการฝึกฝน ไม่ตั้งใจเรียนหรือฟังครู ขาดความเข้าใจในบทเรียน ขาดสมาธิในการฟัง จำตัวสะกดไม่ได้ ครูให้งานมากแล้วเด็กทำไม่ทัน ครูดุ ดังที่ชิน โพธิ์อ่อน(2526 : 126-140) กล่าวไว้ว่าปัญหาในการเขียนเกิดจากนักเรียนเขียนคำสะกดผิดเพราะมีประสบการณ์ไม่ดี นักเรียนไม่ทราบความหมายของคำนั้น

เขียนตามเสียงพูด เสียงอ่านและสำเนียงภาษาถิ่น เขียนผิดเพราะการเดาและไม่ได้รับการฝึกฝนเพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับกมลรัตน์ หล้าสงฆ์ (2528 :126) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ไว้สอดคล้องกันว่า การเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่ทำให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเดิมไปเป็นพฤติกรรมใหม่ค่อนข้างถาวรซึ่งเป็นผลได้รับจากประสบการณ์หรือได้รับการฝึกฝนมิใช่เป็นผลจากการตอบสนองตามธรรมชาติหรือสัญชาตญาณ วุฒิภาวะ พินยาต้งๆ รวมทั้งอุบัติเหตุหรือความบังเอิญนอกจากนี้หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521(ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ได้กำหนดให้การเขียนเป็นทักษะอย่างหนึ่งที่สำคัญในภาษาไทย ซึ่งนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จะต้องฝึกฝนเล่าเรียน(กรมวิชาการ.2533 : 13-17) จากที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประเมินคุณภาพนักเรียนด้านความสามารถทางภาษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2534 ทั่วประเทศ ปรากฏว่า จังหวัดสุพรรณบุรีมีผลการประเมินความสามารถทางภาษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 รวมคะแนนเฉลี่ยทั้งฉบับได้ร้อยละ 57.40 และมีสมรรถภาพทางการเขียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 39.70 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2535:43) แม้ว่าจะเป็น การประเมินความสามารถทางภาษาตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ก็ตามสำหรับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ก็ได้ระบุไว้เช่นกันว่าเมื่อผู้เรียนจบในช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 แล้วจะต้องมีความรู้ความสามารถด้านการเขียนดังนี้ เขียนเรียงความ ย่อความ จดหมาย เขียนอธิบาย เขียนชี้แจง การปฏิบัติงานและรายงานเขียนเรื่องราวจากจินตนาการและเรื่องราวที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง จดบันทึกความรู้ ประสบการณ์ เหตุการณ์ และการสังเกตอย่างเป็นระบบ (ศึกษาธิการ, กระทรวง. 2545 : 11)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา เขตดุสิตกรุงเทพมหานคร

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียนวิชาภาษาไทยกับความสามารถในการเขียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

2. เพื่อศึกษาตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียนวิชาภาษาไทยที่ส่งผลต่อความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ ความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้จะช่วยให้ทราบว่า มีตัวแปรใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ จะเป็นแนวทางให้ผู้บริหาร ครู อาจารย์ ผู้ปกครองและบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลในการส่งเสริมและพัฒนาความสามารถในการเขียนให้แก่นักเรียนเพื่อให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการศึกษาต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2547 จำนวน 1,855 คน เป็นนักเรียนชาย 891 คนและนักเรียนหญิง 964 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2547 จำนวน 371 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรที่มีความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (Yamane, 1970 : 80-581) โดยใช้ขนาดโรงเรียนระดับชั้น และเพศเป็นชั้น (Strata)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แบ่งได้เป็น

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ตัวแปรด้านส่วนตัว ตัวแปรด้านครอบครัวและตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อม ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 ตัวแปรด้านส่วนตัว ได้แก่

1.1.1 เพศ

1.1.2 ระดับชั้น

1.1.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.1.4 นิสัยทางการเรียน

1.1.5 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

- 1.2 ตัวแปรด้านครอบครัว ได้แก่
 - 1.2.1 การสนับสนุนต่อการเรียนวิชาภาษาไทย
 - 1.2.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว
- 1.3 ตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียนวิชาภาษาไทย ได้แก่
 - 1.3.1 ลักษณะทางกายภาพ
 - 1.3.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย
 - 1.3.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทย หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการเขียนภาษาไทย ได้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ของช่วงชั้นที่ 2 ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดให้นักเรียนสามารถเขียนได้ 2 ลักษณะ ได้แก่ เขียนย่อความและเขียนจดหมายได้เหมาะสมกับโอกาสและจุดประสงค์ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 เขียนย่อความ ได้แก่ การเขียนจากการอ่าน เก็บใจความสำคัญของเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้วนำมาเรียบเรียงใหม่เป็นถ้อยคำสำนวนที่สละสลวยของผู้เขียนเอง โดยเขียนให้ถูกต้องตามรูปแบบของย่อความ

1.2 เขียนจดหมาย ได้เหมาะสมกับโอกาสและจุดประสงค์ ได้แก่ ความสามารถของนักเรียนในการเขียนประโยคหรือข้อความแทนคำพูดให้ผู้รับหรือผู้อ่านเข้าใจ รับรู้ความประสงค์ของผู้เขียนโดยใช้สำนวนที่เข้าใจง่ายและเหมาะสมกับผู้ที่จะติดต่อ

2. เพศ ได้แก่ เพศชายและเพศหญิง

3. ระดับชั้น ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงความสามารถในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ซึ่งวัดจากผลการเรียนที่เป็นระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (Grade Point Average) ของทุกวิชา

5. นิสัยทางการเรียน หมายถึงการกระทำเป็นประจำของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนวิชาภาษาไทย ได้แก่ การแบ่งเวลาในการเรียน การทำการบ้าน การทบทวนบทเรียนและการตั้งใจเรียน

6. การสนับสนุนต่อการเรียนวิชาภาษาไทย หมายถึง การช่วยให้บุตรเรียนวิชาภาษาไทยโดยร่วมทำกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทางภาษา การเรียนร่วมกับบุตรและการเตรียมความพร้อมในการสอบให้กับบุตร

7. ลักษณะทางกายภาพ ได้แก่

7.1 สถานที่เรียน หมายถึง การถ่ายเทอากาศภายในห้องเรียนความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในห้องเรียน ขนาดของห้องเรียนเมื่อเทียบกับปริมาณของนักเรียน บริเวณห้องเรียนปราศจากเสียงและกลิ่นรบกวน

7.2 สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนวิชาภาษาไทย หมายถึง ปริมาณของสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเมื่อเทียบกับจำนวนครูผู้สอนและนักเรียน ความทันสมัยและคุณภาพการใช้งาน

8. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย หมายถึง การปฏิบัติตนของนักเรียนที่มีต่อครูผู้สอนวิชาภาษาไทยและการปฏิบัติตนของครูผู้สอนวิชาภาษาไทยมีต่อนักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียนเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ดังนี้

8.1 การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ได้แก่ การให้ความเคารพ เชื่อฟัง ปฏิบัติตามคำแนะนำ ตั้งใจเรียน ให้ความสนใจในงานที่ได้รับมอบหมาย การซักถาม และขอคำปรึกษาครูด้านการเรียน

8.2 การปฏิบัติตนของครูผู้สอนวิชาภาษาไทยที่มีต่อนักเรียน ได้แก่ การให้ความใกล้ชิด การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและซักถาม ตลอดจนการให้คำปรึกษาด้านการเรียนให้กับนักเรียน

9. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนที่แสดงให้เห็นว่านักเรียนต้องการประสบความสำเร็จในการเรียนวิชาภาษาไทย ต้องการได้รับการยอมรับยกย่องเกี่ยวกับการเรียนวิชาภาษาไทยมุ่งมั่นเรียนให้บรรลุผลสำเร็จและภาคภูมิใจในผลการเรียนของตนเอง

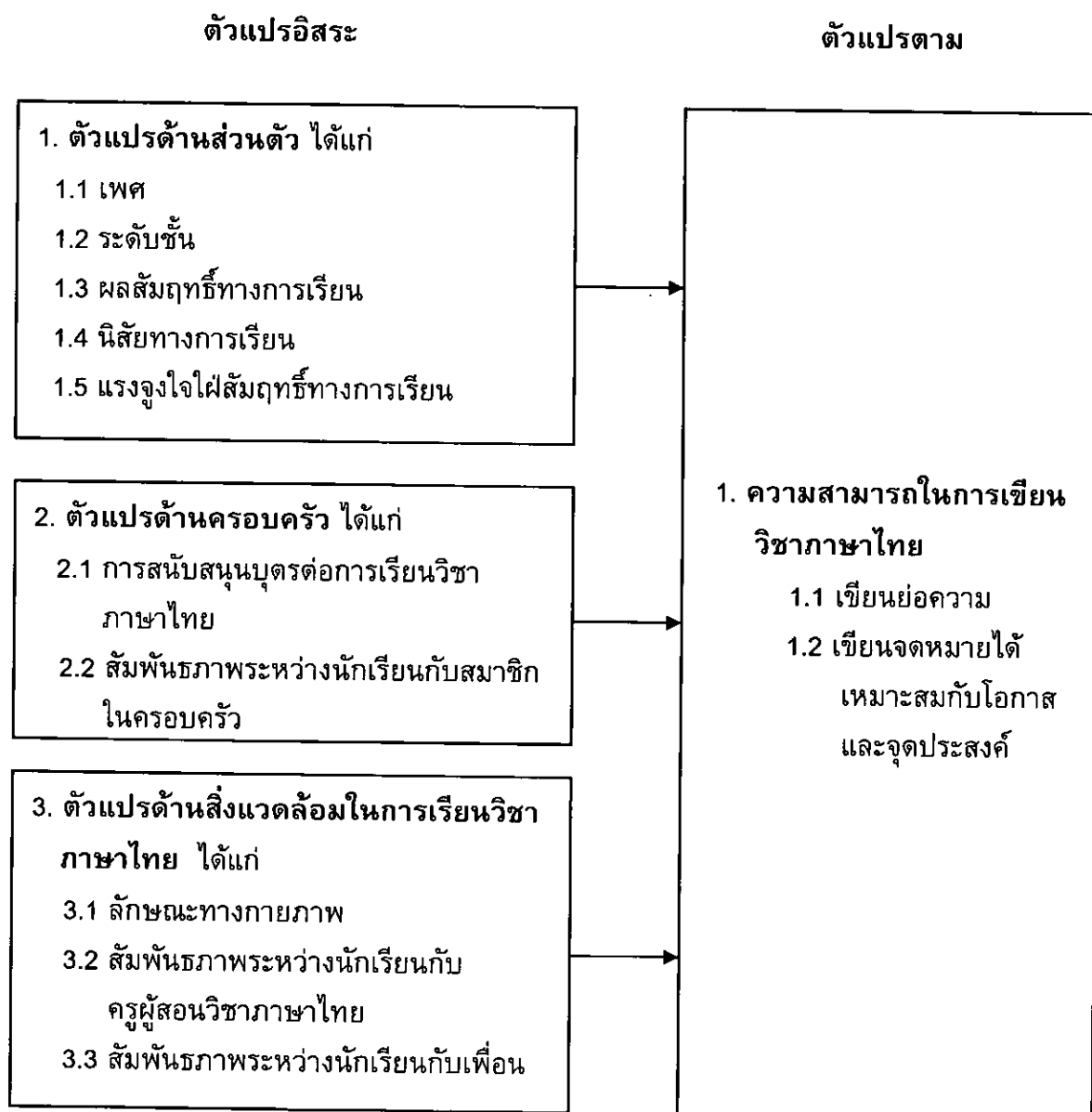
10. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว หมายถึง การปฏิบัติตนของบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่ปฏิบัติต่อนักเรียนและพฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติต่อบิดามารดา หรือผู้ปกครองเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ดังนี้

10.1 การปฏิบัติตนของบิดา มารดาหรือผู้ปกครองต่อนักเรียน ได้แก่การเอาใจใส่ต่อการเรียนของนักเรียน การซักถามและให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการเรียนวิชาภาษาไทย การให้กำลังใจเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนประสบความสำเร็จทางการเรียน

10.2 การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อบิดา มารดาหรือผู้ปกครอง ได้แก่การขอคำแนะนำหรือซักถามเมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการเรียน การขอให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นหรือรับรู้เรื่องราวต่างๆ ในการทำกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น การเชื่อฟังไม่ทำให้อบิดามารดาหรือผู้ปกครองเสียใจ

11. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน หมายถึง การปฏิบัติตนระหว่างนักเรียนกับเพื่อนที่มีต่อกันทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อความสัมพันธ์ที่ดี ได้แก่ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การให้กำลังใจ การยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีความห่วงใยซึ่งกันและกัน การให้ความสนิทสนมซึ่งกันและกัน การทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันด้วยความสามัคคี

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียนวิชาภาษาไทยมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2
2. ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียนวิชาภาษาไทยส่งผลต่อความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทย
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทย
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทย
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ศึกษาค้นคว้า
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ศึกษาค้นคว้า
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ศึกษาค้นคว้า
3. เอกสารที่เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
 - 3.1 โครงสร้างของหลักสูตร
 - 3.2 สารของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนระดับประถมศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตดุสิต

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทย

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทย

1.1.1 ความหมายของการเขียน

นพดล จันทรเพ็ญ (2531 : 9) ได้สรุปความสำคัญของการเขียนคือ การแสดงออกในการติดต่อสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์โดยอาศัยตัวอักษรเป็นสื่อเพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความต้องการและความในใจของเราให้ผู้อื่นทราบ การเขียนมีลักษณะเป็นการสื่อสารที่ถาวร สามารถคงอยู่ยาวนานตรวจสอบได้ เป็นหลักฐานอ้างอิงนานับพันนับหมื่นปี ถ้ามีการรักษาให้คงสภาพเดิมไว้ได้

สมถวิล วิเศษสมบัติ (2531 : 9) กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนไว้ว่า การเขียนเป็นทักษะการส่งสารที่สำคัญในชีวิตประจำวัน ซึ่งต้องอาศัยความรู้ การเรียบเรียงความคิดตลอดจนศิลปะการใช้ถ้อยคำสำนวนภาษาเพื่อแสดงออกถึงความสามารถ อุปนิสัย รสนิยมเจตคติ

อัจจิมา เกิดผล (2533 : 73) กล่าวถึงการเขียนคือ การสื่อความหมายโดยมีตัวอักษรเป็นเครื่องมือในการส่งสารเพื่อให้ผู้อ่านได้รับทราบความรู้ ความคิดและความรู้สึกของผู้เขียน

แมคคริมอน (McCrimon. 1978 : 3) กล่าวว่า การเขียนที่ดีจะต้องสื่อความคิดความรู้สึกตลอดจนเรื่องราวต่างๆ ได้และทำให้ผู้อื่นเข้าใจตรงกับเจตนารมณ์ของผู้เขียน

ฟินอคเคียโร (Finocchiaro. 1980 : 130) กล่าวว่า การเขียนคือความคิดที่แสดงออกในลักษณะของตัวอักษร นักเรียนจะแสดงสิ่งที่อยู่ในใจ ประสบการณ์ ความคิด ความรู้สึกและอารมณ์ ออกมาด้วยตัวอักษรนั้น

จึงสรุปได้ว่า การเขียน คือวิธีการสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์เพื่อต้องการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของตนให้ผู้อื่นทราบ ตลอดจนการนำเสนอความรู้ ประสบการณ์จินตนาการและแนวความคิดของผู้เขียนไปสู่ผู้อ่านโดยผ่านตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ทางภาษา

1.1.2 ความสำคัญของการเขียน

นพดล จันทรเพ็ญ (2531 : 91) ได้สรุปความสำคัญของการเขียนไว้ดังนี้

1. การเขียนเป็นการสื่อสารของมนุษย์
2. การเขียนเป็นเครื่องถ่ายทอดความรู้และสติปัญญาของมนุษย์
3. การเขียนสามารถสร้างความสามัคคีในหมู่มนุษยชาติ
4. การเขียนเป็นเครื่องระบายออกทางอารมณ์ของมนุษย์
5. การเขียนทำให้มนุษย์ประสบความสำเร็จในชีวิต เช่น การเล่าเรียน เป็นต้น

วรรณิ์ โสมประยูร (2537 : 141) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนไว้ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์ ที่ผู้เขียนต้องการถ่ายทอดความคิดความเข้าใจและประสบการณ์ของตนออกเสนอผู้อ่าน
2. เป็นการเก็บบันทึกรวบรวมข้อมูลที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ ซึ่งตนเคยมีประสบการณ์มาก่อน
3. เป็นการระบายอารมณ์อย่างหนึ่ง เกี่ยวกับเรื่องที่เขียนเกิดความรู้สึกประทับใจในประสบการณ์ที่ผ่านมา
4. เป็นเครื่องมือถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม เช่น การถ่ายทอดจากสมัยหนึ่งไปสู่อีกสมัยหนึ่ง หรือจากชาติหนึ่งไปสู่อีกชาติหนึ่ง
5. เป็นเครื่องมือพัฒนาสติปัญญาของบุคคล เนื่องจากการเรียนรู้เกือบทุกอย่างต้องอาศัยการเขียนเป็นเครื่องมือสำหรับบันทึกสิ่งที่ได้ฟังหรือได้อ่าน
6. เป็นการสนองความต้องการมนุษย์ ตามความประสงค์ที่มนุษย์แต่ละคนปรารถนา เช่น เพื่อต้องการทำให้เรื่องราว ทำให้รัก ทำให้โกรธ และสร้างหรือทำลายความสามัคคีของคนในชาติ
7. เป็นการแสดงออกซึ่งภูมิปัญญาของผู้เรียนทำให้รู้สึกถึงความสามารถของผู้เขียนได้จากวรรณกรรมหรืองานเขียนอื่นๆ
8. เป็นอาชีพอย่างหนึ่งที่ได้รับการยกย่องว่ามีเกียรติ และเพิ่มฐานะทางเศรษฐกิจให้สูงขึ้นได้

9. เป็นการพัฒนาความสามารถและบุคลิกส่วนบุคคล ให้มีความเชื่อมั่นในตนเองในการแสดงความรู้สึก และแนวความคิด

จึงสรุปได้ว่า การเขียนนั้นมีความสำคัญต่อมนุษย์เป็นอย่างยิ่ง เพราะนอกจากจะใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารแล้ว ยังเป็นสื่อกลางที่ให้ความรู้ ความคิด คุณประโยชน์แก่คนทุกเพศ ทุกวัย ทั้งปัจจุบันและอนาคตด้วย

1.1.3 จุดมุ่งหมายของการเขียน

บุญยงค์ เกศเทศ (ม.ป.ป. : 6) ได้กล่าวว่าการที่จะเขียนอะไรนั้น ประการสำคัญที่ควรคำนึงถึงคือ จุดมุ่งหมายที่จะเขียนว่าต้องการสื่อความเข้าใจเรื่องใด และอาจจำแนกจุดประสงค์ได้ดังนี้

1. เพื่อเล่าเรื่อง เช่น เล่าเหตุการณ์ เล่าประวัติ เล่าประสบการณ์
2. เพื่ออธิบายคำหรือความ เช่น อธิบายถ้อยคำที่มักเขียนผิด
3. เพื่อโฆษณาจูงใจ เช่น โฆษณาสินค้าต่างๆ โฆษณาภาพยนตร์
4. เพื่อปลุกใจ เช่น เพลง บทความต่างๆ
5. เพื่อแสดงความคิดเห็นหรือแนะนำ เช่น การแนะนำสถานที่ เขียนแนะนำบุคคล
6. เพื่อสร้างจินตนาการ เช่น เรื่องสั้น นวนิยาย บทร้อยกรอง ซึ่งเป็นลักษณะบันเทิงเชิงสร้างสรรค์
7. เพื่อล้อเลียนเสียดสี เช่น เรื่องทำนองตลกแฝงแฉคิด เขียนล้อเลียนเสียดสีด้วยภาพหรือเขียนล้อเลียนด้วยเรื่อง
8. เพื่อประกาศ แจ้งความ เชิญชวน เช่น ประกาศของทางราชการ องค์การบริษัท หรือการเขียนแจ้งความในลักษณะต่างๆ ตลอดจนการเขียนบัตรเชิญชวนเนื่องในโอกาสต่างๆ
9. เพื่อวิเคราะห์ เช่น บทวิเคราะห์วรรณกรรม ภาษา วิเคราะห์ข่าว วิเคราะห์เหตุการณ์
10. เพื่อวิจารณ์ เช่น วิจารณ์หนังสือ วิจารณ์วรรณคดี ตลอดจนตัวละครในวรรณคดี วิจารณ์ศิลปะ วิจารณ์บุคคล วิจารณ์คอลัมน์ต่างๆ ในหนังสือพิมพ์และวารสาร วิจารณ์ภาพยนตร์
11. เพื่อเป็นข่าว เช่น พาดหัวข่าวหนังสือพิมพ์
12. เพื่อเฉพาะกิจ เช่น การเขียนประกอบการ์ตูน การเขียนจดหมาย การเขียนโทรเลข การเขียนธนาคติ

ศิริพร ลิ้มตระการ (2534 : 47) ได้แบ่งจุดมุ่งหมายในการเขียนออกเป็นประเภทต่างๆ คือการเขียนเพื่อเล่าเรื่อง การเขียนเพื่ออธิบาย การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น การเขียนเพื่อโน้มน้าวและโฆษณาและการเขียนเพื่อสร้างจินตนาการ มีรายละเอียดดังนี้

1. การเขียนเพื่อเล่าเรื่อง คือการเขียนเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวเหตุการณ์ประสบการณ์ และความรู้ วิธีการที่ผู้เขียนต้องใช้คือ เล่าหรือบรรยายรายละเอียดและข้อเท็จจริงต่างๆ โดยต้อง จัดลำดับความคิดหรือข้อมูลที่จะเล่านั้นอย่างเป็นระบบ วิธีการบรรยายมักแทรกอยู่ในการเขียน เรื่องแทบทุกชนิด เพราะเป็นการปูพื้นเรื่องหรือให้ความรู้ความคิดทั่วๆ ไปแก่ ผู้อ่าน โดยไม่นำ ความรู้สึกหรืออารมณ์ของผู้เขียนเข้าไปเกี่ยวข้อง

2. การเขียนเพื่ออธิบาย คือการทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องที่เขียนนั้น เช่น อธิบาย หลักการ กฎเกณฑ์ ระบบ วิธีการ ความรู้หรือความคิดที่เข้าใจยาก มักใช้ในการเขียนตำรา งานวิจัย บทความทางวิชาการ วิธีประดิษฐ์สิ่งต่างๆ และการอธิบายคำสอนทางศาสนา เป็นต้น ต้องจัดลำดับขั้นตอนการอธิบายเป็นอย่างดี

3. การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น เป็นการเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ผู้เขียนอาจแสดงความคิดเห็นอย่างเดียวหรืออาจให้คำแนะนำ ข้อคิด ข้อเตือนใจด้วยก็ได้ แต่ ต้องมีข้อเท็จจริง มีการชี้แจงเหตุผลอย่างถูกต้องชัดเจน การเขียนที่มีจุดมุ่งหมายเช่นนี้ มักใช้ใน บทความและบทวิจารณ์ในหนังสือพิมพ์ เป็นต้น

4. การเขียนเพื่อโน้มน้าวใจและโฆษณา คือ การเขียนที่มีจุดมุ่งหมายจะทำให้ผู้อ่าน ยอมรับสิ่งที่ผู้เขียนเสนอโดยการจูงใจให้เปลี่ยนความคิดหรือความเชื่อเดิม เพราะผู้อ่านเกิด ความรู้สึกใหม่ว่าเมื่อยอมรับการเปลี่ยนแปลงนั้นแล้วตนจะได้รับผลดีตอบสนอง ซึ่งอาจหมายถึง ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีรูปร่างหน้าตาผิวพรรณสวยงามขึ้น หรือได้กำไรจากการลงทุนเพียง เล็กน้อย เป็นต้น การโน้มน้าวใจนั้นเป็นปรากฏการณ์ที่มีอยู่ตลอดเวลาในสังคม บุคคลอาจจะ ต้องถูกโน้มน้าวใจและก็มีโอกาสที่จะโน้มน้าวใจผู้อื่นด้วย การเขียนเพื่อโน้มน้าวใจจะพบได้ มากในคำขวัญต่างๆ และในการโฆษณาสินค้า วิธีเขียนคำขวัญทั่วไปหรือเขียนคำโฆษณานิยม ใช้ภาษาสั้นๆ อาจมีการเล่นคำหรือสำนวนให้คล้องจองกัน ชวนให้ผู้อ่านจำติดใจได้ง่าย

5. การเขียนเพื่อสร้างจินตนาการ คือ การเขียนเพื่อถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึก สู่ผู้อ่านให้ผู้อ่านได้สร้างจินตนาการหรือสร้างอารมณ์และมโนภาพตามที่ผู้เขียนต้องการ ในการ เขียนเพื่อจุดมุ่งหมายเช่นนี้จะต้องใช้ภาษาที่ประณีตงดงาม ข้อความที่เขียนแต่ละครั้งนั้นผู้เขียน อาจมีจุดมุ่งหมายต่างๆ กัน แล้วแต่เนื้อหาของเรื่อง เช่น การเขียนเพื่อเล่าเรื่องมัก ปรากฏอยู่ใน ตอนต่างๆ ทั่วไป ส่วนการเขียนเพื่อโน้มน้าวใจอาจแทรกอยู่กับการเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น เป็นต้น การเขียนเพื่อสร้างจินตนาการก็เช่นเดียวกันนอกจากปรากฏตามลำพังแล้วเรายังพบปะปนอยู่กับการเขียนเล่าเรื่องได้ด้วย

จากจุดมุ่งหมายของการเขียนที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การเขียนนั้นมีจุดมุ่งหมายของ การเขียนที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับว่าผู้เขียนต้องการนำเสนอเรื่องราวหรือข้อมูลอะไรให้ผู้อ่าน ทราบ ซึ่งมีทั้งการเขียนที่ต้องใช้ประสบการณ์ความรู้ การเขียนเพื่อให้อ่านเข้าใจเรื่องราวที่ เขียน การเขียนที่ให้ข้อคิด รวมทั้งการเขียนที่ต้องการให้คนอื่นเปลี่ยนความคิดเดิม ตลอดจน การเขียนที่สร้างอารมณ์ความรู้สึกให้แก่ผู้อ่าน

1.1.4 ความสามารถในการเขียน

ความสามารถในการเขียนเป็นความสามารถในการเรียบเรียงข้อความได้อย่างเป็นระบบ โดยใช้ความคิด ความรู้ การใช้ภาษาเพื่อสื่อความเข้าใจระหว่างผู้อ่านและผู้เขียนได้ตามจุดมุ่งหมาย ดังที่นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวไว้ดังนี้

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532 : 108) อธิบายถึงความสามารถในการเขียนว่าเป็นกระบวนการที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับความคิด เพราะผู้เขียนจะต้องคิดว่าจะเขียนอะไร เพื่อใคร และมีจุดมุ่งหมายอะไร แล้วรวบรวมข้อมูล เลือกสรรและจัดลำดับความคิดเพื่อ เรียบเรียงออกมาเป็นตัวอักษร โดยใช้ความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาด้านการเขียน เช่น การสะกดคำ เครื่องหมายวรรคตอน กฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ ตลอดจนวากยสัมพันธ์ให้ได้มาซึ่งงานเขียนที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารทางความคิดกับผู้อ่าน

ไวท์ (White. 1980 : 6) อธิบายถึงความสามารถในการเขียนว่าเป็นความสามารถในการเรียงลำดับประโยคให้เชื่อมโยงกันอย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์และสมเหตุสมผล เขียนได้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของผู้เขียน สื่อความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจได้ สื่อสารในสิ่งที่ต้องการได้ การเขียนต้องชัดเจนไม่คลุมเครือ

แพตตี (Patty.1985 : 182-186) อธิบายว่าความสามารถในการเขียนคือ ความสามารถในการแสดงออกซึ่งความคิดที่ต้องการเชื่อมโยง จัดวางและพัฒนารายละเอียดต่างๆ ตลอดจนความสามารถในการเรียบเรียงความคิดให้เป็นประโยค เป็นข้อความสั้นๆ และเป็นเรื่องราว

ไรนส์ (Raines. 1985 : 229) อธิบายถึงความสามารถในการเขียนว่า เป็นกระบวนการทางความคิดโดยผู้เขียนจะต้องมีจุดมุ่งหมายแน่นอนว่ามีจุดประสงค์การเขียนอย่างไร ผู้อ่านเป็นใครเพื่อจะรวบรวมข้อมูลความรู้ในเรื่องที่จะเขียน และมาถ่ายทอดเป็นสัญลักษณ์ทางภาษา โดยจัดลำดับและเรียบเรียงจนเป็นงานเขียนที่เหมาะสม ดังที่ได้ตั้งวัตถุประสงค์ในการสื่อความหมายไว้โดยผ่านกระบวนการเขียน

เบอร์น (Byrne. 1988 : 1) อธิบายถึงความสามารถในการเขียนว่า ไม่ใช่เป็นเพียงการเขียนสัญลักษณ์ทางภาษาเท่านั้น แต่หมายถึงกระบวนการในการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารและความคิดของผู้เขียนออกเป็นสัญลักษณ์อักษร โดยมีการเรียบเรียงถ้อยคำ จัดลำดับ ความคิดได้เหมาะสม สามารถสื่อสารข้อมูลนั้นไปสู่ผู้อ่านได้ตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียน

สรุปได้ว่าความสามารถในการเขียน คือ ความสามารถในการนำความรู้ทางด้านภาษาที่มีอยู่ รวมทั้งประสบการณ์และความคิดของผู้เขียนรวมกัน เพื่อนำเสนอเป็นงานเขียนที่สามารถสื่อสารกับผู้อ่านได้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียนหรือสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจได้

1.1.5 องค์ประกอบของความสามารถในการเขียน

เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปแล้วว่าทักษะการเขียนเป็นทักษะที่ยากและซับซ้อนที่สุดในทักษะทางภาษาทั้งสี่ทักษะจากความหมายของความสามารถในการเขียนทำให้ทราบว่าความสามารถในการเขียนนั้นเป็นความสามารถที่ต้องอาศัยองค์ประกอบต่างๆ หลายด้านเพื่อให้ความสามารถในการเขียนของผู้เขียนมีประสิทธิภาพซึ่งนักการศึกษาหลายท่านได้แสดงทัศนะไว้ดังนี้

ศิริพร พัวพันธ์ (2532 : 17-18) สรุปองค์ประกอบของความสามารถในการเขียนไว้ดังนี้

1. กลไกในการเขียน ได้แก่ การสะกดตัวอักษรที่ถูกต้อง การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการใช้ตัวอักษรตัวใหญ่ให้ถูกต้องตามระเบียบวิธีการเขียนของแต่ละภาษา
2. หลักภาษา ได้แก่ การเขียนประโยคให้ถูกต้องตามหลักภาษานั้น
3. เนื้อหาซึ่งเป็นที่สำคัญมาก ได้แก่ สารในการเขียนให้เหมาะสมตามวัตถุประสงค์ที่ผู้เขียนต้องการและเหมาะสมกับผู้อ่าน

สนิท ตั้งทวี (2529 : 120-124) ได้กล่าวถึงการเขียนที่ดีต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

1. ความชัดเจน(Perspicuity) งานเขียนที่ไม่ชัดเจนก็ย่อมไม่มีประโยชน์แต่อย่างใด ความชัดเจนในการใช้ถ้อยคำจะช่วยให้การสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านได้ตรงกัน จึงถือว่าเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง ความชัดเจน ได้แก่

1.1 การใช้คำที่รู้จักกันดีอยู่แล้ว ไม่ควรใช้ศัพท์เฉพาะวิชา ถ้าไม่จำเป็นก็ควรใช้คำที่เกิดขึ้นใหม่ ไม่ควรใช้คำที่ใช้เฉพาะในวงแคบ เช่น คำสแลง คำภาษาถิ่น

1.2 การใช้คำที่เป็นสื่อสร้างความเข้าใจ ได้แก่ การใช้คำที่ทำให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังนึกเห็นภาพและเข้าใจได้ชัดเจน

1.3 การใช้คำที่หมดจด คือ การใช้คำที่มีความสมบูรณ์ไม่ละคำใดคำหนึ่งไว้

2. ความเรียบง่าย (Simplicity) ได้แก่การใช้คำธรรมดาที่เข้าใจง่ายแต่มีผลกระทบต่อการรับรู้ลึกซึ้งของผู้อ่านการใช้ภาษาที่เรียบง่ายนั้นจึงควรหลีกเลี่ยงการใช้คำฟุ่มเฟือยหรืออ้อมค้อม

3. ความกระชับ (Brevity) ความกระชับคือการใช้คำน้อยแต่ให้ความหมายชัดเจนและมีน้ำหนัก

4. ความประทับใจ (Impressiveness) ความประทับใจเกิดจากการที่ผู้เขียนใช้ถ้อยคำเร้าความรู้สึกของผู้อ่านถ้อยคำที่ว่านี้ อาจเกิดจากการเน้นคำ การเรียงลำดับในประโยค การใช้คำที่ขัดแย้งกันในประโยค หรืออาจใช้คำที่ทำให้เกิดภาพก็ได้ ความประทับใจแสดงออกได้ด้วยวิธีการต่างๆ ดังนี้

- 4.1 เน้นด้วยรูปประโยค
- 4.2 เน้นโดยฐานน้ำหนัก
- 4.3 เน้นโดยการซ้ำคำ
- 4.4 ใช้วาโยบาย

5. ความไพเราะ (Euphony) ได้แก่ การเลือกใช้คำที่มีเสียงราบรื่นไพเราะหู

5.1 ความราบรื่น ความราบรื่นของถ้อยคำ ทำให้งานเขียนมีความไพเราะ การสร้างคำที่ไพเราะนั้น มีวิธีดังนี้

5.1.1 อย่าผูกประโยคยืดยาว ที่มีประโยคยืดยาวซ้อนกันหลายประโยค

5.1.2 อย่าใช้คำซ้ำในที่ใกล้ๆ กัน

5.1.3 อย่าใช้คำที่มีเสียงเหมือนๆ กันในที่ใกล้ๆ กัน

5.1.4 ไม่ควรใช้คำกริยาหลายตัวในประโยคเดียวกัน

5.1.5 ไม่ควรใช้บุพบท สันธาน โดยไม่จำเป็น

5.1.6 อย่าจบประโยคโดยใช้คำห้วนๆ

5.2 ลีลา หมายถึง ความราบรื่นของถ้อยคำผู้เขียนที่มีความสามารถในการเขียนจะรู้จักเลือกสรรคำมาใช้ผูกประโยคให้อ่านออกเสียงแล้วฟังสนิทหู นอกจากนั้นถ้อยคำในประโยคหรือข้อความต่างๆ ควรให้มีลักษณะที่สมดุลกัน

5.3 การหลากคำ งานเขียนที่เป็นเรื่องราว ถ้าใช้คำซ้ำกันในที่ใกล้กัน ก็จะทำให้ข้อความนั้นไม่ไพเราะ

6. การสร้างภาพ(Picturesqueness) เป็นเทคนิคการเขียนที่ทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพ การเขียนเพื่อสร้างภาพนั้นจะต้องใช้ถ้อยคำที่ให้ความรู้และมีอารมณ์

6.1 ความตระการ ถ้อยคำที่จะใช้สร้างภาพได้ดีนั้น ควรเป็นคำที่แสดงอาการ

6.2 ใช้คำรูปธรรมโดยวิธีเปรียบเทียบการเขียนที่จะช่วยให้เกิดภาพที่ดีนั้น ควรใช้วิธีเปรียบเทียบจากนามธรรมให้เป็นรูปธรรม เพื่อทำให้มองเห็นภาพชัดเจน

7. โครงสร้างของประโยค (Structure of Sentences)

พอลสตัน และบรูเดอร์ (Paulston and Bruder. 1976 : 205) ได้เสนอความเห็นความสามารถในการเขียนควรมีองค์ประกอบ 3 ประการ คือ

1. รูปแบบภาษาที่ถูกต้อง ผู้เขียนควรมีความสามารถเขียนงานด้วยรูปแบบภาษาที่เหมาะสมและถูกต้อง

2. กลไกในการใช้เครื่องหมายวรรคตอน ผู้เขียนควรมีความสามารถในการใช้เครื่องหมายวรรคตอนในการเขียนได้อย่างถูกต้อง

3. การเรียบเรียงเนื้อหา ผู้เขียนสามารถเรียบเรียงเนื้อหาในงานเขียนให้เป็นไปตามลำดับความคิดที่ต้องการจะนำเสนออย่างชัดเจน ตรงตามวัตถุประสงค์ ไม่สับสนหรือวุ่น

ฮีตัน (Heaton. 1979 : 138) สรุปถึงองค์ประกอบที่จำเป็นและสำคัญต่อความสามารถในการเขียนไว้ดังนี้

1. ทักษะทางภาษา หมายถึง ความสามารถในการใช้ภาษาได้ถูกต้อง

2. ทักษะลีลาในการเขียน หมายถึง ความสามารถในการเลือกใช้ประโยคและภาษาได้อย่างเหมาะสม

3. ทักษะกลไกในการเขียน หมายถึง ความสามารถในการใช้เครื่องหมายวรรคตอน การเขียนตัวอักษรและสะกดคำได้ถูกต้อง

4. ทักษะการตัดสินใจ หมายถึง ความสามารถที่จะเขียนได้ตามความคิดและลำดับความคิดนั้นอย่างสมเหตุสมผล มีลีลาการเขียนที่เหมาะสมกับเนื้อเรื่องนั้น

ไวท์ (White. 1980 : 6) ให้ทัศนะว่าความสามารถในการเขียนจะต้องประกอบด้วย องค์ประกอบต่างๆ ได้แก่

1. ความถูกต้องของภาษา หมายถึง ผู้เขียนสามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องตาม หลักการต่างๆ ของภาษา

2. ความเหมาะสมของลีลาภาษา หมายถึง ผู้เขียนสามารถเขียนงานนั้นด้วยลีลาที่ เหมาะสมต่อเนื้อเรื่องที่เขียน มีการเลือกใช้คำและภาษาที่สละสลวย

3. เอกภาพของแก่นของเรื่องและประโยคใจความสำคัญ หมายถึง ผู้เขียนจะต้อง นำเสนอความคิดและเรียบเรียงข้อความให้สัมพันธ์กันและมีความเป็นเอกภาพในเรื่องที่เขียนนั้น โดยนำความรู้ของผู้เขียนมาถ่ายทอดให้เหมาะสมกับหัวเรื่องโดยคำนึงถึงผู้อ่านด้วย

ไรนส์ (Raines. 1985 : 56 - 11) ให้ทัศนะว่าในการที่จะเขียนได้ชัดเจนคล่องแคล่ว และ สื่อความคิดให้ผู้อ่านเข้าใจได้ดั่งนั้น ผู้เขียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในองค์ประกอบเหล่านี้ คือ

1. เนื้อหา ในการเสนอเนื้อหาของงานเขียนผู้เขียนควรคำนึงถึงความสัมพันธ์ของ ถ้อยคำ ความชัดเจน การมีความคิดริเริ่มและมีความมีเหตุผล

2. กระบวนการของผู้เขียน ผู้เขียนควรมีกระบวนการเขียนที่ครบวงจร ได้แก่การ ได้มาซึ่งความคิด การเริ่มลงมือเขียน การเขียนร่างและการทบทวนแก้ไข

3. ผู้อ่าน ผู้เขียนจะต้องพิจารณาก่อนลงมือเขียนว่า ผู้อ่านเป็นใคร เพื่อสามารถผลิต งานเขียนนั้นให้เหมาะสมกับผู้อ่าน

4. จุดประสงค์ ผู้เขียนจะต้องมีเหตุผลในการเขียนงานเขียนแต่ละชิ้น

5. การเลือกใช้คำ ผู้เขียนจะต้องรู้จักเลือกใช้คำศัพท์สำนวนและคำที่แสดงความรู้สึก ได้เหมาะสม

6. การเรียบเรียงข้อความ ผู้เขียนควรคำนึงถึงการเรียบเรียงถ้อยคำเป็นปริเฉท ประโยคใจความสำคัญและประโยคสนับสนุน การใช้เครื่องหมายสัมพันธ์ความและความเป็น เอกภาพ

7. กลไกในการเขียน ผู้เขียนควรคำนึงถึงลายมือ การสะกดคำ และเครื่องหมาย วรรคตอน

8. การใช้ภาษา ผู้เขียนควรคำนึงถึงกฎเกณฑ์ การใช้กิริยา ความสอดคล้อง ระหว่างประธานและกิริยา คำนำหน้านามและคำสรรพนาม

9. ความสัมพันธ์ระหว่างถ้อยคำในประโยค ผู้เขียนควรคำนึงถึงโครงสร้างประโยค ขอบข่ายของประโยค และการเลือกใช้ลีลาของประโยค

บรูคส์ และกรุนดี (Brookes and Grundy. 1990 : 14-26) ใหเห็นว่องค์ประกอบของความสมารถในการเขียนที่ผู้สอนภาษาควรสอนแก่ผู้เรียน ได้แก่

1. จุดมุ่งหมายในการเขียน เป็นสิ่งจำเป็นมากในการเขียนงานแต่ละครั้ง ผู้เขียนจะต้องมีจุดมุ่งหมายในการเขียนเสียก่อน จึงจะสามารถเริ่มลงมือเขียนได้

2. ภาษาพูดและภาษาเขียน ผู้เขียนจะต้องมีความเข้าใจการใช้ภาษาในการเขียนงานเขียนแต่ละชิ้น ส่วนใหญ่แล้วมักจะใช้ภาษาเขียนในการเขียนงานเขียน นอกจากเป็น การเขียนงานที่มีบทพูดอาจมีการใช้ภาษาพูดเข้ามาร่วมด้วย อย่างไรก็ตามในองค์ประกอบข้อนี้รวมการใช้ภาษาได้ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษาในบริบทของสังคม ตลอดจนการใช้เครื่องหมายวรรคตอนต่างๆ ไว้ด้วย

3. ความเป็นนักอ่าน ผู้เขียนจะต้องเป็นผู้ที่อ่านมาก ซึ่งจะช่วยให้ผู้เขียนไม่เพียงแต่ด้านความรู้ที่จะนำมาใช้ในการเขียนเท่านั้น แต่จะช่วยให้ผู้เขียนได้เห็นรูปแบบการเขียนที่แตกต่างกันไปในงานเขียนแต่ละชิ้น ซึ่งจะเป็ประโยชน์มากต่อการเขียนของผู้เขียนเอง

4. กระบวนการและผลิตผลของงานเขียน ผู้เขียนจะต้องมีความรู้ในกระบวนการเขียนว่า ในการเขียนแต่ละครั้งนั้นจะต้องมีลำดับขั้นตอนไม่ใช่เขียนเพียงครั้งเดียวเป็นงานเขียนทันที แต่จะต้องมีการศึกษาหาข้อมูล มีการวางแผน เพื่อเขียนฉบับร่างก่อน แล้วจึงทบทวนแก้ไขเพื่อให้ได้งานเขียนที่มีคุณภาพ

5. การวิเคราะห์รูปแบบของภาษาเขียน ผู้เขียนจะต้องมีความรู้และความเข้าใจในรูปแบบของงานเขียนแต่ละประเภทว่างานเขียนใดควรใช้รูปแบบการเขียนแบบใด เพื่อเลือกใช้รูปแบบนั้นให้เหมาะสมกับงานเขียนที่ผู้เขียนต้องการจะเขียน

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของงานเขียนนั้นเป็นองค์ประกอบเกี่ยวกับความรู้ในสิ่งที่จะเขียน ความสามารถในการใช้ภาษาเขียน และความสามารถในการเชื่อมโยงความคิด ประสพการณ์หรือสิ่งที่ต้องการสื่อสารออกมาเป็นงานเขียนที่มีวัตถุประสงค์ตามที่ผู้เขียนตั้งใจไว้

1.1.6. การวัดความสามารถในการเขียน

สำหรับการวัดความสามารถในการเขียนนั้น ได้มีผู้เชี่ยวชาญด้านการทดสอบหลายท่านเสนอแนวทางดังนี้

บ๊องร สว่างโรธ และเยาวภา พุกกะคุปต์ (2524 : 50) สรุปถึงองค์ประกอบที่นำมาใช้พิจารณาเพื่อวัดความสามารถในการเขียน 5 ประการ คือ

1. เนื้อหา ได้แก่ ความคิดที่แสดงออกและความรู้ที่ผู้เขียนเสนอแก่ผู้อ่าน
2. วัตถุประสงค์ในการเขียน ได้แก่ งานเขียนนั้นจะต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์และผู้อ่านตลอดเวลา ซึ่งรวมถึงความสามารถในการเลือกสรร การจัดและลำดับเรื่องราวให้มีความต่อเนื่องกันด้วย
3. ไวยากรณ์ ได้แก่ ความสามารถในการเขียนประโยคที่ถูกต้อง

4. ลีลาการเขียน ได้แก่ การเลือกใช้ถ้อยคำ สำนวนโวหาร เพื่อให้เกิดลักษณะเฉพาะของผู้เขียน

5. กลไกในการเขียน ได้แก่ การใช้เครื่องหมายวรรคตอนและการสะกดตัวอักษรที่ถูกต้อง

แฮริส (Harris. 1969 : 69-75) ได้เสนอว่า การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนควรจัดองค์ประกอบหรือทักษะที่เป็นพื้นฐานสำคัญของการเขียนในลักษณะดังนี้

1. วัดทักษะด้านไวยากรณ์และลีลาภาษา ได้แก่ การวัดว่าผู้เรียนมีความรู้ด้านโครงสร้างไวยากรณ์ที่เป็นแบบแผนของภาษาเขียนหรือไม่ เช่น เรื่องความสอดคล้องระหว่างประธานกับกริยา การใช้สรรพนาม การเปรียบเทียบคุณศัพท์ การสร้างรูปคำกริยาวิเศษณ์ การสร้างรูปคำกริยาอปกติ ตลอดจนเรื่องอื่นๆ ที่ผู้เรียนจำเป็นต้องใช้ในชีวิตจริง

2. วัดความสามารถการเรียบเรียงข้อความ ได้แก่ การวัดว่าผู้เรียนสามารถเรียบเรียงข้อความที่จัดเป็นตอนๆ เข้าเป็นประโยคหรือเรียบเรียงเรื่องราวในหนึ่งย่อหน้าได้ถูกต้องตามลำดับเนื้อหาหรือไม่

3. วัดทักษะด้านการใช้กลไกในการเขียน ได้แก่ การวัดว่าผู้เรียนสามารถใช้เครื่องหมายวรรคตอน การขึ้นต้นด้วยตัวอักษรใหญ่และการสะกดคำให้ถูกต้อง เป็นต้น

ฮีตัน (Heaton. 1979 : 134-135) เสนอแนะว่าการวัดความสามารถในการเขียนนั้น ควรจะวัดผู้เขียนในด้านต่อไปนี้

1. วัดความสามารถด้านไวยากรณ์ หมายถึงความถูกต้องของการใช้ไวยากรณ์ในการเขียนเรื่องนั้น

2. วัดความสามารถในการใช้คำศัพท์ หมายถึง การเลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกต้องเหมาะสมและหลากหลาย

3. วัดความสามารถด้านกลไกการเขียน หมายถึง เครื่องหมายวรรคตอนและตัวสะกดที่ผู้เขียนใช้ได้ถูกต้อง

4. วัดด้านความคล่องแคล่วของการเขียน คือ วัดด้านลีลาและความคล่องของการสื่อความหมาย หมายถึง ความสามารถในการนำเสนอเนื้อเรื่องและความคิดให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายที่ผู้เขียนต้องการสื่อ การเลือกใช้ถ้อยคำ ลีลาการเขียนและโวหารต่างๆ

5. วัดด้านความสัมพันธ์ของข้อความ หมายถึง การจัดลำดับความคิดและการเรียบเรียงข้อความ

จากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวมาแล้วนั้น สรุปได้ว่า การวัดความสามารถด้านการเขียนนั้นจะวัดในด้านต่อไปนี้ ด้านภาษา ได้แก่ กลไกในการเขียน ไวยากรณ์และคำศัพท์ ส่วนด้านความคิด ได้แก่ การนำเสนอเนื้อหาและลีลาการเขียน ซึ่งรวมถึงสำนวนโวหารและอารมณ์ของผู้เขียนด้วย

1.1.7 การประเมินผลงานเขียน

เปลื้อง ณ นคร (2514 : 80) มีหลักการในการให้คะแนนเรียงความโดยแบ่งออกเป็น ส่วนๆ ดังนี้คือ เนื้อหาร้อยละ50 แบ่งออกเป็นข้อเท็จจริงร้อยละ30 และความคิดร้อยละ20 ส่วนวนภาษาไทยร้อยละ30 คือ การวางรูปเรียงความมีย่อหน้า เว้นวรรคตอน เครื่องหมายวรรคตอน อักษรวิธีร้อยละ20

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2519 : 178) มีหลักในการตรวจให้คะแนนเรียงความ ดังนี้คือตั้ง เกณฑ์ให้คะแนนไว้ก่อน ถ้าพอใจมากให้คะแนน 16 ขึ้นไปจากคะแนนเต็ม 20 พอใจพอประมาณ คะแนนจะอยู่ระหว่าง 14-15 และที่พอใจน้อยและไม่พอใจจะอยู่ในเกณฑ์ต่ำ คือระหว่าง 10-13 คะแนน โดยอ่านครั้งแรกดูเป้าหมายเรื่องที่เขียน ดูวิธีพูดว่าน่าสนใจหรือไม่ภาษาฟังราบรื่นหรือไม่ จากนั้นดูความยาวของเนื้อเรื่องต้องยาวพอสมควรตามที่กำหนดไว้ให้และดูสิ่งประกอบอื่นๆ เช่น การเว้นวรรคตอน เขียนซ้ำซาก ใช้คำวกวนหรือไม่ เป็นต้น

ชวาล แพรัตกุล (2520 : 79) แนะนำให้ใช้วิธีการจัดอันดับคุณภาพดังนี้ คือให้วัดความสามารถในการเขียนเรียงความโดยการจัดอันดับคุณภาพ ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบคุณภาพระหว่างกันเองในกลุ่ม โดยผู้สอนพยายามตีราคางานนั้นออกมาเป็นอันดับแล้วใช้วิธีการทางสถิติ แปลอันดับคุณภาพเหล่านั้นออกมาเป็นปริมาณตัวเลข ซึ่งเรียกว่า คะแนนอีกทีหนึ่ง

กรมวิชาการ(2544 : 25-29) ได้กล่าวว่าการตัดสินของนักเรียนในการประเมินตามสภาพจริงใช้การให้คะแนนที่เรียกว่า Rubrics เป็นการตอบคำถามว่า นักเรียนทำอะไรได้สำเร็จ และระดับความสำเร็จขั้นต่างๆ มีผลงานเป็นอย่างไร

วิธีการกำหนดการประเมิน มี 2 แบบ คือ

1. การกำหนดเกณฑ์โดยภาพรวม (Holistic Score) เป็นการให้ระดับคะแนนเดียวสำหรับงานนั้น เช่น การประเมินการเขียน จะได้ระดับคะแนนเดียว แต่จะบรรยายคุณภาพการเขียนทั้งฉบับ เป็นระดับคุณภาพ

2. การกำหนดเกณฑ์โดยแยกเป็นด้านๆ (Analytic Score) เป็นการแบ่งคะแนนเป็นส่วนๆ จากความสามารถที่จะต้องปฏิบัติงานหรือผลผลิตนั้นมาแจกแจงออกเป็นด้านๆและแต่ละด้านมีคุณภาพอย่างไร เช่นการประเมินการเขียนจะแบ่งดูด้านสำนวนภาษาความคิดสร้างสรรค์ การเขียนถูกหลักไวยากรณ์ เป็นต้น

นักเรียนจะได้คะแนน 2 ชุดจากเกณฑ์ 2 แบบนี้ ซึ่งจะใช้ร่วมกันทั้ง 2 แบบ เพราะวัดผลงานชิ้นเดียวกัน การใช้ Rubrics ให้ประโยชน์ในแง่ของเป็นเครื่องมือของการประเมินและเป็นเครื่องมือการสอบได้อีกด้วย

จากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวมาแล้วนั้น สรุปได้ว่า การเขียนนั้นควรมีการกำหนดเกณฑ์ที่แน่นอนในการที่จะประเมินความสามารถในการเขียน เพื่อทำให้เกิดความยุติธรรมในการให้คะแนน

1.1.8 ความหมายของการย่อความ

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการย่อความไว้ ดังนี้

วรรณิ โสมประยูร (2529 : 573) ได้ให้ความหมายของการเขียนย่อความไว้ว่า การเขียนย่อความ คือ การสรุปใจความสำคัญของเรื่องราวต่างๆ โดยเขียนอย่างสั้นๆ เฉพาะใจความสำคัญด้วยสำนวนของผู้ย่อเอง ซึ่งมีรูปแบบที่กำหนดขึ้นเพื่อให้เข้าใจได้รวดเร็วว่าเรื่องที่ย่อ นั้นเป็นเรื่องอะไร ของใคร จากไหน เมื่อไร มีความหมายอย่างไร

อัจฉรา ชีวพันธ์ (2531 : 41) ให้ความหมายการย่อความไว้ว่า การย่อความ หมายถึง การสรุปเรียบเรียงใจความสำคัญของเนื้อหาสาระจากเรื่องต่างๆ ให้มีความกะทัดรัดง่ายแก่การทำความเข้าใจ การย่อแต่ละครั้งต้องมีรูปแบบของการย่อ เพื่อใช้เป็นแนวทาง สำหรับการค้นคว้าที่มาของเรื่องที่ย่อ นั้นว่า นำเรื่องนั้นมาจากที่ใด

แอนเดอร์สัน และไฮดิ (Anderson and Hidi. 1988-1989 : 26) ได้ให้ ความหมายของการย่อความไว้ว่า การย่อความ หมายถึงการรวมเอาแนวความคิดหลักและรายละเอียดบางประการ ตลอดทั้งการวางแผนเนื้อหาและโครงสร้างของย่อความนั้น ผู้ย่อจะต้องตัดสินใจว่า ควรจะเก็บอะไรและควรตัดอะไรออก จะเรียงเนื้อหาอย่างไร คำพูดและประโยคที่ใช้ตลอดทั้งการตรวจสอบว่าความย่อยังรักษาข้อเท็จจริงของบทความเดิมไว้ได้หรือไม่

จากการให้ความหมายเกี่ยวกับการย่อความของนักการศึกษาดังกล่าวพอสรุปได้ว่า การย่อความ หมายถึง การสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่ได้จากการฟังหรือการอ่าน แล้วผู้ย่อพูดหรือเขียนด้วยสำนวนของตนเองอย่างกะทัดรัดและสมบูรณ์ตามลำดับความสำคัญของเนื้อหา นั้นๆ ให้มากที่สุดโดยการเขียนย่อความแต่ละครั้งต้องย่อความตามรูปแบบของหลักการย่อความ

1.1.9 ความสำคัญของการย่อความ

ได้มีผู้กล่าวถึงความสำคัญของการย่อความ ไว้ดังนี้

วรรณิ โสมประยูร (2529 : 574) กล่าวว่า การย่อความ มีความสำคัญต่อการเรียนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะทักษะการเขียนย่อความเพราะวันหนึ่งๆ นักเรียนจะต้องเรียนรู้ด้วยการฟังคำอธิบายของครูและตำราเรียน จึงไม่สามารถเขียนบันทึกหรือจดจำได้ทั้งหมด จึงต้องเลือกเขียนสรุป เฉพาะแต่สิ่งสำคัญเท่านั้น

สุทธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์ และอุดม หนูทอง (2532 : 24) กล่าวถึงประโยชน์ของการย่อความไว้ว่า การย่อความมีประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ประโยชน์ทางตรงคือ การฝึกทักษะด้านการใช้ภาษาให้สามารถเก็บใจความสำคัญจากเรื่องที่ฟังหรืออ่าน ซึ่งมีความพิสดาร ซับซ้อน และมีความยาว เอาแต่สาระสำคัญมาเรียบเรียงใหม่ให้ได้ใจความถูกต้องครบถ้วน โดยใช้ถ้อยคำภาษาง่ายๆ สั้นๆ และกระชับ เพื่อง่ายแก่การเข้าใจและสะดวกที่จะไปใช้ดังกล่าแล้ว ส่วนประโยชน์ทางอ้อมนั้นยังเป็นเรื่องที่ผู้เรียนและผู้สอนจำนวนไม่น้อย ไม่ได้เน้นให้สัมฤทธิ์ผล

เท่าที่ควรกล่าวคือ การย่อความเป็น “กระบวนการ” อย่างสำคัญยิ่งอันหนึ่งที่จะช่วยฝึกฝนให้ผู้เรียนได้วิธีการในการสังเกตวิเคราะห์และสรุปสิ่งทั้งปวงในวิถีการดำเนินชีวิตของตน จนเกิดเป็นนิสัยเป็นคนช่างเฟ้น ช่างประมวลความรู้และความคิด ตลอดจนเป็นคนมีวิจารณญาณในการตัดสินใจ รู้เหตุจากผล รู้ผลจากเหตุ ผู้พิพากษาที่วินิจฉัยอรรถคดีได้ถูกต้องแม่นยำ ย่อมต้องอาศัยวิธีการของการย่อความเพื่อแยกแยะความจริงออกจากความเท็จได้นายแพทย์ผู้ลือชื่อย่อมชำนาญในการที่จะวินิจฉัยโรคโดยใช้กระบวนการย่อความหาสมุฏฐานของโรคจากอาการของผู้ป่วย นักจิตวิทยาสามารถใช้กระบวนการของการย่อความพิจารณาพฤติกรรมของคน จึงล่วงรู้จิตใจอารมณ์และความต้องการของคนนั้นๆ ได้ นักธุรกิจย่อมใช้กระบวนการย่อความศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลและปัญหาต่างๆ ในงานธุรกิจทั้งปวงจึงจะประสบความสำเร็จได้ รวมความว่าทุกคน ทุกเวลาจำเป็นต้องอาศัยวิธีการของการย่อความเพื่อประโยชน์ในการดำเนินชีวิตจากความคิดเห็นของบุคคลดังกล่าว เกี่ยวกับคุณประโยชน์ของการย่อความนั้น พอสรุปความได้ว่าการย่อความมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งกับทุกคน ทั้งในด้านการเรียนการสอน การดำรงชีวิต ตลอดจนการประกอบอาชีพ กล่าวคือในด้านการเรียนการสอนนั้น ทั้งผู้เรียนและผู้สอนจำเป็นต้องใช้วิธีการย่อความเข้ามามีบทบาทเป็นอย่างมาก เช่น ย่อตำราเรียนบันทึก สรุปคำสอน ศึกษาหาความรู้วิทยาการด้านต่างๆ ประมวลใจความสำคัญที่ได้รับจากการฟังและการอ่านอย่างมี วิจารณญาณอันเป็นเหตุเป็นผล เป็นต้น สำหรับในด้านการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพนั้น เกือบแทบทุกอาชีพก็ว่าได้ จำเป็นต้องอาศัยการย่อความเข้ามามีส่วนช่วยวิเคราะห์พิจารณาตัดสินใจในการดำเนินงานตามภาระหน้าที่ของแต่ละบุคคลที่รับผิดชอบอยู่ตลอดเวลา อาชีพที่เห็นได้ชัดเจนได้แก่ ผู้พิพากษา แพทย์ หนายความ นักข่าวนักหนังสือพิมพ์ เลขานุการ ข้าราชการ ครูอาจารย์ เป็นต้น ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การย่อความไม่ได้มีความสำคัญเฉพาะแต่เพียงในด้านการเรียนการสอนเพียงด้านเดียวเท่านั้น หากแต่ยังมีความสำคัญต่อการดำรงชีพของคนทั่วไปอีกด้วย

1.1.10 จุดประสงค์ของการย่อความ

ศศิธร ธัญลักษณ์นันท์. (2542 : 193 — 195) ได้กล่าวถึงจุดประสงค์ของการย่อความไว้เป็นหัวข้อใหญ่ๆ ได้ 3 ประการ คือ

1. เก็บเนื้อเรื่อง ตามปกติเรื่องราวต่างๆ จะมีทั้งใจความสำคัญและพลความใจความสำคัญเป็นส่วนเกิน มีความสำคัญในแง่ที่ว่า เป็นเรื่องราวอันแท้จริงขาดไม่ได้ ส่วนพลความ เป็นเพียงส่วนที่มาขยายความให้กระจ่างแจ่มชัดขึ้นเท่านั้น หากขาดไปก็ไม่เกิดความเสียหายแต่อย่างใด การเก็บเนื้อเรื่องก็ได้แก่การอ่านเพื่อเก็บใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน ใจความที่เก็บมาจะต้องมีความสมบูรณ์พอที่จะทำให้ผู้อ่านที่ไม่รู้เรื่องเดิมมาก่อนเข้าใจเรื่องราว และลำดับเหตุการณ์ได้โดยตลอด การย่อแบบเก็บเนื้อเรื่องนี้มักใช้กับเรื่องที่หนักไปทางด้านเรื่องราว ประวัติ จดหมายโต้ตอบ ข่าว เหตุการณ์ต่างๆ จะเป็นเหตุการณ์เดี่ยวหรือเหตุการณ์ต่อเนื่องก็ได้

2. เก็บความคิด จุดประสงค์เพื่อเข้าใจความคิดที่เรื่องนั้นแสดงเอาไว้ การย่อในลักษณะนี้ยากกว่าการเก็บเนื้อเรื่อง เพราะการเก็บเนื้อเรื่อง ผู้ย่อเพียงแต่เก็บเอาใจความสำคัญมาให้ครบถ้วน และเรียงลำดับให้รัดกุม แต่การเก็บความคิดจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ย่อจะต้องเข้าใจความคิดของเรื่องให้ตรงเป้าหมายมากที่สุดบางครั้งความคิดของเรื่องอาจซ่อนเร้นอยู่อย่างลึกซึ้งโดยสำนวนโวหารหรือท่วงทำนองของผู้เขียนหรือผู้พูด ผู้อ่านต้องใช้ความคิดวิจารณ์ญาณดึงเอาข้อคิดเห็นที่ซ่อนเร้นอยู่ออกมาให้ได้ ถ้าเก็บความคิดผิดพลาดหรือไปจับเอาความคิดรองมาแทนความคิดหลักการย่อนั้นก็จะได้ผลและอาจทำให้เกิดความเสียหายขึ้นได้ เรื่องที่ใช้การย่อลักษณะนี้ มักเป็นเรื่องที่แสดงความคิดเห็น เช่นบทความแสดงความคิดเห็น บทวิจารณ์ข่าวสถานการณ์บ้านเมือง วิจารณ์หนังสือ ข้อเสนอแนะทางประวัติศาสตร์ สันนิษฐานศัพท์โบราณรายงานการค้นคว้า วิจัย เป็นต้น การเก็บความคิดนี้มีความสำคัญและมีประโยชน์มาก แม้ในการเก็บเนื้อเรื่องก็มักจะต้องอาศัยการเก็บความคิดนี้เป็นหลักเพื่อที่จะให้ได้ใจความอันมีความหมายอย่างแท้จริง

โดยทั่วไป การย่อแบบเก็บความคิดนี้มักจะสั้นกว่าแบบเก็บเนื้อเรื่อง บางครั้งอาจมีความยาวเพียงประโยคเดียว แต่ในบางครั้งผู้ย่ออาจเก็บความคิดรองด้วยก็ได้หากเห็นว่าจำเป็น

3. เก็บความรู้เพื่องานวิจัย การย่อแบบนี้มุ่งเฉพาะข้อมูลที่จะใช้ในงานวิจัยแต่ละเรื่องเท่านั้น ผู้ย่อไม่จำเป็นต้องเก็บเนื้อเรื่องหรือความคิดโดยสมบูรณ์ของเรื่องนั้นๆ แต่เก็บเพียงความรู้ที่ต้องการใช้ในเรื่องที่ค้นคว้าโดยเฉพาะ ซึ่งอาจเป็นเพียงเนื้อเรื่องส่วนหนึ่งหรือเป็นความคิดรองของเรื่องนั้นก็ได้ ตามปกติผู้ค้นคว้าจะต้องตั้งจุดมุ่งหมายไว้ให้ชัดเจนว่าจะค้นคว้าเรื่องใดวางขอบเขตไว้ให้แน่นอนแล้วจึงจะหาข้อมูลอันเกี่ยวข้องกับงานค้นคว้าวิจัยนั้นแหล่งที่จะค้นคว้าก็คือบรรดาหนังสือและเอกสารต่าง ๆ ผู้เขียนจะต้องค้นคว้าจากหนังสือและเอกสารเป็นจำนวนมาก เพราะฉะนั้นจึงต้องอาศัยการย่อข้อมูลเหล่านั้นมาใช้ประโยชน์อ้างอิงสมมุติว่าต้องการจะเขียนงานวิจัยเรื่องการเลิกทาสในสมัยรัชกาลที่ 5 ผู้เขียนต้องค้นคว้าเรื่องราวเกี่ยวกับทาส สภาพความเป็นอยู่ สิทธิทางสังคมและฐานะของทาส สิ่งเหล่านี้เป็นมูลเหตุของการเลิกทาส ต่อมาเป็นวิธีดำเนินการเลิกทาสทีละขั้น ท้ายที่สุดจึงเป็นบทสรุปว่าผลของการเลิกทาสจะเป็นอย่างไรบ้าง ผู้เขียนจะต้องค้นคว้าจากเอกสารต่างๆ บันทึกย่อความรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ประกอบข้อมูลที่ได้จากการวิจัย การย่อแบบนี้แตกต่างจากการย่อ 2 แบบแรก ในแง่ที่ว่าแบบแรกนั้น ผู้ย่อต้องอ่านเนื้อเรื่องทั้งหมด เก็บใจความสำคัญและความคิดอันเป็นส่วนสำคัญในเนื้อเรื่องทั้งหมด แต่การย่อเพื่อเก็บความรู้นั้น ผู้ย่อเก็บเฉพาะความรู้ที่ต้องการใช้ประโยชน์ในงานวิจัยเท่านั้น ส่วนอื่นไม่เกี่ยวข้องอาจอ่านข้ามหรือละทิ้งไป

ผู้เขียนรายงาน ค้นคว้าวิชาการต่างๆ มาจากหนังสือและจดบันทึกย่อลงไว้ ผู้เขียนจะต้องจดชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง ชื่อสำนักพิมพ์ ปีที่พิมพ์ ตลอดจนเลขกำกับหน้าของข้อความหรือเรื่องราวนั้นๆ ไว้ด้วย ทั้งนี้ เพื่อจะได้เป็นหลักฐานและเป็นประโยชน์ในการค้นคว้าอ้างอิงในโอกาสต่อไป แหล่งค้นคว้านั้นนอกจากจะเป็นหนังสือต่างๆ แล้ว เราอาจจะเก็บความรู้จากบุคคล

ทั่วๆ ไปได้ โดยการสอบถาม เราจะต้องจดชื่อ นามสกุล เพศ อายุ อาชีพ ตลอดจนฐานะทางสังคมไว้ด้วย

ผะอบ โปษะกฤษณะ (2526 : 103) กล่าวว่า การย่อความมีจุดประสงค์ทั้งด้านการอ่านและการฟัง ก็คือ เก็บสาระสำคัญ ฟังความคิดเห็นและเพื่อเก็บรายละเอียด

จากข้อความดังกล่าว สรุปได้ว่า การย่อความมีจุดประสงค์เพื่อเก็บสาระสำคัญความคิดเห็นหรือเก็บข้อมูล ความรู้ที่ต้องการจากเรื่องที่ได้จากการฟังหรือการอ่าน

1.1.11 ชนิดของการย่อความ

ผกาศรี เย็นบุตร (2526 : 114) กล่าวว่า การย่อความนั้นแบ่งออกเป็น 3 ชนิด คือ

1. การย่อความจากร้อยแก้ว หมายถึง การย่อความจากความเรียงธรรมดาเช่น จากหนังสือ เอกสาร ตำรา นิตาน บทความ บทวิจารณ์ จดหมาย คำบรรยาย พระบรมราโชวาท บทสนทนา ฯลฯ

2. การย่อความจากร้อยกรอง หมายถึงการย่อความจากคำประพันธ์ต่างๆ เช่น กาพย์ กลอน โคลง ฯลฯ เมื่อย่อแล้วข้อความจะเป็นร้อยแก้วธรรมดา ย่อความชนิดนี้ ผู้อ่านจะต้องอ่านคำประพันธ์นั้นอย่างเข้าใจ เพราะในคำประพันธ์มักจะมีกลวิธีการแต่งหลายอย่าง เช่น มีอุปมาอุปไมย มีสัญลักษณ์แทรกอยู่ ถ้าอ่านไม่เข้าใจ ดีความไม่ได้ก็จะย่อความไม่ได้

3. การย่อความจากเรื่องที่ได้ฟังมา เช่น การปาฐกถา การบรรยาย การเล่าเรื่อง การอภิปราย การสัมมนา ฯลฯ ย่อความชนิดนี้ ผู้ย่อต้องมีสมาธิในการฟังมากจึงจะจับประเด็นของเรื่องที่ได้ครบถ้วน

1.1.12 หลักในการย่อความ

ศศิธร วัฒนลักษณ์ (2542 : 200) กล่าวว่า หลักสำคัญที่สุดในการย่อความ คือผู้ย่อจะต้องเข้าใจและสามารถเก็บใจความของเรื่องได้ถูกต้องและนำมาเรียบเรียงให้กระชับที่สุด ซึ่งการที่จะทำได้ดังนี้ต้องอาศัยความรู้ในเรื่องหลักการอ่าน การฟังและการเขียน เข้ามาประกอบ เมื่อสามารถอ่านหรือฟังให้เข้าใจได้รวดเร็วก็จะย่อได้ง่ายขึ้น โดยฝึกฝนการเขียนประโยคที่รัดกุมกินความมากโดยใช้คำน้อยและไม่กำกวม อันเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของการย่อความ

สุทธีวงศ์ พงษ์ไพบูลย์ และอุดม หนูทอง (2532 : 38-39) กล่าวว่า หลักของการย่อเรื่องเอาแต่ใจความ มีดังนี้

1. อ่านเรื่องนั้นโดยตลอด อย่างน้อย 2 เที่ยว เที่ยวแรกให้รู้อย่างคร่าวๆ ก่อนว่าเรื่องอะไร ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เที่ยวที่ 2 อ่านจับใจความอย่างละเอียด

2. พิจารณา เนื้อเรื่องทั้งหมดว่า อะไรเป็นสาระสำคัญ อะไรเป็นส่วนประกอบหรือส่วนเสริมแต่งหรือเป็นเพียงกลวิธี

3. ตัดผลความเป็นส่วนประกอบต่างๆ เอาไว้แต่สาระสำคัญ แล้วสรุปเป็นข้อความใหม่โดยใช้ถ้อยคำของเราเอง

4. การย่อไม่มีเกณฑ์กำหนดว่าย่อลงกี่ส่วน ถ้าผลความมากก็ย่อลงเหลือน้อย ถ้าผลความน้อยก็ย่อลงเหลือมาก

5. เลือกหาถ้อยคำใหม่แทนกลุ่มคำบางกลุ่ม เพื่อให้ได้ความหมายเท่าเดิม แต่ลดคำลง เช่น คำว่า พุทธบริษัทสี่ แทน ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสกอุบาสิกา เป็นต้น

6. คำพูดโต้ตอบของบุคคล ให้ย่อรวมกันไปไม่แยกกล่าว หรือขึ้นบรรทัดใหม่และไม่ใช้เครื่องหมายใดๆ

7. ถ้าเรื่องที่ย่อเป็นเรื่องที่ผู้อื่นสนทนากัน ผู้ย่อทำหน้าที่เล่าอย่างย่อ จึงใช้บุรุษสรรพนามที่ 3 ทั้งหมด

8. ถ้าในเรื่องเดิมมีราชาศัพท์เป็นความสำคัญ เมื่อย่อแล้วก็ต้องใช้ราชาศัพท์

9. การใช้สันธานช่วยจะทำให้ความกระชับไม่เยิ่นเย้อ

10. เขียนใจความที่ย่อได้แล้ว ต่อเนื่องกันไปโดยไม่ต้องย่อหน้าเว้นแต่กรณีที่ความไม่สัมพันธ์กันให้แยกเป็นตอน ๆ

11. การย่อความไม่จำเป็นต้องย่อคำหรืออักษรย่อ ซึ่งต่างกับการจดย่อ

12. ถ้าเป็นร้อยกรอง ให้ย่อเป็นร้อยแก้ว

13. ประเภทของเรื่องที่นำมาย่อ มีรูปแบบการขึ้นต้นโดยเฉพาะต้องใช้ให้ถูกแบบ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การย่อความมีหลักในการยอดังนี้

1. ฟังหรืออ่านเรื่องที่ย่ออย่างน้อย 2 ครั้ง เพื่อให้รู้คร่าวๆ ว่าเรื่องอะไร ใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เพราะเหตุใด ผลเป็นอย่างไร

2. พิจารณาจับใจความสำคัญของเรื่องแต่ละตอน แล้วบันทึกย่อ ๆ ไว้

3. นำใจความสำคัญของเรื่องเรียบเรียงใหม่ เป็นร้อยแก้ว โดยให้เนื้อความสมบูรณ์ และสัมพันธ์กันตามลำดับ ผลความไม่สำคัญตัดทิ้ง

4. ข้อความที่ย่อเป็นเรื่องเล่าทั้งหมด ฉะนั้น สรรพนามบุรุษที่ 1 และ 2 ใช้ไม่ได้ต้องใช้บุรุษที่ 3 หรือออกนามผู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นๆ โดยตรง

5. ข้อความเดิมเป็นราชาศัพท์ก็ให้คงไว้แต่คำราชาศัพท์อาจเลือกใช้คำที่สั้นกว่าเดิม แต่ใจความตรงกันและถูกต้องแทน

6. การย่อความไม่ใช่เลขใน เพราะถือว่าเป็นเรื่องเล่า

7. ผู้ย่อต้องใช้สำนวนโวหารของตนเอง แต่เนื้อเรื่องต้องไม่ผิดเพี้ยนไปจากเรื่องเดิม

8. อักษรย่อไม่ควรใช้ นอกจากคำย่อนั้นเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไป เช่น พ.ศ. เป็นต้น

9. การย่อแต่ละเรื่อง มีรูปแบบการขึ้นต้นโดยเฉพาะ ต้องใช้ให้ถูกรูปแบบ

10. เมื่อย่อเสร็จแล้วควรทบทวน ปรับปรุง แก้ไข เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์อีกครั้ง

หนึ่ง

1.1.13 รูปแบบของการเขียนย่อความ

ผกาศรี เ็นบุตร (2526 : 116) กล่าวว่า การขึ้นต้นย่อความมีประโยชน์สำหรับผู้อ่าน คือทำให้ทราบที่มาของย่อความ หากมีข้อสงสัยก็สามารถไปอ่านรายละเอียดจากข้อความเดิมได้ การขึ้นต้นย่อความมีแบบแผนดังนี้

1. ย่อความเรียงร้อยแก้วธรรมดา ขึ้นต้นดังนี้

1.1 ย่อเรื่องอะไร

1.2 ใครเป็นผู้แต่ง (ของใคร)

1.3 จากหนังสืออะไร หน้าเท่าไร

1.4 มีความว่าอะไร

2. การย่อจดหมายขึ้นต้นดังนี้

2.1 ย่อจดหมาย ของใคร ถึงใคร

2.2 เรื่องอะไร

2.3 วัน เดือน ปี อะไร

2.4 มีความว่าอะไร

3. ย่อจดหมายตอบรับขึ้นต้นดังนี้

3.1 จดหมาย ของใคร ถึงใคร

3.2 เรื่องอะไร

3.3 วัน เดือน ปี อะไร

3.4 ฉบับแรกมีความว่าอะไร

3.5 ใครตอบ เมื่อไร

3.6 มีความว่าอย่างไร

การย่อความจดหมายหลายฉบับติดต่อกันให้ใช้แบบขึ้นต้น ย่อจดหมายเฉพาะฉบับแรก ส่วนฉบับต่อไปใช้คำพูดเชื่อมกับฉบับแรก โดยบอกว่าใครตอบเมื่อไร มีใจความว่าอะไร

4. ย่อหนังสือราชการ ขึ้นต้นดังนี้

4.1 ย่อจดหมายของใคร ถึงใคร ตำแหน่งใด

4.2 เรื่องอะไร เลขที่เท่าไร

4.3 วัน เดือน ปี อะไร

4.4 มีความว่าอะไร

ในการย่อพระราชดำรัส โอวาท พระบรมราโชวาท ปาฐกถา สุนทรพจน์หรือคำปราศรัย ให้ยึดหลักดังนี้

1. ย่อ ของใคร

2. กล่าว (พระราชทาน.....) แก่ใคร

3. เรื่อง อะไร

4. เนื้อในงานอะไร
5. ณ ที่ใด
6. เมื่อไร
7. ถ้าย่อยจากหนังสือให้บอกชื่อ วัน เดือน ปี ที่พิมพ์ และหน้า
8. มีความว่าอะไร
5. ย่อบทสนทนา ขึ้นต้นดังนี้
 - 5.1 ย่อบทสนทนาของใคร กับใคร
 - 5.2 เรื่องอะไร
 - 5.3 ที่ไหน
 - 5.4 เมื่อไร
 - 5.5 มีความว่าอะไร
6. ย่อประกาศ คำสั่ง แลงการณ์ ระเบียบ ขึ้นต้นดังนี้
 - 6.1 ย่อประกาศ (คำสั่ง แลงการณ์ ระเบียบ) ของ
 - 6.2 เรื่องอะไร
 - 6.3 เมื่อไร
 - 6.4 มีความว่าอะไร
7. ย่อทร้อยกรอง ขึ้นต้นดังนี้
 - 7.1 ย่อ (ประเภทร้อยกรอง) ของใคร
 - 7.2 เรื่องอะไร
 - 7.3 จากหนังสืออะไร หน้าเท่าไร
 - 7.4 มีความว่าอะไร

ศศิธร ธีญลักษณ์นันท์ (2542 : 195-197) กล่าวว่าโดยทั่วๆ ไปการย่อความจะประกอบด้วยย่อหน้า 2 ย่อหน้า ย่อหน้าแรกหรือที่เรียกว่า คำนำจะบอกที่มาของเรื่องย่อ ย่อหน้าที่สองเป็นเนื้อความที่ย่อแล้วไม่ว่าการย่อนั้นจะเป็นการย่อข้อความ ร้อยแก้ว ร้อยกรอง หรือข้อความที่ฟังมา ผู้ย่อควรบอกที่มาไว้ให้ละเอียดพอที่ผู้อ่านหรือฟัง ข้อความที่ย่อแล้ว จะสามารถค้นหาเอาความรู้ที่สมบูรณ์มาอ่านได้ หรือสามารถเข้าใจ สถานการณ์ ลักษณะของ เรื่องที่นำมาย่อได้ เช่น ถ้าเป็นการย่อบทสนทนา หรือการสัมภาษณ์ ผู้อ่านจะต้องได้รู้ว่าเป็น การสนทนาของใครกับใคร ที่ไหน เมื่อไร ทำไม อย่างไร ถ้าเป็นการย่อจดหมายก็จะต้องรู้ว่าเป็นจดหมายของใครถึงใคร เมื่อไร ว่าด้วยเรื่องอะไร เป็นต้น ถ้าเป็นการย่อเพื่อเก็บความรู้ สำหรับงานวิจัย ผู้ย่อจำเป็นต้องให้รายละเอียดมากกว่านั้น เพราะจะต้องให้หลักฐานที่อาจเป็น ประโยชน์ในการค้นคว้าอ้างอิงต่อไปเช่น ถ้าย่อข้อความจากหนังสือหรือเอกสารจะต้องบอกชื่อ หนังสือ ชื่อผู้แต่ง ชื่อสำนักพิมพ์ ปีที่พิมพ์ ครั้งที่พิมพ์ ตลอดจนเลขกำกับหน้าถ้าเป็นความรู้

ที่ได้จากการสอบถามก็ต้องบอกชื่อของผู้ให้ความรู้ รวมทั้งนามสกุล เพศ อาชีพ อายุ และ ฐานะทางสังคมด้วย

ส่วนย่อหน้าที่สอง เป็นเนื้อหาโดยตรงของเรื่องที่ย่อ ซึ่งจะมีลักษณะวิธีการเรียบเรียง ต่างกันตามวัตถุประสงค์ในการย่อ ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

ตัวอย่างแบบขึ้นต้นย่อหน้าที่ 1 (คำนำ)

1. ถ้าเรื่องที่ย่อเป็นความเรียง นิทาน นิยาย ประวัติ ฯลฯ ต้องบอกประเภท ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง ที่มาของเรื่อง เท่าที่จะทราบได้ ถ้าเดิมไม่ได้ตั้งชื่อเรื่องไว้ ต้องคิดขึ้นเอง

นิทานเรื่อง.....ของ.....จาก.....ความว่า

2. ถ้าเรื่องที่จะย่อเป็นประกาศ แถลงการณ์ คำสั่ง ระเบียบ ฯลฯ ต้องบอก ประเภท เจ้าของเรื่อง ชื่อเรื่อง ผู้รับ วัน เดือน ปี ที่ออก เท่าที่จะทราบได้

ประกาศของ.....เรื่อง.....แก่.....ลงวันที่... ความว่า

3. ถ้าเรื่องที่จะย่อเป็นคำปราศรัย สุนทรพจน์ พระราชดำรัส ฯลฯ ต้องบอก ประเภท เจ้าของเรื่อง ผู้ฟัง โอกาสที่กล่าวสถานที่ที่กล่าว วัน เดือน ปีที่กล่าว เท่าที่จะทราบได้

คำปราศรัยของ.....แก่.....ในโอกาส.....ทาง (ที่)... ..

วันที่.....ความว่า

4. ถ้าเรื่องที่จะย่อเป็นรายงาน บันทึก คำกราบบังคมทูล ฯลฯ ต้องบอกประเภท เจ้าของเรื่อง ผู้รับ โอกาสที่กล่าว วันเวลาที่กล่าวเท่าที่จะทราบได้

รายงานของ.....เรื่อง.....แก่.....ในโอกาส.....

วันที่.....ความว่า

5. ถ้าเรื่องที่จะย่อเป็น ปาฐกถา คำบรรยาย คำสอน บทความ ฯลฯ ต้องบอก ประเภท ชื่อเรื่อง เจ้าของ เรื่อง ผู้ฟัง สถานที่และเวลาที่แสดง เท่าที่จะทราบได้

ปาฐกถาเรื่อง.....ของ.....แก่.....ที่.....

วันที่.....เวลา.....ความว่า

6. ถ้าเรื่องที่จะย่อเป็น จดหมาย หนังสือราชการ สารสน์ พระราชสาส์น ฯลฯ ต้อง บอกประเภท เจ้าของเรื่อง เลขที่ของหนังสือ ผู้รับ ชื่อเรื่อง วันเดือนปีที่เขียน เท่าที่จะทราบได้

ถ้าเป็นจดหมายฉบับโต้ตอบกันฉบับที่ 2 และต่อๆ ไป บอกเจ้าของเรื่อง ประเภทของ ข้อความ ผู้รับ วัน เดือน ปีที่เขียน

จดหมายของ.....ถึง.....ลงวันที่.....ความว่า

หนังสือของ.....ที่.....ถึง.....ลงวันที่.....เรื่อง.....ความว่า

(ผู้ตอบ).....มี.....ที่.....ตอบ.....ลงวันที่.....ความว่า

7. ถ้าเรื่องที่ย่อเป็น จดหมายเหตุ จดหมายรายวัน บันทึกความจำ บอกระเบียบ เจ้าของเรื่อง โอกาสที่เขียน วัน เดือน ปีที่เขียน ชื่อเรื่อง เท่าที่จะทราบได้

จดหมายเหตุของ.....ในโอกาส.....ลงวันที่.....เรื่อง...ความว่า

8. ถ้าเรื่องที่ย่อเป็นคำประพันธ์ ต้องบอกระเบียบ ชื่อเรื่อง เจ้าของเรื่อง แล้วย่อใจความเป็นร้อยแก้ว

คำประพันธ์.....เรื่อง.....ของ.....จาก.....ความว่า

แบบขึ้นต้นย่อความ หรือคำนำ ที่จริงไม่มีหลักเกณฑ์ตายตัว แต่ควรบอกได้ว่า เป็นเรื่องอะไร ของใคร เมื่อไร ที่ไหน ฯลฯ เอาไว้เสมอ ข้อสำคัญของการย่อความ คือเฟ้นใจความสำคัญของเรื่องนั้นออกมาให้ได้ สารสำคัญอยู่ที่ประโยคใจความซึ่งวางอยู่ตามตำแหน่งต่าง ๆ ของย่อหน้า

1.1.14 การวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนย่อความ

สมศักดิ์ สินธุระเวช (2529 : 88-89) ได้กล่าวว่า จุดประสงค์ของการย่อความ มุ่งที่จะวัดความสามารถในการค้นหาใจความสำคัญ และให้หาความสัมพันธ์ของเรื่องราวต่าง ๆ จากข้อความที่อ่านหรือฟังมา

ดังนั้นการประเมินผลการย่อความของนักเรียน อาจจะใช้วิธีการดังต่อไปนี้

1. อ่านข้อความให้ฟังแล้วจับใจความสำคัญ และมโนทัศน์ของเรื่อง
2. แยกเอกสารเรื่องราวต่าง ๆ ในย่อความ
3. กำหนดหนังสือให้อ่านเป็นตอน ๆ แล้วให้ย่อ
4. ให้ฟังการสนทนาแล้วนำมาเล่าต่อ
5. นำข่าวจากหนังสือพิมพ์มาให้ย่อเรื่อง
6. จัดการอภิปราย ได้ว่าที่ ให้ย่อเรื่อง

ส่วนการตัดสินผลการย่อความของนักเรียนให้พิจารณาตามเกณฑ์ดังนี้

1. เขียนถูกต้องตามแบบฟอร์ม
2. สรุปสาระหลักและส่วนใจความสำคัญ
3. เขียนด้วยสำนวนของตนเอง
4. ใช้ประโยคสั้น กระชับ
5. ถูกต้องตามหลักภาษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2524 : 56-57) ได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนย่อความชั้นประถมศึกษาปีที่4 ในการประเมินความสามารถทางภาษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2534 ไว้ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนนย่อความ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ

1.1 รูปแบบการเขียน คะแนนเต็ม 3 คะแนน

1.1.1 เขียนคำขึ้นต้นได้ถูกต้อง ได้ 1 คะแนน

ตัวอย่าง ย่อนิทานเรื่อง ลิงกับเต่า ของอัศวิน อรุณแสง

จากชุดหนังสือเด็ก อันดับที่ 13 เป็นต้น

ถ้าเขียนไม่ถูกต้อง ได้ 0 คะแนน

1.1.2 ข้อความที่ย่อไม่มีลักษณะเป็นบทสนทนา ไม่มีเครื่องหมายคำพูด 1 คะแนน

1.1.3 ไม่ลอกเอาสรพนามบุรุษที่ 1 และ 2 มาใช้ 1 คะแนน

ถ้าไม่ถูกต้องรายการใด ให้รายการนั้น 0 คะแนน

1.2 การใช้ภาษา และสะกดคำ คะแนนเต็ม 3 คะแนน

1.2.1 การใช้ภาษา

1.2.1.1 เขียนประโยคกริยาและสื่อความหมายได้เข้าใจตลอดเรื่อง 2 คะแนน

1.2.1.2 เขียนประโยคพุ่มเพื่อย แต่สื่อความหมายได้ตลอดเรื่อง 1 คะแนน

1.2.1.3 เขียนประโยคกริยา สื่อความหมายได้ชัดเจนพอสมควร 1 คะแนน

1.2.1.4 เขียนประโยคไม่รัดกุมสื่อความหมายไม่ชัดเจน 0 คะแนน

1.2.2 การเขียนสะกดคำ ผิดไม่เกิน 3 คำ 1 คะแนน

ผิดเกิน 3 คำ 0 คะแนน

ตอนที่ 2

2.1 เนื้อเรื่อง คะแนนเต็ม 4 คะแนน

เขียนใจความสำคัญของเรื่องได้ครบถ้วนว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เพราะเหตุใด
ตัวอย่าง เช่น

2.1.1 มดอยากกินอะไร ที่ไหน ขอร้องใคร ขอบบออย่างไร

2.1.2 เต่าช่วยมดอย่างไร

2.1.3 เกิดอะไรขึ้นกับลิง เพราะสาเหตุใด

การให้คะแนน แบ่งตามรายการ ให้ได้ 4 ข้อ ๆ ละ 1 คะแนน

ถ้าไม่มีรายการใดให้ข้อนั้นเป็น 0 คะแนน

1.1.15 การเขียนจดหมาย

สมถวิล วิเศษสมบัติ (2525 : 89) ได้กล่าวว่า จดหมาย คือการเขียนข้อความสั้นๆ เพื่อใช้ติดต่อกับชาวทุกซุซและโต้ตอบเรื่องราวหรือธุรกิจประจำวัน แทนการพูดด้วยวาจา ระหว่างบุคคลทั้งสองฝ่ายการสอนการเขียนจดหมาย มีวัตถุประสงค์ที่จะให้นักเรียนนำความรู้ไป

ใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันจริงๆได้ ฉะนั้นนักเรียนจึงต้องเรียนการเขียนจดหมายหลายชนิด คือ จดหมายส่วนตัว จดหมายธุรกิจ จดหมายที่เป็นหนังสือราชการ

วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์ (2531 : 240) กล่าวว่า ปรัชญาในการเขียนจดหมายที่ดีมีอยู่ว่า จดหมายเป็นเครื่องสื่อความหมายหรือสื่อความเข้าใจจึงต้องเขียนให้เข้าใจ

ความหมาย

จดหมายเป็นเครื่องสื่อความต้องการจึงต้องเขียนให้บรรลุจุดประสงค์

จดหมายเป็นตัวแทนการติดต่อจึงต้องเขียนให้เป็นผลดี

ก. เขียนให้เข้าใจความหมาย โดยที่การเขียนจดหมายเป็นสื่อความหมายหรือสื่อความเข้าใจ จึงต้องเขียนให้เข้าใจความหมายโดยเขียนให้

1. เข้าใจง่าย
2. เข้าใจตรงกัน และ
3. เข้าใจตรงเป้า (เขียนตรงประเด็น, ไม่อ้อมค้อม)

ข. เขียนให้บรรลุจุดประสงค์ โดยที่เขียนจดหมายเป็นสื่อความต้องการ จึงต้องเขียนให้บรรลุจุดประสงค์ตามที่ต้องการคือ เขียนให้ผู้รับจดหมายเข้าใจชัดเจนว่า จะให้อ่านปฏิบัติอย่างไร และโน้มน้าวให้อ่านปฏิบัติตามนั้น โดยหวังให้บังเกิดผลตามที่ต้องการ

ค. เขียนให้เป็นผลดี โดยที่จดหมายเป็นตัวแทนการติดต่อระหว่างผู้ส่งกับผู้รับทั้งยังเป็นเครื่องสื่อให้เห็นท่วงที รสนิยม และนิสัยใจคอของผู้เขียนด้วย จึงต้องเขียนให้รักษาความสัมพันธ์อันดีกับผู้อ่านและบังเกิดผลดีแก่หน่วยงานของเราด้วย

1.1.16 คุณสมบัติในการเขียนจดหมาย

วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์ (2531 : 241) แนะนำว่าในการเขียนจดหมายควรคำนึงถึงคุณสมบัติ 5 ประการ (five C's) ดังต่อไปนี้

- ก. ความชัดเจน (Clear)
- ข. ความย่อ (Conciseness)
- ค. ความสมบูรณ์ (Completeness)
- ง. ความสุภาพ (Courtesy)
- จ. ความถูกต้อง (Correctness)

ความชัดเจน หมายถึง การเลือกถ้อยคำเหมาะสม รวมทั้งความยาวของประโยค การเว้นวรรคและการย่อหน้า วัตถุประสงค์ของการเขียนจดหมายก็เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจข่าวสารอย่างตรงไปตรงมาและเข้าใจอย่างง่าย ๆ

ความย่อ หมายถึง การตัดเนื้อหาที่ไร้ประโยชน์, ตัดเนื้อความซ้ำหรือตัดเนื้อความที่ระบายความในใจอันยาวเหยียดออก(แต่ต้องไม่ห้วนหรือแสดงการขาดไมตรีจิต) ผู้เขียนจะเขียนได้ดีต้องมีการฝึกหัดคัดเลือกคำเลือกวลีและเรียงลำดับเนื้อความอย่างระมัดระวัง

ความสมบูรณ์ หมายถึง การเขียนถึงเรื่องที่สำคัญต่างๆ ได้อย่างครบถ้วนตามเจตนา ดังนั้น ผู้เขียนจะต้องรู้ว่าเรื่องใดสำคัญหรือไม่สำคัญและควรเขียนละเอียดของส่วนสำคัญอย่างไร ข้อปฏิบัติก็คือ ผู้เขียนจะต้องสำรวจรายการที่จะเขียนให้รอบคอบ คือ คิดล่วงหน้าและจดบันทึกไว้ จนแน่ใจว่าไม่มีอะไรบกพร่อง

ความสุภาพ การทำงานใดๆจะบรรลุความสำเร็จได้โดยดีนั้นย่อมต้องอาศัยความสุภาพในส่วนบุคคลเป็นสำคัญที่สุด ไม่ว่างานนั้นๆจะเป็นการติดต่อบุคคลกับบุคคลหรือบุคคลกับองค์กรใดๆ ในการเขียนจดหมายข่าวก็จำเป็นต้องใช้ความสุภาพอย่างจริงใจไม่ใช่ความสุภาพที่เสแสร้ง

ความถูกต้อง ความถูกต้องของจดหมายข่าวมีองค์ประกอบหลายประการดังนี้

- ก. การใช้ถ้อยคำและการวางถ้อยคำ
- ข. การเขียนตัวสะกดการันต์
- ค. การเขียนตัวเลข, การใช้คำย่อ
- ง. การจำหน่ายของ, การผนึกดวงตราไปรษณียากร

สมถวิล วิเศษสมบัติ (2525 : 89) กล่าวถึงคำแนะนำในการสอนเขียนจดหมายว่า

1. ครูควรชี้แจงให้เห็นประโยชน์และความสำคัญของจดหมายว่ามีเพียงใดแนะนำให้คิดว่าการไปรษณีย์โทรเลขที่ดั่งขึ้นก็มีมูลเหตุมาจากจดหมาย เพราะจะได้ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางระหว่างผู้ส่งกับผู้รับ ถ้าเขียนจดหมายได้ดี ก็จะอำนวยความสะดวกให้มากมายทั้งแก่ฝ่ายผู้เขียนและผู้รับ

2. ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ในการเขียนจดหมายจริงๆบ้าง อย่าให้เป็นแต่เพียงเรื่องสมมติอยู่ตลอดเวลา เช่นในระหว่างปิดภาค ครูอาจนัดแนะให้นักเรียนเขียนจดหมายถึงครูจริงๆ แล้วให้คะแนนจดหมายนั้นก็ได้ ตามปกตินักเรียนมีนิสัยชอบเล่าชอบระบายความในใจอยู่แล้ว ถ้าเขามีเรื่องที่น่าสนใจอยากจะเล่าให้เพื่อนหรือครูฟัง ก็ควรเปิดโอกาสให้เล่าได้ทางจดหมาย

3. ครูควรแนะนำวิธีเขียนจดหมายให้นักเรียนรู้จักเขียนข้อความให้ตรงกับจุดประสงค์ของตน ในการเขียนก็ให้คำนึงถึงผู้รับเป็นสำคัญ การใช้ถ้อยคำขึ้นต้นจดหมายและลงท้ายจดหมายจะต้องให้เหมาะสมกับบุคคลที่เป็นผู้รับ ข้อความที่เขียนจะต้องชัดเจน ไม่คลุมเครือ ไม่ก่อให้เกิดความสับสนใจแก่ผู้รับโดยไม่จำเป็น

4. ครูควรชี้แจงให้นักเรียนทราบว่า ความประณีตและความสุภาพในการเขียน จดหมาย เป็นสิ่งที่ต้องคำนึงรองลงไปจากข้อความที่เขียน การใช้ภาษาที่สุภาพเรียบร้อย และจริงใจในจดหมายเป็นเครื่องแสดงถึงพื้นเพทางจิตใจ และจัดระดับการศึกษาอบรมของผู้เขียน

5. การเขียนจดหมายก็คือการเรียงความชนิดหนึ่งนั่นเอง เพราะฉะนั้นอาจนำหลักเกณฑ์ในการสอนเรียงความมาใช้ได้บ้าง แต่จดหมายมีพิเศษกว่าเรียงความธรรมดาตรงที่มีแบบฟอร์ม สิ่งสำคัญในแบบฟอร์มของจดหมายคือ

- ก. สถานที่เขียน
- ข. วัน เดือน ปีที่เขียน
- ค. คำขึ้นต้นถึงผู้รับ
- ง. เนื้อความในจดหมาย
- จ. คำลงท้ายก่อนลงชื่อผู้เขียน
- ฉ. ลายเซ็นชื่อผู้เขียน

ถ้าครูสามารถหาตัวอย่างจดหมายที่เขียนถูกแบบมาติดป้ายประกาศหรือสมุดจดหมายของชั้นไว้ให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่างได้ ก็จะทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องแบบฟอร์มและวิธีเขียนจดหมายได้ดีขึ้น

ข้อบกพร่องในการเขียนจดหมายของนักเรียนมีหลายประการ ได้แก่

1. เขียนแบบฟอร์มไม่ถูกต้อง มองดูไม่เป็นระเบียบ
2. ไม่เว้นช่องว่างริมกระดาษไว้อย่างพอควร เขียนจดหมายเนื้อที่แต่ละบรรทัดทำให้มองดูไม่งามไม่เรียบร้อย
3. เนื้อความที่เขียนกระท่อนกระเทือน วนเวียนไม่ชัดเจนไม่ทำให้ผู้รับเข้าใจแจ่มแจ้ง
4. ข้อความที่เขียนมีชุด ลบ ชิด ผ่า สกปรกไม่น่าอ่าน
5. ไม่มีย่อหน้าเมื่อขึ้นต้นเรื่องใหม่ในจดหมาย การย่อหน้าจะช่วยให้ผู้รับจับใจความสำคัญได้ชัดเจนขึ้น

6. จ่าหน้าของไม่สมบูรณ์ ทำให้ไม่สะดวกในการส่งจดหมาย กะสัดส่วนสำหรับเขียน ชื่อ บ้านเลขที่ จังหวัด ไม่เป็น ทำให้มองดูไม่เป็นระเบียบ ฯลฯ

ในชีวิตจริงของคนเรายังมีข้อบกพร่องอื่นๆ ในการเขียนจดหมาย เป็นต้นว่าได้รับจดหมายแล้วไม่ตอบหรือตอบล่าช้าเกินสมควร หรือเขียนจดหมายให้เป็นที่กระทบกระเทือนใจผู้อื่น ข้อบกพร่องเหล่านี้ครูควรชี้ให้นักเรียนเห็นและแนะนำให้แก้ไขของตนเอง ครูควรพูดจูงใจให้เห็นความสำคัญของจดหมายว่าเป็นเครื่องแสดงถึงความรู้และนิสัยใจคอของผู้เขียน ความสำเร็จในการทำงานในภายหน้าอาจมาจากจดหมายสมัครงานฉบับแรกก็เป็นได้ ฉะนั้นนักเรียนจึงควรสนใจและพยายามปรับปรุงตนเองในการเขียนจดหมายให้ดีขึ้นอยู่เสมอ

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทย

1.2.1 งานวิจัยต่างประเทศ

โดแนลสัน (Donalson. 1969 : 295-298) ได้ทำการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนระดับ10 โดยให้นักเรียนเขียนเรียงความ 8 เรื่อง และให้นักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบผลการทดสอบพบว่าผู้ที่มีความสามารถในการเขียนที่ดี คือ ผู้ที่อ่านหนังสือมากและอ่านหนังสือบ่อยๆ และยังอ่านหนังสือหลายประเภทอีกด้วย

1.2.2 งานวิจัยในประเทศ

ดวงเดือน สุภิกิตย์ (2522 : 108-112) ได้ศึกษาความยากง่ายในการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่1 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่1 โรงเรียนวัดใหญ่ชัยมงคล โรงเรียนพนัญเชิง โรงเรียนเทศบาลบ้านป้อมเพชร และโรงเรียนสุนทรวิทยา จำนวน 134 คน พบว่านักเรียนที่มีความสามารถในการเขียนสะกดคำต้องรู้ความหมายของคำที่เขียน และในทำนองเดียวกันนักเรียนที่รู้ความหมายของคำจะมีความสามารถในการเขียนสะกดคำด้วย

บุปผา ชังพุก (2524 : 101-107) ได้ศึกษาความยากง่ายในการเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่2 จังหวัดราชบุรี ก็พบว่าความสามารถในการเขียนสะกดคำกับความเข้าใจความหมายของคำมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด

นันทนา ดาวดวงเด่น (2528 : 50) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่1 ในเขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร ที่ครูสอนโดยใช้เกมกับนักเรียนที่ครูสอนโดยวิธีปกติ ผลปรากฏว่านักเรียนที่ครูสอนโดยใช้เกมมีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำสูงกว่านักเรียนที่ครูสอนโดยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และทัศนคติที่มีต่อการเขียนสะกดคำของนักเรียน ที่ครูสอนโดยใช้เกมจะดีกว่าทัศนคติต่อการเขียนสะกดคำของนักเรียนที่ครูสอนโดยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เสาวณี คลองน้อย (2530 : 67) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการศึกษาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่4 ในจังหวัดชลบุรีโดยใช้แบบฝึกหัดกับการเขียนสรุปความ จำนวน 48 คน ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกความเข้าใจในการอ่านโดยใช้แบบฝึกหัดกับการเขียนสรุปความมีผลการฝึกความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเอกสารงานวิจัยดังกล่าว พอสรุปได้ว่าความสามารถในการเขียนมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการอ่าน ความเข้าใจความหมายของคำ วิธีการสอนของครู และยังส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

2.1 เพศ

2.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเพศ

กฤษฎา ศักดิ์ศรี (2530 : 473 - 476) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ก่อให้เกิดและส่งเสริม การเรียนรู้ว่า เรามักจะยอมรับว่าความแตกต่างในเรื่องเพศเป็นสาเหตุให้คนเราแตกต่างกันในเรื่อง การเรียนรู้ ทักษะ เจตคติ ความสนใจ การแสดงพฤติกรรม ฯลฯ แต่จากการค้นคว้าปรากฏว่า เพศชายหรือเพศหญิงก็สามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆได้ทัดเทียมกัน แต่การที่ชายและหญิงมีเจตคติ หรือความสนใจในการเรียนรู้สิ่งต่างๆไม่เหมือนกันนั้นเป็นเพราะชนบทรอบล้อมประเพณีของ สังคม

แบรนดส์มาและคนูเวอร์ (Brandsma and Knuver. 1989 : 787) พบว่าเพศของนักเรียน ไม่มีผลต่อความแตกต่างในผลการเรียนรู้และประสิทธิผลของโรงเรียน สำหรับวิชาคณิตศาสตร์ และมีผลเพียงเล็กน้อยในวิชาภาษาอังกฤษ แต่ถ้าเปรียบเทียบระหว่างโรงเรียนพบว่าเพศมีความสัมพันธ์กับผลการเรียนรู้และประสิทธิผลของโรงเรียน

มอร์ติมอร์และคนอื่นๆ (Mortimore and others.1989) กล่าวว่าในระดับประถมศึกษา ความแตกต่างในผลการเรียนรู้และประสิทธิผลของโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับเพศของนักเรียน ในด้านการอ่านหรือความก้าวหน้าในวิชาคณิตศาสตร์

วิลมส์และราเดนบุช (Willms and Raudenbush.1989) ชี้ให้เห็นว่าเพศไม่ได้ทำให้เกิด ความแตกต่างในผลของโรงเรียนเมื่อนำความรู้เดิมของนักเรียนเป็นคุณลักษณะของนักเรียนร่วม ในการศึกษาด้วย

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าเพศของผู้เรียนเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีสัมพันธ์กับการ เรียนรู้ของผู้เรียน

2.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเพศ

2.1.2.1 งานวิจัยต่างประเทศ

โมแรด (Mourad.1978 : 2002-A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของระดับการศึกษาเพศและ ความคิดริเริ่มด้านความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนที่มีสติปัญญาเลิศ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 684 คน เครื่องมือที่ใช้ศึกษาคือ SDLRS กับ TTCT(Tarrence Tests of Creative Thinking) Verbal Form A, Task 1 - 2 และ TTCT Figural Form B. Task 3 ผลการวิจัยพบว่า คะแนน SDLRS สัมพันธ์กับคะแนน TTCT และเมื่อจำแนกนักเรียนออกตาม ระดับการศึกษา คือระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แยกตามเพศ พบว่าองค์ประกอบด้านมิติของตนเองในด้านการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ

จะชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษา องค์ประกอบด้านความคิดริเริ่มและเรียนรู้ด้วยตนเองแยกให้เห็นความแตกต่างระหว่างเพศ องค์ประกอบด้านความสามารถในการใช้ทักษะเบื้องต้นในการศึกษาและทักษะการแก้ปัญหา มีความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษา โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีคะแนนสูงกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นเมื่อแยกตามเพศในลักษณะรวมนักเรียนชายและหญิงมีคะแนนเท่ากันในด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองแต่ นักเรียนชายมีคะแนนสูงกว่าในองค์ประกอบด้านความคิดสร้างสรรค์

ยัง (Young.1986 : 46) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติ เพศและการควบคุมตนเองกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยจอร์เจีย (Georgia) จำนวน 126 คน โดยใช้ SDLRS และ ANS - IE (Adult Nowicke Strickluad International - External Scale) ผลการวิจัยพบว่าไม่ปรากฏความสัมพันธ์ระหว่างเพศ เชื้อชาติ และการควบคุมตนเองกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

คลาวด์ (Cloud.1993 : 4170 - A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 5 และ 6 กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของเด็กชายกับผู้ปกครองและสูงกว่าความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของเด็กหญิงกับผู้ปกครอง ซึ่งหมายถึงเด็กนักเรียนชายจะมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองใกล้เคียงกับผู้ปกครองมากกว่าเด็กหญิง ส่วนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของพ่อและแม่ของนักเรียนคนเดียวกันมีความสัมพันธ์กันและโดยสรุปนักเรียนหญิงมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองสูงกว่านักเรียนชาย

2.1.2.2 งานวิจัยในประเทศ

มานพ วงศ์สาขา (2541 : 100) ได้ศึกษาการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดมุกดาหาร เพื่อเปรียบเทียบ การเรียนรู้โดยการนำตนเองของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีการเรียนรู้โดยการนำตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมุกดาหารที่มีเพศต่างกันมีการเรียนรู้โดยการนำตนเองต่างกัน

สุนทร สุทองหล่อ (2542 : 67) ได้ศึกษาคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของ นักศึกษาภาคปกติ ชั้นปีที่ 1 ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏสวนดุสิต จำแนกตามตัวแปรเพศ พบว่านักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีคุณลักษณะด้านเชื่อมั่นว่าตนเองเป็นผู้เรียนที่ดีได้และด้านมีความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

จากเอกสารงานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่าเพศมีผลต่อความสามารถในการเรียนรู้ ดังนั้น ผู้วิจัยคาดว่าเพศน่าจะเป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลต่อความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียน

2.2 ระดับชั้น

2.2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับระดับชั้น

ระดับชั้นที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่มีความสอดคล้องกับอายุของนักเรียนเพราะระดับเรียนที่สูงขึ้นย่อมทำให้เกิดการเรียนรู้และสามารถพัฒนาตนเองในเรื่องต่างๆ ได้ดีขึ้น ดังที่เฮอร์ล็อก (Hurlock. 1964 : 91) กล่าวไว้ว่าปัญหาการปรับตัวนั้นเกิดขึ้นอย่างมากมาย เมื่อเด็กย่างเข้าสู่วัยรุ่น เมื่อเด็กโตขึ้นเข้าสู่ระยะวัยรุ่นตอนปลาย มักจะปรับตัวได้ดีเท่าๆ กับสัมพันธภาพในครอบครัวระดับการศึกษามีความสำคัญกับการปรับตัว โดยการศึกษาช่วยให้บุคคลได้ตระหนักถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นได้ดีคนที่ได้รับการศึกษาสามารถรับรู้ประสบการณ์ใหม่ๆ สามารถเข้าใจสิ่งต่างๆ ได้อย่างมีเหตุผลได้ดีกว่าคนที่ไม่ได้รับการศึกษา

สรุปได้ว่าระดับชั้นที่สูงขึ้นจะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ หรือพัฒนาตนเองได้ดีขึ้น

2.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระดับชั้น

2.2.2.1 งานวิจัยต่างประเทศ

นัตต์ (Nutt. 1972 : 650-A) ได้ศึกษาปัญหาวัยรุ่น โดยการศึกษาวิเคราะห์จากบันทึกของครูและนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับปัญหาวัยรุ่น จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 7 - ปีที่ 12 จำนวน 607 คน ครู 33 คน จากโรงเรียนมัธยมเวลด์เซนทรัล (Weld Central Junior Senior High School) รัฐโคโลราโด ผลการศึกษาพบว่านักเรียนประสบปัญหาต่างๆ ดังนี้ ปัญหาการปรับตัวให้เข้ากับงานของโรงเรียน ปัญหาความสัมพันธ์ทางจิตวิทยาส่วนบุคคล ปัญหาความสัมพันธ์ทางจิตวิทยาสังคม ปัญหาด้านสันติภาพและการผลการศึกษาเพิ่มเติมพบว่าเพศและระดับชั้นมีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อปัญหาของนักเรียนมากกว่าชั้นเรียน

2.2.2.2 งานวิจัยในประเทศ

วิมล โรจน์วีระ (2538 : 155) ได้เปรียบเทียบความสัมพันธ์ทางสังคมมิติและการปรับตัวระหว่างเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่าเด็ก ป.7 ปรับตัวได้ดีกว่า เด็ก ป. 4 และม.ศ. 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คันสนีย์ ชีรเชียรประภา (2514 : 149 -150) ได้ศึกษาเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพในรูปคะแนนมาตรฐานและเพื่อแสดงภาพตัดขวางของคะแนนเฉลี่ยของลักษณะบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่นชายและหญิงในโรงเรียนสาธิตฯ ในจังหวัดกรุงเทพฯ ตามกลุ่มโรงเรียนในจังหวัดกรุงเทพฯ เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วยแบบสำรวจบุคลิกภาพทั่วไป (California Psychological Inventory) แบบสอบถามการยอมรับตนเองและการยอมรับผู้อื่น (Acceptance of Self and Others)

แบบสอบถามความวิตกกังวล การเก็บตัว การแสดงออกและแบบสำรวจความต้องการ (Edwards Personal Preference Schedule) ซึ่งผลการวิจัยพบว่าลักษณะบุคลิกภาพของเด็กไทยวัยรุ่นทั้งชายและหญิงแต่ละช่วงอายุ เมื่อเปรียบเทียบกับเด็กวัยรุ่นเพศเดียวกันในช่วงอายุอื่น สรุปได้ดังนี้

1. เด็กวัยรุ่นชายและหญิงอายุ 13 ปี มีแนวโน้มที่จะต้องการขอความช่วยเหลือ มีความวิตกกังวลและเก็บตัวสูงสุด เด็กวัยรุ่นชายมีแนวโน้มที่จะไม่มีความมั่นคงปลอดภัยทางใจ มีการยอมรับตนเองปานกลางแต่ยอมรับผู้อื่นต่ำ แต่เด็กวัยรุ่นหญิงมีแนวโน้มยอมรับตนเองและผู้อื่นค่อนข้างสูง

2. เด็กวัยรุ่นชายและหญิงอายุ 15 ปี มีความต้องการความเป็นระเบียบ เด็กวัยรุ่นชายมีแนวโน้มที่จะขัดแย้งจากปัญหภายใน มีการยอมรับตนเองและผู้อื่นสูงสุด มีความวิตกกังวล เด็กวัยรุ่นหญิงมีแนวโน้มที่จะซื่อสัตย์และอยู่ใต้อิทธิพลของผู้ใหญ่ ทั้งในด้านการกระทำและความคิดเป็นคนค่อนข้างเก็บตัว มีการยอมรับตนเองและผู้อื่นต่ำ

3. เด็กวัยรุ่นอายุ 15 ปี ทั้งสองเพศ มีแนวโน้มที่จะต้องการเปลี่ยนแปลงแต่เด็กวัยรุ่นชายมีความสนใจกว้างขวาง มีความวิตกกังวล และเก็บตัวค่อนข้างต่ำ ยอมรับตนเองบ้าง แต่ไม่ยอมรับผู้อื่น เด็กวัยรุ่นหญิงมีแนวโน้มเป็นตัวของตัวเอง ยอมรับตนเองและผู้อื่นค่อนข้างต่ำและมีความวิตกกังวลและการเก็บตัวค่อนข้างต่ำด้วย

4. เด็กวัยรุ่นชายและหญิงอายุ 16 ปี มีแนวโน้มต้องการสัมฤทธิ์ผลและปกครองตนเอง เด็กวัยรุ่นชายมีแนวโน้มที่จะตื่นตัวง่าย มีความรับผิดชอบและความวิตกกังวลค่อนข้างต่ำและค่อนข้างเก็บตัว มีการยอมรับตนเองและผู้อื่นต่ำด้วย เด็กวัยรุ่นหญิงมีแนวโน้มที่จะชอบเข้าสังคม มีความวิตกกังวลค่อนข้างต่ำ แต่ค่อนข้างเก็บตัวและมีการยอมรับตนเองและผู้อื่นสูง

5. เด็กวัยรุ่นชายและหญิงอายุ 17 ปี ทั้งสองเพศมีแนวโน้มที่จะมีความเชื่อมั่นในตนเอง ต้องการคบเพื่อนต่างเพศ เด็กวัยรุ่นชายมีแนวโน้มที่จะชอบเข้าสังคม มีลักษณะของผู้นำ มีความวิตกกังวลและการเก็บตัวค่อนข้างต่ำ แต่ยอมรับผู้อื่นค่อนข้างสูง เด็กวัยรุ่นหญิงเป็นคนตื่นตัวอยู่เสมอ ทำงานเฟื่องาน มีความวิตกกังวลและการเก็บตัวค่อนข้างต่ำมีการยอมรับตนเองและผู้อื่นค่อนข้างต่ำ

จิตรียา ไชยศรีพรหม (2533 : 84) ได้ศึกษาลักษณะบุคลิกภาพการปรับตัวของนักเรียนมัธยมศึกษา(ม.1 -ม.6) ในกรุงเทพมหานครพบว่าการปรับตัวของนักเรียนมัธยมศึกษา(ม.1-ม.6) แต่ละระดับชั้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเรียงคะแนนจากน้อยไปหามากตามระดับชั้นดังต่อไปนี้ ม.2, ม.1, ม.6, ม.4, ม.3และม.5 โดยพบว่าเด็กนักเรียนทุกชั้นสูงกว่าเด็ก ม.2 และเด็กม.5 สูงกว่าเด็กทุกชั้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการปรับตัวทางสังคม พบว่าคะแนนที่เรียงจากน้อยไปหามากตามลำดับ มีดังต่อไปนี้ ม.2, ม.6, ม.4, ม.3, ม.1และม.5 โดยพบว่าคะแนนของเด็กนักเรียนทุกชั้นสูงกว่า ม.2 และคะแนนของ ม.6

ต่ำกว่า ม.1และม.5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าเด็ก ม.2 มีคะแนนการปรับตัวทางสังคมต่ำสุดเช่นเดียวกับการปรับตัวเอง

ภุชงค์ เลลาหิตีวงศ์ (2535 : 93) ได้ศึกษาเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ศึกษาในระบบโรงเรียนและกึ่งระบบโรงเรียน มีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวกับครูกับเพื่อนและด้านการเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีแนวโน้มที่จะมีปัญหาในทั้งสามด้านมากกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่บ้าง (โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย)

จากเอกสารงานวิจัย สรุปได้ว่าระดับชั้นเรียนมีผลต่อความสามารถในการเขียน ดังนั้นผู้วิจัยคาดว่าจะระดับชั้นเรียนน่าจะเป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลต่อความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน

2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ไพศาล หวังพานิช (2511:137) กล่าวว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึง คุณลักษณะและความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอน พฤติกรรม รวมทั้งประสบการณ์ที่เกิดจากการเรียนรู้ โดยอาศัยการฝึกอบรมหรือการสอน

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2524 : 47-49) ได้กล่าวถึงการสำรวจทัศนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนของนิสิตนักศึกษาของภาควิชาอุดมศึกษาในปี พ.ศ. 2522 พบว่าองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนอันหนึ่งที่หนึ่งคือ ความสนใจและความตั้งใจในวิชาที่เรียนของผู้เรียนเอง ส่วนที่มีอิทธิพลรองลงมาคือ วิธีการสอนของอาจารย์และประสบการณ์ของอาจารย์ ส่วนความยากง่ายของวิชานั้นเป็นอิทธิพลลำดับที่เจ็ด ซึ่งนับว่ามีอิทธิพลน้อยมากเมื่อเทียบกับอิทธิพลอื่น ๆ

แมดดอกซ์ (Maddox. 1963 : 9) ได้ศึกษาพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถของบุคคลเท่านั้นยังขึ้นอยู่กับวิธีเรียนที่มีประสิทธิภาพด้วย นอกจากนี้ยังพบว่านิสิตที่มีสติปัญญาสูงหลายคนสอบตกหรือทำคะแนนได้น้อยกว่าผู้ที่มีสติปัญญาปานกลางหรือต่ำ ความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละคนขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทางเชาวน์ปัญญาประมาณร้อยละ 50-60 ประสิทธิภาพและนิสัยทางการเรียนที่ดีประมาณ ร้อยละ 30-40 และขึ้นอยู่กับโอกาสและสิ่งแวดล้อมประมาณร้อยละ 10-15

กูต(Good.1973 : 7) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์(Achievement) ว่าหมายถึงความสำเร็จ(Accomplishment) ความคล่องแคล่ว ความชำนาญ ในการใช้ทักษะหรือการประยุกต์ใช้ความรู้ต่างๆ ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน(Academic achievement) หมายถึง

ความรู้หรือทักษะอันเกิดจากการเรียนรู้ในวิชาต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาแล้ว ซึ่งได้จากครูผู้สอนหรือผู้รับผิดชอบในการสอนหรือทั้งสองอย่างรวมกัน

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึง ความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอน การแสดงออกทางพฤติกรรมในการใช้ทักษะหรือการนำความรู้ไปใช้ โดยมาจากการฝึกฝนอบรม นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับวิธีการเรียนที่มีประสิทธิภาพด้วย

2.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.3.2.1 งานวิจัยต่างประเทศ

เพรสคอตท์ (Prescott. 1961 : 14-16) ได้ทำการศึกษาวิจัยและสรุปองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไว้ดังนี้

1. องค์ประกอบทางด้านร่างกาย (Physical factors) ได้แก่ อัตราการเติบโตของร่างกาย สุขภาพของร่างกาย ข้อบกพร่องทางด้านร่างกายและลักษณะท่าทาง
2. องค์ประกอบทางความรัก (Love factors) ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาและบุตรและความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว
3. องค์ประกอบด้านวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม (Culture and Socialization factors) ได้แก่ ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเป็นอยู่ของครอบครัว สภาพแวดล้อมทางบ้าน การอบรมและฐานะทางเศรษฐกิจ
4. องค์ประกอบด้านพัฒนาการแห่งตน (Self-development factors) ได้แก่สติปัญญา ความสนใจ เจตคติ แรงจูงใจความขยันหมั่นเพียรของนักเรียนต่อการเรียน
5. องค์ประกอบด้านความสัมพันธ์ในหมู่เพื่อนวัยเดียวกัน (Peer group factors) ได้แก่ ความสัมพันธ์ของนักเรียนกับเพื่อนวัยเดียวกัน
6. องค์ประกอบด้านการปรับตัว (Self-adjustment factors) ได้แก่การปรับตัว การแสดงออกทางอารมณ์

โอโนดา(พวงสร้อย วรกุล. 2522 : 19 ; อ้างอิงมาจาก Onoda.1975) ได้ศึกษา พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะเป็นคนที่มีความรับผิดชอบและควบคุมตนเองได้มีสัมพันธภาพที่ดีกับครู ส่วนคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจะเป็นคนซึ่งเกี่ยวข้องมีความสัมพันธ์กับคนอื่นไม่ดี มีความสับสนวุ่นวายใจ

2.3.2.2 งานวิจัยในประเทศ

ชวนชัย เชื้อสุวรรณ (2522 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ในการค้นหาตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย สรุปผลได้ดังนี้ ความเข้าใจด้านภาษาไทยความคล่องแคล่วในการใช้คำสถิติการขาดเรียน ทศนคติที่มีต่อวิชาภาษาไทย ความจำ การดูโทรทัศน์ อัตราส่วนนักเรียนต่อ

ครู ขนาดของโรงเรียน อายุ รายได้ของครอบครัว ครูวุฒิ ป.กศ.สูง หรือ พ.ม. และทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อครูที่สอนภาษาไทย นั้นร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยได้ร้อยละ 26.04

ประเสริฐ เทพตร (2536 : 59-61) ได้พัฒนารูปแบบขององค์ประกอบที่ส่งผลต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลในรูปที่เป็นสาเหตุโดยตรงและทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ได้แก่ ความถนัดทางการเรียนด้านคณิตศาสตร์จำนวน และความถนัดทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ได้แก่ เจตคติที่มีต่อวิชาคณิตศาสตร์ ตัวแปรที่มีอิทธิพลในรูปที่เป็นสาเหตุทางอ้อม ได้แก่ ความตั้งใจเรียน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

จากเอกสารงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีผลต่อความสามารถในการเขียน ดังนั้นผู้วิจัยคาดว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน่าจะเป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลต่อความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน

2.4 นิสัยทางการเรียน

2.4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2538 : 1) กล่าวว่า นิสัยทางการเรียน หมายถึงพฤติกรรมที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอ เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความพึงพอใจและมุ่งมั่นที่จะศึกษาหาความรู้ให้บรรลุผลสำเร็จ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวนี้ประกอบด้วยความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน การวางแผนการเรียนและการจัดระบบการเรียน ความมุ่งมั่นที่จะแสวงหาความรู้และพัฒนาการเรียนให้ดีขึ้นเรื่อยๆ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีความคิดริเริ่ม ขยัน อดทน รับผิดชอบ พึ่งตนเอง และมีความภูมิใจในผลการเรียนของตน

แมดดอกซ์ (Maddox.1963 : 2) กล่าวว่านิสัยขึ้นอยู่กับโอกาสที่บุคคลจะประสบความสำเร็จหรือบังเกิดความพึงพอใจกล่าวคือพฤติกรรมใดที่ทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ พฤติกรรมนั้นๆ ก็จะถูกกระทำซ้ำแล้วซ้ำอีก จนกระทั่งกลายเป็นนิสัยติดตัวบุคคลนั้นไป

เรนน์และลาร์เซน (Wrenn and Larsen. 1969 : 105) กล่าวว่านิสัยทางการเรียน หมายถึงพฤติกรรมที่นักเรียน นักศึกษา ประพฤติปฏิบัติด้วยสมาธิในการเรียน วิธีการอ่านและการจดคำบรรยาย การวางแผนการเรียนหรือการแบ่งเวลาเรียน การทบทวนบทเรียนและเจตคติที่มีต่อการเรียน

จาโคโบวิทส์ (Jakobovits.1971 : 105) กล่าวว่านิสัยทางการเรียนเป็นองค์ประกอบหนึ่งของยุทธวิธีการเรียน ซึ่งเป็นองค์ประกอบในตัวผู้เรียนจากเอกสาร ดังกล่าวสรุปได้ว่านิสัยทางการเรียน คือการแสดงพฤติกรรมจนเป็นนิสัย อย่างสม่ำเสมอจนเกิดความพึงพอใจที่จะทำเช่นนั้นซ้ำๆ อาจเป็นเรื่องการใช้เวลาในการเรียน รูปแบบหรือวิธีการเรียน ลีลาในการเรียนรู้ จนทำให้บรรลุผลสำเร็จทางการเรียน

2.4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน

2.4.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เพอร์ซิวัลล์ (มณูญแป้นเจริญ. 2522 : 10 ; อ้างอิงมาจากPercival.1956) ได้ศึกษาเปรียบเทียบเกี่ยวกับวิธีการดำเนินชีวิตและความสนใจของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนมัธยมคลุซา มลรัฐโอคลาโฮมา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายจำนวน 373 คน นักเรียนหญิงจำนวน 493 คน กับนักเรียนระดับเดียวกันในโรงเรียนมัธยมโกลเวอร์คลิฟแลนด์ในมลรัฐนิวยอร์ก ซึ่งเป็นนักเรียนชายจำนวน 411 คน และนักเรียนหญิงจำนวน 218 คน ปัญหาที่ศึกษาได้แก่ ปัญหาด้านสุขภาพ การปรับตัวกับเพื่อนต่างเพศ ความปลอดภัย การเงิน สุขภาพจิต นิสัยในการเรียน สันทนาการ คุณสมบัติส่วนตัว สัมพันธภาพในครอบครัว กิริยามารยาท ความมีเสน่ห์ในตัว แผนการทำงานในแต่ละวัน ความสนใจในหน้าที่พลเมือง ทักษะคิด การปรับตัวให้เข้ากับบุคคลอื่นและความรับผิดชอบ ผลการศึกษาพบว่าปัญหาเกี่ยวกับนิสัยในการเรียน สันทนาการ คุณสมบัติส่วนตัว ความสัมพันธ์ในครอบครัว กิริยามารยาทมีความเกี่ยวข้องกับวิธีการดำเนินชีวิตและความสนใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนมัธยมคลุซาในระดับปานกลาง

คอยโว(Koivo.1983 : 2524-A) ศึกษาความสัมพันธ์ด้านการรับรู้ของนักเรียนในเรื่องนิสัยและทัศนคติในการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผลการศึกษา พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีนิสัยและทัศนคติในการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

2.4.2.2 งานวิจัยในประเทศ

อัจฉรา วงศ์โสธรและคนอื่นๆ (2525 : 95-98) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการเรียนรู้และความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เริ่มเรียนโดยศึกษาองค์ประกอบต่างๆ ได้แก่ ความถนัดทางการเรียน ทักษะคิด แรงจูงใจ และนิสัยทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนที่เริ่มเรียนภาษาอังกฤษจากโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จำนวน 97 คน พบว่าทัศนคติ แรงจูงใจ นิสัยในการเรียนมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษตามความสามารถของแต่ละบุคคล

ชเนติ สวัสดิฤกษ์ (2527 : 68-76) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจ ภูมิหลังทางสังคมและนิสัยทางการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้แบบสำรวจแรงจูงใจ แบบสำรวจภูมิหลังทางสังคม แบบสำรวจนิสัยในการเรียนและแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่3 จำนวน1,100 คน พบว่าแรงจูงใจเชิงบูรณาการและแรงจูงใจ ภูมิหลังทางสังคมและนิสัยทางการเรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ศรีระพร จันทโนทก (2538 : 79-80) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา

พบว่านิสัยทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจชั้นปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากเอกสารงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นนี้ จะเห็นได้ว่านิสัยทางการเรียนมีความสำคัญต่อการเรียนของนักเรียน เพราะส่งผลต่อนิสัยและพฤติกรรมในการเรียนและการทำงาน การพัฒนาตนเอง แสวงหาความรู้ เพื่อให้ตนเองประสบความสำเร็จในการศึกษาและทำงานต่อไปในอนาคต

2.5 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.5.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.5.1.1 ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของคำว่า “แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์” ไว้แตกต่างกันดังนี้

สุชาดา สุธรรมรักษ์ (2531 : 186-187) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์คือความมุ่งหวังที่จะประสบความสำเร็จ ความพยายามฟันฝ่าอุปสรรคในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อเอาชนะคนอื่นหรือเพื่อความต้องการที่จะเพิ่มศักดิ์ศรีของตนเอง ซึ่งความต้องการเหล่านี้เป็นแรงจูงใจให้เกิดการกระทำและนำมาซึ่งผลสัมฤทธิ์

สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2533 : 1233) ให้ความหมายไว้ว่าหมายถึงแรงจูงใจที่เป็นแรงขับให้บุคคลพยายามที่จะประกอบพฤติกรรมที่จะประสบความสำเร็จตามมาตรฐานความเป็นเลิศที่ตนเองตั้งไว้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543 : 196) ให้ความหมายว่าหมายถึง แรงจูงใจที่กระทำให้ต่าง ๆ ได้รับความสำเร็จบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีความมานะพยายามอดทนทำงาน มีแผนตั้งระดับความหวังไว้สูงและพยายามเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ส่วนผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำมีลักษณะของการทำงานที่ไม่มีเป้าหมายหรือตั้งเป้าหมายง่าย ๆ เพราะกลัวความล้มเหลวในการทำงาน

นวลละออ สุภาพผล (2536 : 30) ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ซึ่งบางครั้งเรียกว่าความต้องการสัมฤทธิ์ผล หมายถึงพลังความต้องการของบุคคลในสิ่งที่ดีเยี่ยม มีความมานะบากบั่นฟันฝ่าอุปสรรคในการทำงาน ต้องการความสำเร็จในการทำงานที่ยากและทำได้ดีกว่าคนอื่น ๆ รู้วิธีแก้ปัญหาจนประสบความสำเร็จอย่างถาวร ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจึงเป็นผู้ที่ตั้งใจทำงาน เพื่อให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพสูง เห็นความสำคัญของงานและคุณภาพของงานมากกว่าลาภยศสรรเสริญ

ประสาธ อิศรปริดา (2538 : 115) ให้ความหมายว่า หมายถึงความปรารถนาที่ได้รับความสำเร็จในกิจกรรมต่างๆ มีความต้องการที่จะเป็นผู้นำในการทำงานอย่างอิสระ มีความเพียรพยายามที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอันสูงเด่นที่ตั้งไว้

แมคเคลแลนด์ (McClelland. 1953 : 110-111) ได้ให้นิยามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า หมายถึงความปรารถนาที่จะทำสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเยี่ยม (Standard of Excellence) หรือทำดีกว่าบุคคลอื่นพยายามเอาชนะอุปสรรคต่างๆ เกิดความรู้สึกสบายใจเมื่อประสบความสำเร็จและมีความวิตกกังวลเมื่อทำไม่สำเร็จหรือประสบความล้มเหลว

แอทกินสัน (Atkinson. 1964 : 240-241) ได้ให้ความหมายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า หมายถึง แรงผลักดันที่เกิดขึ้น การกระทำของตนจะต้องได้รับการประเมินจากตัวเองหรือบุคคลอื่น โดยเทียบกับมาตรฐานอันดีเยี่ยม ผลจากการประเมินอาจเป็นสิ่งที่พอใจเมื่อกระทำจนสำเร็จหรือไม่พอใจเมื่อกระทำไม่สำเร็จ

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึงความมานะพยายามที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้บรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งใจไว้ แม้ว่าจะมีอุปสรรคก็ตามก็จะมี ความวิริยะอุตสาหะ เพื่อให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพ โดยมีต้องการลาภยศ หรือสินจ้างรางวัล

2.5.1.2 ลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

พรรณี ชูทัย เจนจิต (2533 : 312) ได้กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์สูงไว้ดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีความบากบั่น พยายามที่จะเอาชนะความล้มเหลวต่างๆ พยายามที่จะไปให้ถึงจุดหมายปลายทาง
2. เป็นผู้ที่ทำงานมีแผน
3. เป็นผู้ที่ตั้งระดับความหวังสูง

รัตนภรณ์ วงศาโรจน์ (2533 : 83-85) ได้กล่าวถึงลักษณะของบุคลิกภาพด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 6 ด้าน ดังนี้

1. ความทะเยอทะยาน ได้แก่
 - 1.1 การตั้งระดับความคาดหวังไว้สูง
 - 1.2 การพยายามไปสู่สถานะที่สูงขึ้น
 - 1.3 ให้คนอื่นรู้จักด้วยผลงาน
 - 1.4 ต้องการชัยชนะเมื่อมีการแข่งขัน
 - 1.5 ต้องการดีเด่นเหนือคนอื่น
 - 1.6 ต้องการให้งานของตนสำเร็จในระดับสูง
 - 1.7 ต้องการความก้าวหน้าในการทำงาน
 - 1.8 เลือกกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันหรือมีความหมายท้าทาย

2. ความกระตือรือร้น ได้แก่
 - 2.1 มีความขยันขันแข็ง
 - 2.2 มีความเอาใจใส่
 - 2.3 เต็มใจและตั้งใจจริงในการทำงาน
 - 2.4 มีความอดทนสูง
 - 2.5 ทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเร่งรีบไม่ผัดวันประกันพรุ่ง
 - 2.6 มานะพยายามที่จะทำงานให้เสร็จอย่างมีประสิทธิภาพ
 - 2.7 รู้สึกสนุกในการทำงาน
 - 2.8 เห็นคุณค่าในการทำงาน
 - 2.9 ไม่ย่อท้องานที่ยาก
3. ความกล้าเสี่ยง ได้แก่
 - 3.1 กล้าตัดสินใจในการกระทำสิ่งต่าง ๆ
 - 3.2 เลือกทำสิ่งที่เป็นไปได้ มีความยากเหมาะสมกับความสามารถ
 - 3.3 มุ่งความสำเร็จมากกว่าหลีกเลี่ยงความล้มเหลว
 - 3.4 ทำทุกสิ่งด้วยความมั่นใจ
 - 3.5 ไม่เชื่อโชคลางหรือสิ่งมหัศจรรย์
 - 3.6 กล้าได้กล้าเสีย
 - 3.7 เลือกงานที่ยากและท้าทายความสามารถ
4. ความรับผิดชอบต่องาน ได้แก่
 - 4.1 การทำงานมุ่งให้สำเร็จเพื่อความพึงพอใจของตน
 - 4.2 มีการปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น
 - 4.3 แม้ถูกรบกวนในขณะที่ทำงานก็จะทำงานนั้นให้เสร็จได้
 - 4.4 รักษาสิทธิและหน้าที่ของตนอย่างเคร่งครัด
 - 4.5 กล้ารับผิดชอบในผลงานของตน
5. การรู้จักวางแผนงาน ได้แก่
 - 5.1 การมีแบบแผนในการทำงาน
 - 5.2 มีจุดประสงค์ในการทำงานที่เด่นชัด
 - 5.3 มองเห็นลู่ทางในการทำงานอย่างเป็นขั้นตอน
 - 5.4 เล็งเห็นการณ์ไกล
 - 5.5 มีความมุ่งหวังที่ยาวนานเกี่ยวกับความสำเร็จในชีวิต
 - 5.6 มีความรอบคอบและรวบรวมรายละเอียดก่อนตัดสินใจ
 - 5.7 มีการทำงานอย่างรัดกุม ประณีตและเป็นระบบ
 - 5.8 การแสดงออกของความคิดที่กลั่นกรองแล้ว

- 5.9 มุ่งอนาคตมากกว่าอดีต
- 5.10 เลือกเพื่อนร่วมงานที่มีความสามารถเป็นอันดับแรก
- 6. ความมีเอกลักษณ์ ได้แก่
 - 6.1 การริเริ่มทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความคิดของตนเอง
 - 6.2 เป็นตัวของตัวเอง
 - 6.3 มีอิสระในการแสดงออก
 - 6.4 สนใจเหตุการณ์หรือสิ่งใหม่ ๆ
 - 6.5 ใช้ความคิดหรือทฤษฎีใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหา
 - 6.6 การกระทำที่ไม่ซ้ำแบบใคร

แมคเคลแลนด์ (McClelland, 1961 : 207-256) กล่าวถึงลักษณะพฤติกรรมของผู้ประกอบการที่เป็นผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไว้ดังนี้

1. กล้าเสี่ยงพอควร (Moderate Risk - Taking) มีการตัดสินใจที่เด็ดเดี่ยวบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไม่พอใจทำสิ่งที่ง่าย ๆ ซึ่งไม่ต้องใช้ความสามารถหากแต่เลือกทำสิ่งที่ยากเหมาะสมกับความสามารถของตนและทำในสิ่งที่ยากได้สำเร็จ ทำให้ตนพอใจ ส่วนผู้ที่แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำมักไม่กล้าเสี่ยงเพราะกลัวไม่สำเร็จหรือก็เสี่ยงจนเกินไปทั้งๆ ที่รู้ว่าไม่สำเร็จแต่ก็หวังพึ่งโชค
2. ความกระตือรือร้น (Energetic) หรือความขยันขันแข็งในการกระทำสิ่งแปลกๆ ใหม่ ๆ ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไม่ได้ขยันไปทุกกรณี แต่จะเอาใจใส่มานะพากเพียรต่อสิ่งที่ท้าทาย ยั่วความสามารถของตน เป็นงานที่ต้องใช้สมองคิด และจะทำให้ตนเองเกิดความรู้สึกได้ว่าทำงานสำคัญสำเร็จลุล่วงไปได้
3. ความรับผิดชอบต่อตนเอง (Individual Responsibility) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะพยายามทำงานให้สำเร็จ เพื่อความพึงพอใจของตนเองมิใช่จะหวังให้คนอื่นยกย่องตน ต้องการปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น ไม่ชอบผู้อื่นมาบงการว่าตนควรจะทำอย่างนั้นอย่างนี้
4. ต้องการทราบแน่ชัดในการตัดสินใจ (Knowledge of Result Decision) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะติดตามผลการกระทำของตนว่ามีผลอย่างไร ไม่ใช่คาดคะเนว่าเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ และเมื่อทราบผลการตัดสินใจหรือการกระทำแล้วยังพยายามทำให้ดีกว่าเดิมอีก
5. คาดการณ์ล่วงหน้า (Anticipation of Future Possibilities) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงเป็นผู้ที่มีการวางแผนระยะยาว (Long range Planning) เพราะเล็งเห็นการณ์ไกลกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ
6. มีทักษะในการจัดระบบงาน (Organizational Skill) ข้อนี้ยังไม่มีหลักฐานการค้นคว้าเพียงพอแต่เป็นลักษณะที่น่าจะให้เกิดสมรรถภาพในการจัดระบบงานยิ่งขึ้น แมคเคลแลนด์ ได้อ้างถึงการค้นคว้าของ เฟรนด์ ว่าในการเลือกผู้ร่วมงานนั้น ผู้ที่มีแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะเลือกผู้ที่มีความสามารถในงานนั้นมากกว่าที่จะเลือกเพื่อนฝูงที่มีคุณสมบัติ อย่างอื่น

เฮอร์แมน (Herman.1970 : 354) ได้รวบรวมลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ 10 ประการ ดังนี้

1. มีระดับความทะเยอทะยานสูง (Aspiration Level)
2. มีความหวังอย่างมากว่าตนจะประสบผลสำเร็จถึงแม้การกระทำนั้นจะขึ้นอยู่กับโอกาส (Risk - Taking Behavior)
3. มีความพยายามไปสู่สถานะที่สูงขึ้นไป (Upward Mobility)
4. อดทนทำงานที่ยากได้เป็นเวลานาน (Persistence)
5. เมื่องานที่กำลังทำถูกขัดจังหวะหรือถูกรบกวนจะพยายามทำต่อไปให้สำเร็จ (Task Tension)
6. รู้สึกว่าเวลาเป็นสิ่งที่ไม่หยุดนิ่งและสิ่งต่างๆ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว (Time Perception)
7. คำนึงถึงเหตุการณ์ในอนาคต (Time Perspective)
8. เลือกเพื่อนร่วมงานที่มีความสามารถเป็นอันดับแรก (Partner choice)
9. ต้องการให้เป็นที่รู้จักแก่ผู้อื่นโดยพยายามทำงานของตนเองให้ดีขึ้น (Recognition Behavior)
10. พยายามปฏิบัติสิ่งต่างๆ ของตนให้ดีเสมอ (Achievement Behavior)

ไวเนอร์ (Weiner. 1972 : 203-215) ได้สรุปลักษณะเด่นของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงเปรียบเทียบกับผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำไว้ ดังนี้

1. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ตั้งใจทำงานดีกว่า อดทนต่อความล้มเหลว ชอบเลือกงานสลับซับซ้อนมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ
2. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ชอบริเริ่มกระทำสิ่งต่างๆ ด้วยความคิดของตนเองมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คือชอบทำในสิ่งที่ยากให้ประสบความสำเร็จ มีความมานะพยายามต่องานที่ต้องใช้ความคิดตั้งความหวังในการทำงานสูง ตลอดจนมีความรับผิดชอบต่องานที่ทำและมีการวางแผนการทำงานที่รอบคอบ

2.5.1.3 การวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

สุพจน์ สิ้นสุวงศ์วัฒน์ (2527 : 31) กล่าวว่า การวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นการวัดบุคลิกภาพด้านหนึ่ง ซึ่งการวัดบุคลิกภาพเป็นเรื่องที่วัดได้ยากเมื่อเปรียบเทียบกับ การวัดในสิ่งอื่นๆ นักจิตวิทยาได้พยายามสร้างเครื่องมือขึ้นมาเพื่อวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ซึ่งมีอยู่ 5 วิธี คือ

1. วิธีการสังเกต การสังเกตเป็นรากฐานของวิทยาศาสตร์ทุกแขนงตั้งแต่ประสบการณ์อันซับซ้อน
2. วิธีการทดสอบ การทดสอบประกอบด้วยข้อความหลายสิบข้อที่ผู้ทดสอบตั้งขึ้นโดยถือเอาปกติวิสัยของคนทั่วไปเป็นมาตรฐานซึ่งบางข้อเป็นคำถามเกี่ยวกับความกลัว ความ

วิตกกังวล ความนิยมในลัทธิการเมืองหรือเศรษฐกิจ ความสนใจในสิ่งต่างๆหรือปฏิกิริยาที่ตนทำ อยู่เสมอๆ เมื่อตกอยู่ในสภาพนั้นๆ เป็นต้น

3. การประมาณค่าโดยการเลือกคุณลักษณะบุคลิกภาพที่เป็นเครื่องเช็ดชูให้ บุคลิกภาพเด่นสะดุดตา เช่น ความสงบเสงี่ยม แล้วให้หลายๆ คนช่วยกันประมาณค่าว่า บุคลิกภาพของผู้ถูกประมาณค่าอันนั้นตกอยู่ในขั้นไหน คือมีความสงบเสงี่ยมมากน้อยเพียงใด

4. การวิเคราะห์ตัวเอง คือการประมาณค่าตัวเองแบบวิเคราะห์ตัวเองเป็นคำถาม แบบปรนัย จะเป็นประโยชน์ในการเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับบุคลิกภาพของตน

5. การสัมภาษณ์ การสัมภาษณ์มีหลักคล้ายๆกับการวิเคราะห์ตัวเองต่างกันที่ว่า ผู้ สัมภาษณ์มาตั้งคำถามให้เราติดตามเพื่อให้เราวิเคราะห์ตนเอง ผู้สัมภาษณ์เป็นผู้จัดบันทึกและ ประมาณค่าบุคลิกภาพของเขา ผู้ถูกสัมภาษณ์จะไม่ว่าตัวถูกสอบบุคลิกภาพ

แมคเคลแลนด์ (สฺพจน์ แก้วกล้า. 2534 : 48 ; อ้างอิงจาก McClelland. 1961 : 36-62. The Achievement Society.) วัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยวิธีที่เรียกว่าเทคนิคการ ฉายภาพ (Projective Technique) จากแบบทดสอบTAT (Thematic Apperception Test) ซึ่งเมอร์เรย์ เป็นผู้สร้างขึ้น วิธีวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยวิธีนี้ใช้ภาพที่มีความหมายคลุมเครือแต่มีความสัมพันธ์กับสิ่งที่ต้องการศึกษาเป็นสิ่งที่เร้าให้บุคคลเกิดการตอบสนอง แล้วนำเอาสิ่งที่บุคคล ตอบสนองไปวิเคราะห์ตามหลักเกณฑ์ที่แมคเคลแลนด์ได้กำหนดไว้

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่า การวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นั้นสามารถทำได้โดยการสร้าง เครื่องมือต่างๆ ซึ่งอาจจะใช้วิธีการสังเกต ทดสอบ การประเมินค่า การวิเคราะห์โดยดูจากข้อ คำถาม รวมถึงการสัมภาษณ์

2.5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

2.5.2.1 งานวิจัยต่างประเทศ

แรฟฟินิ(Raffini.1970 : 1605) ได้ศึกษาผลของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่จะส่งผลต่อการเรียนรู้ และการจำในกลุ่มนิสิตปริญญาตรี พบว่าชายและหญิงที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ราย(Rai. 1980 : 117-122) ได้ศึกษาเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำโดยศึกษากับนักเรียนชายในระดับมัธยมศึกษาจำนวน 300คน ซึ่งเลือกมาจากนักเรียนวิชาชีววิทยาจาก 12 โรงเรียนในเมืองอัครา กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูง คือ ผู้ที่ได้ 60% ขึ้นไป กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ คือผู้ที่ได้ 40% ลงมาและผู้ที่ได้ 44-55% ให้เป็นกลุ่มกลาง ผลการศึกษาพบว่า

1. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญ

2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กลางและต่ำ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เชียราน (Sheeran, 1982 : 562B) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ และการแข่งขันทางการเรียนของนักเรียนชาวซามัว ระดับไฮสคูล ที่เรียนอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน 197 คน เป็นชาย 100 คน หญิง 97 คน ผลการศึกษาพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างต่ำ
2. นักเรียนชายและหญิงที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับนักเรียนชายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
3. นักเรียนชายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ มีการแข่งขันที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนหญิงอเมริกาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
5. เจตคติทางด้านการแข่งขันและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชายเชื้อสายซามัวที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
6. ระยะเวลาที่ไปอาศัยอยู่ในสหรัฐอเมริกาไม่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการแข่งขัน

2.5.2.2 งานวิจัยในประเทศ

บุญชม ศรีสะอาด (2524 : 186) ศึกษารูปแบบผลการเรียนในโรงเรียน พบว่าแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์มีอิทธิพลต่อผลการเรียนในลักษณะสาเหตุทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านสติปัญญา ทักษะคิดต่อวิชาสังคมศึกษาและทัศนคติต่อสังคมศึกษา

จินตนา อินทรไทย (2525 : 48-49) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่3 ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 300 คน ผลการวิจัย ปรากฏว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมแตกต่างกันมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน

จากเอกสารงานวิจัยดังกล่าว จะเห็นได้ว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีผลต่อการเรียนรู้และมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงคาดว่าตัวแปรนี้น่าจะเป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลต่อความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน

2.6 การสนับสนุนต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

2.6.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

ครอบครัวเป็นจุดเริ่มต้นของชีวิตเด็กโดยมีพ่อแม่ ผู้ปกครอง เป็นตัวจักรสำคัญที่อิทธิพลต่อตัวเด็กอย่างยิ่งทั้งในด้านบุคลิกภาพ ทักษะคติ ความเชื่อ ค่านิยม ตลอดจนความประพฤติ และรวมไปถึงความสำเร็จในชีวิตของเด็กก็ว่าได้ ถ้าจะพิจารณาถึงความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียนซึ่งพ่อแม่ ผู้ปกครองมีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ไม่น้อยโดยเฉพาะพ่อแม่ผู้ปกครองที่มีความมุ่งหวังต่อการประสบความสำเร็จของบุตรหลานของตน เขาย่อมต้องการให้เด็กได้รับการศึกษาในระดับสูงสุดเท่าที่จะทำได้และประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี พ่อแม่ผู้ปกครองที่เข้าใจจะให้ความสนใจในการศึกษาของเด็กมีเวลาในการเอาใจใส่ดูแลการเรียนของเด็กให้คำแนะนำในการเรียนแก่เด็กเป็นอย่างดี สิ่งเหล่านี้จะเป็นแรงกระตุ้นให้เด็กสามารถทำการศึกษาล่าเรียนจนประสบผลสำเร็จได้เป็นอย่างดี

เทียน ทองแก้ว (2540 : 40) กล่าวว่าสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้เกือบอยู่ในระดับเดียวกับความถนัดทางการเรียนของนักเรียน การสอนและบรรยากาศในชั้นเรียนนั้น สภาพแวดล้อมดังกล่าวประกอบด้วยสภาพแวดล้อมทางบ้านหรือการสนับสนุนจากผู้ปกครองซึ่งมีอิทธิพลมากที่สุดขององค์ประกอบย่อย 28 ประการ สิ่งที่ได้รับจากการสนับสนุนจากทางบ้านช่วยปรับปรุงคุณลักษณะทางวิชาการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนและลดการขาดเรียนและการออกกลางคัน

นวนน้อย สิตวรรณมาศ (2537 : 66) กล่าวถึงปัจจัยที่ช่วยให้เด็กเรียนดี ทางด้านสภาพแวดล้อมทางสังคมหรือสภาพแวดล้อมทั่วไป เช่น ประชากรของชุมชน ประเพณีของเพื่อนคู่หู การสนับสนุนและการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง เวลาที่เด็กดูโทรทัศน์ การอ่านหนังสือ และการทำการบ้านนอกเวลาเรียน แบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมทางบ้านและการสนับสนุนของผู้ปกครอง (home environment and parental support) การสนับสนุนและช่วยเหลือในการทำการบ้านของเด็กโดยผู้ปกครอง
2. กลุ่มเพื่อนสนิท (peer group) ระดับความใฝ่ฝันทางวิชาการของเพื่อนสนิท พฤติกรรมของกลุ่มเพื่อนสนิท
3. อิทธิพลของชุมชน (community influence) ระดับทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน
4. การใช้เวลานอกห้องเรียน (out-of-class time) เวลาที่นักเรียนใช้กับกิจกรรมของชมรมและกิจกรรมเสริมหลักสูตรของโรงเรียน

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าเด็กจะมีความสามารถทางการเรียนนั้น ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญได้แก่ สภาพแวดล้อม การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง รวมทั้งการสอนและบรรยากาศในชั้นเรียน

2.6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

2.6.2.1 งานวิจัยต่างประเทศ

แวงและคนอื่น (Wang, haertel, and Walberg. 1994 : 120) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ช่วยให้เด็กเรียนดีโดยได้สังเคราะห์เนื้อหาคำแนะนำในการเรียนของคู่มือนักเรียน 179 บท รวบรวมผลการสังเคราะห์รายงานการวิจัย 91 รายการ และสำรวจความคิดเห็นของนักวิจัยการศึกษา 61 คน ได้ข้อมูลที่น่าสนใจ 11,000 รายการ ที่เกี่ยวกับปัจจัยที่ช่วยให้เด็กเรียนดี และได้้นำข้อมูลที่มีความสอดคล้องกันอย่างมาก 28 ตัวแปร และใช้วิธี meta - analysis เพื่อสังเคราะห์ผลรวมของรายงานการวิจัยและข้อมูลผลที่ได้ออกมาจะเป็นค่าประมาณโดยเฉลี่ยของกลุ่มตัวแปร พบว่า สภาพแวดล้อมทางบ้านและการสนับสนุนของผู้ปกครอง มีอิทธิพลต่อการช่วยให้เด็กเรียนดีอยู่ในอันดับที่ 4 มีค่าเฉลี่ย 58.4

2.6.2.2 งานวิจัยในประเทศ

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2529 : 301) ได้ศึกษาสภาพการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ของประเทศไทย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วประเทศ ปี พ.ศ. 2529 พบว่า การศึกษาของบิดามีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนค่อนข้างสูงและการสนับสนุนการเรียนของบิดามารดาของนักเรียนมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปลายปีของนักเรียน

พัชรและช่อนกลิ่น(2539:59) ได้ศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้นและนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย(ฝ่ายประถม) พบว่าผู้ปกครองมีบทบาทในการส่งเสริมนักเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น ในด้านความกดดันและการกระตุ้นพัฒนาทางสติปัญญาอยู่ในระดับปานกลางและอยู่ในระดับสูงในด้านการสนับสนุนทางจิตวิทยา ส่วนในด้านความช่วยเหลือและการแบ่งเวลาไม่สอดคล้องกัน กล่าวคือผู้ปกครองรายงานว่ามีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือในระดับสูง แต่นักเรียนรับรู้ว่าได้รับความช่วยเหลือในระดับปานกลางและผู้ปกครองรายงานว่าได้ส่งเสริมการเรียนของนักเรียนในด้านการแบ่งเวลาอยู่ในระดับปานกลางแต่นักเรียนรับรู้ว่าการส่งเสริมในระดับต่ำ

สิริพร ดาวัน (2540 : 96) ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการขยันหมั่นเพียร ในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2539 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี ผลการศึกษาพบว่า บรรยากาศในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กล่าวคือ ถ้านักเรียนอยู่ในครอบครัวที่บิดา มารดาให้การดูแลเอาใจใส่พร้อมที่จะสนับสนุนด้านการเรียน นักเรียนก็จะเกิดความสนใจและเห็นความสำคัญของการเรียน แต่ถ้านักเรียนอยู่ในครอบครัวที่บิดา มารดา หรือผู้ปกครองปล่อยปละละเลย ไม่สนใจ ทำให้นักเรียนรู้สึกว่าเหว่ ขาดความมานะพยายามในการเรียน

จากเอกสารงานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า การเรียนของนักเรียนที่ประสบผลสำเร็จ มีผลมาจากการให้การสนับสนุนด้านการศึกษาจากผู้ปกครอง

2.7 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว

2.7.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว

2.7.1.1 ความหมายของครอบครัว

มีผู้ได้ให้ความหมายของครอบครัวไว้หลายประการด้วยกัน ดังนี้

กฤษณา จันทร์ตรี (2537 : 42) ได้ให้ความหมายว่าเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดของสังคมที่มีบุคคลอย่างน้อย 2 คนขึ้นไป มาอยู่รวมกัน มีความผูกพันกันทางสังคมหรือทางกฎหมายหรือทางสายโลหิต

จอห์นสัน บีเอส และคณะ (Johnson Bs, et al. 1995 : 44) กล่าวว่าครอบครัวหมายถึงบุคคลอย่างน้อย 2 คนขึ้นไป ที่มีการสมรสอยู่รวมกันหรือมีการปรับตัว

จากเอกสารข้างต้น สรุปได้ว่าครอบครัว หมายถึงบุคคลที่ประกอบไปด้วยบิดา มารดา และบุตร อาศัยอยู่รวมกันภายในบ้านมีความผูกพันกัน มีความสัมพันธ์กันตามบทบาทหน้าที่

2.7.1.2 ความสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับ ครอบครัว

พ่อแม่เป็นบุคคลสำคัญอันดับแรกและสำคัญที่สุดในการพัฒนาบุคลิกภาพ บุคลิกภาพอันสมบูรณ์ของลูกย่อมมาจากความสัมพันธ์อันอบอุ่นจากพ่อแม่ ความรักความอบอุ่นใจที่ลูกจะได้รับจะเป็นรากฐานที่สำคัญในการปรับตัวและแบบแผนพฤติกรรมที่ดีงาม (นิยมบุญมี.2526:31) ลักษณะความสัมพันธ์ในครอบครัวระหว่างพ่อแม่และลูกจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับการเจริญเติบโตและความต้องการของเด็ก กล่าวคือ ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูกในระยะแรกควรมีลักษณะของการป้องกันคุ้มครอง ทั้งนี้เพราะเด็กไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ต้องพึ่งพาอาศัยพ่อแม่แทบทุกอย่าง โดยเฉพาะในปีแรกๆ ของชีวิตต่อเมื่อเด็กมีวุฒิภาวะเพิ่มมากขึ้น เด็กจำเป็นต้องเรียนรู้สิ่งต่างๆ เพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้ ดังนั้นสัมพันธภาพระหว่างพ่อแม่ลูกจึงอยู่ในลักษณะที่พ่อแม่ต้องสั่งสอนลูกของตน และเมื่อเด็กสามารถพึ่งตนเองได้ มีวุฒิภาวะที่ใกล้เคียงกับพ่อแม่ เด็กก็ต้องการความเป็นเพื่อนดังนั้นสัมพันธภาพระหว่างพ่อแม่และลูก ก็ต้องเปลี่ยนไปตามลักษณะของการยอมรับความสามารถในการกระทำสิ่งต่างๆ ด้วยความพึงพอใจและมีความรัก ไว้วางใจในตัวลูก จึงทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูกดำเนินไปด้วยดี เพราะพ่อแม่สนองความต้องการของลูกได้อย่างถูกต้อง(กุลวรรณ วิทยาวงศ์รุจิ. 2526 : 2)

กุลวรรณ วิทยาวงศ์รุจิ (2526 : 5-7) ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครอบครัว หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อลูก พฤติกรรมที่ลูกปฏิบัติต่อพ่อแม่

และพฤติกรรมที่ปฏิบัติต่อกันในด้านต่างๆ และได้จำแนกพฤติกรรมที่แสดงถึงสัมพันธภาพในครอบครัว มีดังนี้

1. การพักผ่อนร่วมกันในครอบครัว หมายถึง การที่พ่อแม่และลูกได้มีกิจกรรมร่วมกันในการพักผ่อนหย่อนใจเมื่อมีเวลาว่าง
2. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและรับรู้เรื่องราวต่างๆ หมายถึง การที่ลูกได้มีส่วนร่วมกับพ่อแม่ในการแสดงความคิดเห็นและรับรู้เกี่ยวกับทุกข์สุข ความลับในเรื่องต่างๆ ของพ่อแม่ เช่น ปัญหาทางการเงิน ปัญหาทางการงาน
3. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง การที่ลูกได้มีส่วนร่วมกับพ่อแม่ในการตัดสินใจกระทำการสิ่งต่างๆ ภายในบ้าน เช่น การจัดระเบียบกฎเกณฑ์ภายในบ้าน
4. การเห็นชอบของพ่อแม่ หมายถึง พฤติกรรมที่พ่อแม่แสดงต่อลูกในลักษณะของการเห็นด้วยกับการกระทำ ความคิดเห็นของลูก เช่น การไม่ปฏิเสธข้อเสนอนะข้อคิดเห็นหรือการกระทำต่างๆ ของลูก
5. ความรักความห่วงใยของพ่อแม่ หมายถึง พฤติกรรมของพ่อแม่ที่ลูกรับรู้ว่าเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรัก ความห่วงใยที่มีต่อลูก เช่น การช่วยเหลือคลายปัญหาต่างๆ การให้ความเป็นกันเองกับลูก
6. ความไว้วางใจของพ่อแม่ หมายถึง พฤติกรรมของพ่อแม่ที่แสดงความไว้วางใจในตัวลูกว่าสามารถปฏิบัติตนเองได้อย่างเหมาะสม สามารถช่วยเหลือตนเองได้ มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง
7. การที่พ่อแม่เห็นด้วยกับกิจกรรมของเพื่อนๆ ของลูก หมายถึง พฤติกรรมของพ่อแม่ที่แสดงถึงการเห็นด้วยกับการที่ลูกไปมีกิจกรรมกับเพื่อนๆ โดยที่ไม่ขัดขวางหรือเป็นอุปสรรคหรือแสดงความไม่ไว้วางใจในการไปร่วมกิจกรรม
8. การที่ลูกยอมรับเกณฑ์มาตรฐานของพ่อแม่ หมายถึง การที่ลูกแสดงพฤติกรรมยอมรับมาตรฐานพฤติกรรมต่างๆ มาตรฐานการดำรงชีวิตของพ่อแม่เช่น เห็นด้วยกับความคิดเห็นของพ่อแม่ด้านการเรียน การทำงาน ทัศนคติ และยินยอมกระทำตามเกณฑ์ที่พ่อแม่กำหนดด้วยความยินดี
9. ความรักและความเคารพของลูกที่มีต่อพ่อแม่ หมายถึง พฤติกรรมของลูกที่แสดงต่อพ่อแม่ซึ่งเป็นการแสดงถึงความรัก ความเคารพพ่อแม่โดยการเชื่อฟังพ่อแม่ ไม่ขัดใจ ไม่ทำให้พ่อแม่เสียใจ
10. การไม่มีข้อกำหนดมากเกินไป หมายถึง การที่พ่อแม่ไม่แสดงพฤติกรรมที่เป็นการกำหนดหรือจำกัดความประพฤติของลูกมากเกินไป
11. การไม่เข้มงวดกวดขันเกี่ยวกับระเบียบวินัยมากเกินไป หมายถึง การที่พ่อแม่ไม่แสดงการกระทำใดๆ ที่สื่อแสดงถึงความเข้มงวดในระเบียบวินัย เช่น การลงโทษอย่างรุนแรง

การไม่ยืดหยุ่นในระเบียบวินัย การบังคับให้ลูกปฏิบัติตามระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัดโดยไม่คำนึงถึงความพร้อม

12. การไม่ปกป้องคุ้มครองมากเกินไป หมายถึงพฤติกรรมที่พ่อแม่แสดงต่อลูกอย่างไม่ปกป้องคุ้มครองมากเกินไปหรือไม่แสดงพฤติกรรมต่างๆ เหมือนหนึ่งลูกไม่มีความสามารถดูแลตนเองได้หรือเหมือนลูกเป็นเด็กเล็กๆ

13. การที่พ่อแม่ไม่ค่อยย้าเตือนถึงความสำเร็จมากเกินไป หมายถึงพ่อแม่ไม่ค่อยย้าเตือนหรือรบเร้าให้ลูกได้รับความสำเร็จในการทำงานมากเกินไป เช่น ไม่เคี่ยวเข็ญให้ลูกกระทำสิ่งต่างๆ มากเกินไป

14. การยินดีให้กำลังใจเพื่อความสำเร็จ หมายถึง การที่พ่อแม่ให้กำลังใจ ส่งเสริมหรือกระตุ้นให้ลูกประสบความสำเร็จในการเรียนการทำงานทั้งการกระทำและด้วยคำพูด

15. ความกลมเกลียวของพ่อแม่ หมายถึง พฤติกรรมของพ่อแม่กระทำต่อกันในลักษณะที่ไม่มีความขัดแย้งซึ่งกันและกัน ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน ความรักใคร่สามัคคีกัน ถ้อยทีถ้อยอาศัย

มอร์โรว์และวิสสัน (อัสรา อวรณ์ 2540 : 45; อ้างอิงจาก Morrow and Wilson. 1961) ได้อธิบายถึงลักษณะของสัมพันธภาพภายในครอบครัวว่าประกอบด้วย การสนับสนุนด้านอารมณ์และสิ่งแวดล้อมของครอบครัว การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และมีการพักผ่อนหย่อนใจร่วมกันในครอบครัว มีการรักใคร่ผูกพันต่อกัน มีความเห็นอกเห็นใจกันและมีความสามัคคีกลมเกลียวระหว่างสมาชิกในครอบครัวอีกด้วย

ครอนบาค (Cronbach.1970 : 112-115) ได้กล่าวไว้ว่าเด็กที่ประสบความสำเร็จชีวิตมักมาจากครอบครัวที่บิดา มารดา มีเจตคติที่ดีต่อลูกและที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิด ถ้าเด็กมีบิดา มารดาที่เอาใจใส่ ดูแลเข้าใจให้ความรัก ความอบอุ่น แล้วจะทำให้เด็กเรียนได้เต็มที่และประสบความสำเร็จในการเรียน

เฮอร์ลอค(Hurlock.1964 : 661) มีแนวความคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในครอบครัว สรุปได้ดังนี้ คือบิดามารดา ที่ยอมรับของลูก คือการให้ความรัก ความสนใจ สร้างความอบอุ่นให้เกิดขึ้นในบ้านและเห็นความสำคัญของลูก ผลที่ตามมาคือทำให้เด็กเป็นคนที่มีความร่วมมือ อารมณ์มั่นคง ระวัง มีความรับผิดชอบ ขยันหมั่นเพียร เป็นมิตร ซื่อสัตย์ สามารถเผชิญชีวิตด้วยความมั่นใจ มองตนเองได้อย่างตรงกับความเป็นจริง

สรุปได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวเป็นเรื่องที่สำคัญ การที่เด็กจะมีบุคลิกภาพที่ดี มีอนาคต สามารถปรับให้เข้ากับสิ่งต่างๆ ได้ จะต้องได้รับสิ่งสำคัญ อันเป็นรากฐานอย่างเพียงพอ คือ ความรัก ความอบอุ่นและการเลี้ยงดู

2.7.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว

2.7.2.1 งานวิจัยต่างประเทศ

มัสเสนและคองเกอร์ (Musses and Conger. 1956 : 250) ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลที่มีต่อการพัฒนาการของเด็ก พบว่าพื้นฐานพฤติกรรมของเด็ก ได้แก่ ความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์ การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เกิดขึ้นเนื่องมาจากบรรยากาศของบ้าน ถ้าทุกคนในบ้านมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกันก็จะแสดงพฤติกรรมที่ดี เป็นมิตร สามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลอื่นด้วย

เมเยอร์แบงค์ (Majoribank.1972 : 103-109) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเอาใจใส่ของผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครอง สภาพแวดล้อมและระดับฐานะทางสังคมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอายุ 11 ขวบ จำนวน 185 คน โดยใช้แบบทดสอบ Primary Mental Ability จากแบบสอบถามพบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองให้การส่งเสริมการเล่าเรียนจะมีคะแนนจากแบบทดสอบ Primary Mental Ability สูง ซึ่งคะแนนจากแบบทดสอบ Primary Mental Ability ยังมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงด้วย

2.7.2.2 งานวิจัยในประเทศ

วันเพ็ญ อายุการ (2512 : 89 - 90) ได้ทำการศึกษาเด็กวัยรุ่นทั้งชายและหญิงในจังหวัดชลบุรี จำนวน 307 คน ได้ให้ข้อคิดเห็นว่าวัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อเด็กมาก โดยเฉพาะการอบรมสั่งสอนของพ่อแม่ ครู อาจารย์ ถ้าเข้มงวดกวดขันในเรื่องระเบียบวินัยมาก ทำให้เด็กไม่กล้าแสดงความคิดเห็นคอยทำตามคำสั่งของผู้ใหญ่เท่านั้น ความคิดริเริ่มก็จะไม่เกิดขึ้น

วัฒนา พุ่มเล็ก (2513 : 97) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความสามารถทางด้านการเรียนสูงกับนักเรียนที่มีความสามารถทางด้านการเรียนต่ำในระดับมัธยมศึกษา เมื่อปี พ.ศ.2513 โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะมีความใกล้ชิดกับบิดามารดาและพี่น้อง ตลอดจนได้รับการแนะนำทางการเรียนจากบิดามารดามากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

จากเอกสารงานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีสัมพันธภาพที่ดี มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันและพ่อแม่หรือผู้ปกครองมีเจตคติที่ดีต่อบุตร ให้ความรัก ความอบอุ่น จะทำให้เด็กมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีมนุษยสัมพันธ์ดี แต่ถ้าเด็กมาจากครอบครัวที่มีสัมพันธภาพที่ไม่ดี ก็จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำเพราะเด็กเหล่านี้มีพ่อแม่ที่ชอบข่มขู่ เข้มงวดมากเกินไปทำให้บรรยากาศความสัมพันธ์ภายในบ้านตึงเครียดละขัดแย้งกัน

2.8 ลักษณะทางกายภาพ

2.8.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพ

กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (2524 : 67) กล่าวถึงสภาพแวดล้อมทางโรงเรียน ประกอบด้วย สภาพโรงเรียนโดยมีบรรยากาศภายในโรงเรียนควรสะอาด มีระเบียบ สวยงาม จัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน มีห้องหรือบริเวณกว้างขวางพอ สำหรับจัดกิจกรรมต่างๆ ให้แก่นักเรียน มีที่นั่งพักผ่อน ร่มรื่นเป็นสัดส่วน ช่วยให้นักเรียนเกิดความสุข ภาควิชาเมื่อเข้ามาอยู่ในโรงเรียน เป็นการสร้างค่านิยมให้รักโรงเรียน และมาโรงเรียน

สุปริชา หิรัญโต (2524 : 183) ได้กล่าวถึงการจัดการบรรยากาศภายในห้องเรียนที่ดีไว้ดังนี้ คือ

1. ควรมีแสงสว่างในห้องเรียนในระดับที่มองเห็นได้คือมองเห็นได้เร็วสบายตาและชัดเจน

2. ควรไกลจากแหล่งกำเนิดเสียงรบกวนจากบริเวณรอบๆ หรือภายนอกห้องเรียน เพราะเสียงรบกวนจะทำให้รู้สึกรำคาญ เครียด กระวนกระวายและเหน็ดเหนื่อย นอกจากนั้นเสียงรบกวนยังเป็นอุปสรรคต่อความเข้าใจระหว่างครูกับนักเรียน ฉะนั้นควรมีการควบคุมเสียงรบกวนเลือกที่ตั้งโรงเรียนให้ไกลจากเขตจราจรเนื่องแน่นทางรถไฟ เป็นต้น

สุพิชญา ชีระกุลและคนอื่นๆ (2524 : 182 -187) ได้เสนอแนวทางการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนไว้หลายประการ สรุปได้ดังนี้

1. สภาพโรงเรียนและห้องเรียน โรงเรียนจัดอาคารสถานที่ถูกหลักวิชา เช่นการวางแผนแนวอาคารถูกทิศทาง ได้รับแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทได้ดี ไม่ร้อนอบอ้าวจนเกินไป ไม่มีเสียงดังรบกวน ภายในตกแต่งด้วยสิ่งที่สวยงาม เป็นระเบียบ เพื่อช่วยให้อากาศร่มรื่น น่าเรียน สภาพห้องเรียนควรยืดหยุ่นได้ตลอดเวลา บริเวณควรสะอาดสวยงาม โต๊ะเก้าอี้มีเพียงพอกับจำนวนนักเรียนและขนาดต้องเหมาะสมกับผู้เรียน เพราะสิ่งเหล่านี้มีความจำเป็นที่จะสร้างเสริมการเรียนการสอนให้ได้ผลดี

2. หลักสูตร คือ แนวทางที่โรงเรียนจัดประสบการณ์ให้แก่เด็ก เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ หลักสูตรที่ดีจะต้องจัดให้ตรงกับความมุ่งหมายของการศึกษาและตรงกับความต้องการของเด็กแต่ละวัย

3. แบบเรียนและบทเรียน เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ และถือว่าเป็นอุปกรณ์การศึกษาที่โรงเรียนจะขาดเสียมิได้ อีกทั้งสิ่งหนึ่งที่ครูสามารถจัดให้นักเรียนก็คือ การจัดบทเรียนซึ่งครูควรพิจารณาเลือกสรรแต่เฉพาะที่เห็นว่าจะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน ซึ่งเหมาะสมกับวัย ความรู้ ความสนใจ ความต้องการของเด็กและท้องถิ่น

4. อุปกรณ์การศึกษา เป็นเครื่องช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีและง่ายขึ้น การจัดใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนให้ได้ผลดีนั้น ขึ้นอยู่กับทักษะและความสนใจของครูว่าจะใช้อุปกรณ์นั้นๆ ได้เหมาะสมกับเนื้อหา เวลาและใช้ได้อย่างถูกต้องเพียงใด

5. กิจกรรมต่างๆในการเรียนการสอน คือ พฤติกรรมที่แสดงออกแล้วทำให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจะดีหรือไม่ ขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่ทำนั้นตรงกับจุดมุ่งหมายที่วางไว้หรือไม่ กิจกรรมที่ดีควรเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนกระทำแล้วเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งมีกิจกรรมมากมายหลายอย่างที่ครูสามารถจัดให้เด็กได้ เช่น กิจกรรมเกี่ยวกับการพูด การเขียน กิจกรรมเกี่ยวกับการแสดงและกิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างและประดิษฐ์ เป็นต้น

6. เวลาและโอกาส การเรียนจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับเวลา เช่นเดียวกัน ครูต้องจัดสรรเวลาให้เหมาะสมกับวิชาหรือเนื้อหาที่จะสอน เวลาควรมีการยืดหยุ่นไปตามเนื้อหา สาขาวิชา ไม่ควรมีกฎเกณฑ์ตายตัว

7. สถานที่ที่ใช้ในการเรียนนั้น อาจไม่ได้หมายถึงห้องเรียนเพียงอย่างเดียว บางครั้งอาจเป็นสนามโรงเรียนหรือสถานที่ไปทัศนศึกษาด้วย สถานที่จึงมีส่วนช่วยสร้างความรู้สึกละเอียดและบรรยากาศของการศึกษาเล่าเรียน การเปลี่ยนแปลงบรรยากาศในการเรียน ช่วยให้ผู้เรียนไม่เบื่อหน่าย ช่วยให้สังคมของเด็กดีขึ้น อย่างไรก็ตามสถานที่ที่จะใช้เรียนต้องไม่มีเสียงรบกวนจนไม่สามารถใช้สมาธิได้ และจะต้องไม่วิเวกวังเวงจนดูสับสนน่ากลัว ไม่เสียงภัยหรือใกล้สิ่งที่เป็นอันตรายหรือสกปรกและสถานที่นั้นจะต้องเป็นประโยชน์ต่อการสอนโดยตรง

8. ผู้เรียน การเรียนการสอนจะเกิดขึ้นได้และเป็นผลดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนมีความพร้อม มีความสนใจที่จะศึกษาหาความรู้และรับรู้ ครูจะต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมที่จะเรียน หรือเมื่อผู้เรียนเกิดความพร้อมที่จะเรียนก็ควรหาโอกาสแก่ผู้เรียน ทันทีที่ครูผู้สอนจะต้องหมั่นสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน หากแสดงความรู้สึกว่ามีความวิตกกังวล มีความคับข้องใจ ครูจะต้องช่วยลดความรู้สึกนั้นๆ เสียก่อน และพยายามสร้างบรรยากาศที่จะให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่

9. ผู้สอนและวิธีสอน ครูถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดประการหนึ่งที่จะช่วยให้การเรียนการสอนประสบผลดี นักการศึกษาต่างประเทศและการวิจัยการศึกษาได้ระบุไว้แน่ชัดว่า ยังไม่มีอุปกรณ์การสอนใดๆ ในโลกนี้ที่จะใช้แทนครูที่มีความสามารถทางการสอนได้ โอ เบอ อร์ ทัทเฟอ์ (พวงสร้อย วรกุล.2522 : 18; อ้างอิงมาจาก Oberteuffer. 1954 School Mental Education) กล่าวว่าอิทธิพลของชั้นเรียนก็เป็นสิ่งแวดล้อมอย่างหนึ่งนอกเหนือจากบ้าน โรงเรียนและเพื่อนที่จะมีผลต่อสุขภาพจิตของเด็กและจะมีส่วนช่วยให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดี เช่น บรรยากาศของโรงเรียนและห้องเรียน

เบอร์นาร์ด (Bernard.1960 : 265-267) ได้กล่าวว่างานด้านการเรียนการสอนส่วนใหญ่เกิดขึ้นในโรงเรียน ดังนั้นจึงต้องควรคำนึงถึงบรรยากาศของกิจกรรมให้เหมาะสมกับชั้นนั้นๆ เพราะงานแต่ละอย่างย่อมมีความเหมาะสมแตกต่างกันสำหรับนักเรียนแต่ละคน

แรดเดิล (Radle. 1951 : 405) กล่าวว่า ลักษณะทางด้านอาคารสถานที่ของชั้นเรียนก็จัดอยู่ในเรื่องบรรยากาศของชั้นเรียนด้วย ควรคำนึงถึงสภาพภายในและสภาพภายนอกชั้น กล่าวคือ จัดสภาพ ภายในชั้นเรียนให้มีบรรยากาศน่าเรียนนั่งสบายเช่น มีอาคารสีสดใส

น่าสนใจ มีชั้นหนังสือและนิตยสาร มีแจกันปักดอกไม้สดใส่ และจัดสิ่งอื่นๆที่เหมาะสม โดยให้นักเรียนมีโอกาสจัดตกแต่งชั้นเรียนของตนเองด้วยส่วนสภาพแวดล้อมภายนอกชั้นเรียนก็ต้องปราศจากเสียงรบกวนชั้นเรียน เช่น เสียง กลิ่น คว้น

กูด(Good.1973 : 106) ให้ความหมายว่าบรรยากาศในห้องเรียน หมายถึง สภาพแวดล้อมของการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วยสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสภาพแวดล้อมทางอารมณ์ของครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกัน นอกจากนี้บรรยากาศในห้องเรียนควรเป็นบรรยากาศแบบประชาธิปไตย ที่นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีวินัย รู้จักหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง มีการร่วมมือกันในการทำงานต่างๆ ในห้องเรียน ด้วยวิธีการทำงานเป็นกลุ่ม

มัวร์ส(Moors.1978 : 263-269)ให้ความหมายว่าบรรยากาศในห้องเรียนเป็นบรรยากาศหรือสภาพการณ์ที่ครูผู้สอนพยายามสร้างขึ้น เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่นบรรลุวัตถุประสงค์ที่ครูผู้สอนได้กำหนดไว้ หากพิจารณาในรายละเอียดจะพบว่าบรรยากาศในห้องเรียนเป็นสภาพหรือสิ่งแวดล้อมทางจิตวิทยาที่ประกอบด้วยพฤติกรรมของครูผู้สอนปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียนและปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน การสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนในห้องเรียน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

จากความหมายข้างต้น พอสรุปได้ว่าบรรยากาศในห้องเรียนหมายถึง สภาพแวดล้อมอันเกิดจากสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสภาพแวดล้อมทางจิตใจ ทั้งผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสร้างขึ้น เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนของครูบรรลุเป้าหมายและผู้เรียนก็บรรลุผลสำเร็จทางการเรียนด้วย

2.8.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพ

2.8.2.1 งานวิจัยต่างประเทศ

โอเบอร์ทัฟเฟอร์ (วิลาส บุญทองขาว. 2527 : 17; อ้างอิงมาจาก Oberteuffer. 1954 : 296-297) ศึกษาสุขภาพจิตที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่าอิทธิพลของชั้นเรียนก็เป็นสิ่งแวดล้อมอย่างหนึ่ง ที่มีผลต่อสุขภาพจิตของเด็กและการจัดบรรยากาศของห้องเรียนดีจะมีผลช่วยให้นักเรียนมีความอดสาหะปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดี

ราห์มัน(Rahman.1965 : 405) ศึกษาสาเหตุของการสูญเปล่าทางการศึกษาจากนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในเมืองเดคคา(Decca)ระหว่างเกรด 7-11 ในขณะที่ยังเรียนไม่สำเร็จ พบว่าสาเหตุการสูญเปล่าทางการศึกษามีหลายประการ เช่น ปัญหาการเงินในการซื้ออุปกรณ์การเรียน เศรษฐกิจภายในครอบครัวต่ำ การตกชั้น สุขภาพร่างกายไม่ดีและการคมนาคมระหว่างบ้านกับโรงเรียนไม่สะดวก

แอนเดอร์สัน (Anderson.1970 : 135-152) ได้ศึกษาผลของบรรยากาศทางสังคมในชั้นเรียนที่มีต่อการเรียนของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่าบรรยากาศทางสังคมในชั้นเรียนมีผลต่อการเรียนรู้ การสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล และความสำเร็จทางการศึกษาของนักเรียน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ความเป็นกันเองความรู้สึกใกล้ชิดสนิทสนมความคุ้นเคยของสมาชิกในกลุ่มผู้เรียนส่งผลต่อการเรียนของนักเรียน
2. การแบ่งกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมการเรียนต่างๆตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้
3. การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ กิจกรรมการเรียนที่มีรูปแบบที่สามารถปฏิบัติได้และให้ประโยชน์
4. การดำเนินกิจกรรมการเรียนเป็นไปอย่างมีลำดับขั้นตอน ไม่ล่าช้าและมีความสอดคล้องเหมาะสม
5. การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น หนังสือ เครื่องมือ วัสดุที่พร้อมจะใช้ได้อยู่ตลอดเวลา
6. การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอนและพยายามที่จะลดความขัดแย้งระหว่างกัน
7. ผู้สอนและผู้เรียนทราบจุดประสงค์และความคาดหวังในการเรียนอย่างชัดเจน
8. บรรยากาศทางสังคมที่สร้างความเป็นธรรมหรือไม่เลือกที่รักมักที่ชังของครู
9. ผู้เรียนได้มีโอกาสได้ทำกิจกรรมที่ทำทลายความสามารถอยู่เสมอ
10. สร้างความตื่นตัวและขจัดความเฉื่อยชาอันเป็นสาเหตุของความเบื่อหน่ายต่อการเรียนการสอน
11. การตัดสินใจทำกิจกรรมต่าง ๆ มาจากผู้เรียนเป็นส่วนใหญ่
12. ไม่ส่งเสริมการแบ่งพรรคแบ่งพวกในหมู่นิสิต นักศึกษา
13. ผู้เรียนมีความพึงพอใจกับกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน
14. เสรีภาพมีขอบเขต ไม่ปล่อยปละละเลยจนขาดระเบียบและขาดความรับผิดชอบ

2.8.2.2 งานวิจัยในประเทศ

บุญชม ศรีสะอาด (2524 : 179) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบของผลการเรียนในโรงเรียน โดยใช้ผลการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นเกณฑ์กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน 1,415 คน ครู 30 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตการศึกษา 10 ปรากฏว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเรียน ได้แก่ ความรู้พื้นฐานเดิม ความถนัด ความสนใจ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มโนภาพเกี่ยวกับตนเอง เวลาที่ใช้ในการเรียน อาชีพของบิดามารดา คุณภาพของการสอน บรรยากาศในชั้นเรียน

พิมศรี เปาณิล (2530 : 102) ได้ศึกษาบรรยากาศการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรของนิสิตและอาจารย์ ผลการศึกษาพบว่านิสิตคณะพลศึกษามี

ทักษะต่อบรรยากาศการเรียนการสอนแตกต่างจากนิสิตบัณฑิตวิทยาลัยคณะแพทยและคณะวิทยาศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตคณะพลศึกษาเห็นว่าด้านการบริการทางวิชาการและด้านอาคารสถานที่ยังไม่น่าพอใจ ส่วนคณะอื่นๆเห็นว่าบรรยากาศทางการเรียนเป็นที่น่าพอใจ

วลีวรรณ ศรีเดชะวิวัฒน์ (2536 : 78) ได้ศึกษาปัญหาของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวะกลุ่มภาคเหนือ พบว่าบรรยากาศในห้องเรียนเป็นปัญหาสำคัญที่สุดที่ส่งผลกระทบต่อปัญหาการเรียน ได้แก่ ห้องเรียนอบอ้าว อาคารเรียน อาคารปฏิบัติการแต่ละหลังอยู่ใกล้กันทำให้เกิดเสียงรบกวน ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการแออัดไม่เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา

ศรีนวล วรรณสุธี (2536 : 92-95) ได้วิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของคุณภาพการสอนของครู วิธีการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนปฏิบัติ แรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ความตั้งใจเรียน เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ สภาพความเจริญของชุมชน สภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านกายภาพ สภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านวิชาการ ความเอาใจใส่ของผู้ปกครองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่มีผลกระทบทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือวิธีการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนปฏิบัติ ความตั้งใจเรียน เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ สภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านวิชาการ ความเอาใจใส่ของผู้ปกครอง

จากเอกสารงานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่าลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอนในชั้นเรียนมีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ดังนั้นผู้วิจัยคาดว่าลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอนในชั้นเรียนน่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน

2.9 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย

2.9.1 เอกสารเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู

พรชูลี อาชาวำรุง (2525 : 232) กล่าวว่าสถานการณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนที่ดีนั้น ต้องมีความสัมพันธ์อันดีระหว่างอาจารย์และนักศึกษาเป็นสำคัญ

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2527 : 48-67) ได้กล่าวถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอนว่าผู้สอนไม่ควรสร้างบรรยากาศแห่งความกลัวให้เกิดขึ้น การเรียนรู้มิใช่เกิดในชั้นเรียนเสมอไป ดังนั้น การพบปะซักถามนอกชั้นเรียนจะสร้างบรรยากาศแห่งความเป็นมิตรได้ง่ายขึ้น อย่าทำให้เกิดการเสียหน้าและควรฟังความคิดเห็นจากนักเรียนบ้าง

ชูชีพ อ่อนโคกสูง (2528 : 62) ได้กล่าวถึงอารมณ์ของครูกับการเรียนการสอนในห้องเรียนว่าในห้องเรียนนั้นอารมณ์ของครูจะมีผลโดยตรงต่อการเรียนของนักเรียนถ้าครูมีอารมณ์ดี มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีอารมณ์มั่นคงและสามารถควบคุมอารมณ์ได้ บรรยากาศในห้องเรียนเป็นไปด้วยความอบอุ่นราบรื่น นักเรียนย่อมจะเรียนด้วยความสบายใจ พร้อมทั้งจะ

เรียนรู้ การเรียนรู้ย่อมจะประสบผลสำเร็จ และเกิดความเข้าใจตามจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน ถ้าครูอารมณ์ไม่ดีผลจะออกมาในรูปตรงข้าม ดังนั้น เพื่อรักษาบรรยากาศของห้องเรียนให้อยู่ในสภาพที่เด็กจะเรียนได้ด้วยความสะดวกสบายใจ ครูควรปฏิบัติดังนี้

1. ทำจิตใจให้ร่าเริงแจ่มใสอยู่เสมอ
2. อย่าคอยจับผิดเด็กหรือคอยคิดว่าเด็กจะทำอะไรที่ไม่ถูกต้องอยู่ตลอดเวลา
3. อย่าแสดงอาการกระวนกระวายหรือแสดงความวิตกกังวลใจสิ่งต่างๆต่อหน้าเด็ก
4. พูดจากับเด็กด้วยถ้อยคำที่สุภาพ ไพเราะ
5. มีอารมณ์ขัน สามารถชักจูงให้เด็กคล้อยตาม เพื่อช่วยผ่อนคลายความตึงเครียด

ในห้องเรียน ฯลฯ

จะเห็นได้ว่าครูผู้สอนจะมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนทั้งในด้านการเรียนการสอนและบุคลิกภาพ นักเรียนจึงต้องปรับตัวให้เข้ากับครูผู้สอนให้ได้ จึงจะประสบผลสำเร็จทางการเรียน หากนักเรียนไม่สามารถปรับตัวได้ จะทำให้มีปัญหาทางด้านการเรียน อาจเรียนไม่สำเร็จหรือต้องออกจากโรงเรียนกลางคัน

โอเบอร์ทर्फเฟอร์(วิลาส บุญทองขาว. 2527 : 17; อ้างอิงมาจาก Oberterffer.1954 : 296-297) กล่าวว่าครูเป็นศูนย์กลางที่สำคัญในห้องเรียนเพราะครูจะต้องสังเกตดูเด็กในเรื่องความคับข้องใจ ความสำเร็จ การขาดความรักความอบอุ่นและไม่สามารถเผชิญกับความจริง เมื่อเด็กมีปัญหาทางสุขภาพจิต ครูจะต้องช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางสังคมและจิตใจให้เข้ากับเพื่อนในห้องเรียนได้

คาเพลน (Kaplan. 1959 : 340) กล่าวว่าอิทธิพลของโรงเรียนที่มีผลต่อสุขภาพจิตของเด็กนั้นขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ทางอารมณ์ระหว่างครูกับนักเรียนในห้องเรียน ครูต้องมีความสัมพันธ์ที่ดี จะทำให้เด็กรู้สึกเป็นกันเองและปรับตัวเข้ากับครูได้ซึ่งจะมีส่วนช่วยในการพัฒนาสุขภาพจิตของเด็กด้วยนอกจากนี้ครูยังจะต้องสร้างบรรยากาศที่ทำให้เด็กรู้สึกอบอุ่นผ่อนคลาย พร้อมทั้งจะเรียนบทเรียน ซึ่งจะทำให้เด็กมีสติปัญญาดี และมีความมั่นคงทางอารมณ์

ยี (Yee. 1971 : 22-31) ได้กล่าวว่าโรงเรียนเป็นองค์ประกอบทางสังคมอย่างหนึ่งเมื่อเป็นองค์ประกอบทางสังคมก็เป็นระบบการปฏิสัมพันธ์ของคนในองค์การนั้นนั่น คือในโรงเรียนจะมีการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียน นักเรียนกับตัวแทนอื่นๆ โดยเฉพาะการการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนนั้นมีอิทธิพลมาก ถ้ามีปฏิสัมพันธ์ในทางบวกก็จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้และการปรับตัวที่ดี แต่ถ้ามีการปฏิสัมพันธ์ในทางลบก็จะทำให้นักเรียนเกิดความคับข้องใจวิตกกังวล ปรับตัวไม่ได้

จากข้อมูลดังกล่าว สรุปได้ว่า สถานการณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างดีนั้น ครูและนักเรียนจะต้องมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันอันจะทำให้เกิดบรรยากาศที่ดีขึ้นในชั้นเรียน นักเรียนจะเกิดความสนใจอยากรู้ อยากเห็น เมื่อเกิดบรรยากาศแห่งความเป็นมิตรเช่นนี้ก็จะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น

2.9.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู

2.9.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ไทด์แมน(Tiedman.1942 : 657-664) ได้ศึกษาสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมัธยมศึกษาจะไม่ชอบครูแบบเผด็จการที่มีนิสัยข่มขู่ปราศจากความเห็นอกเห็นใจ และไม่ชอบครูที่สอนแบบใช้อำนาจ

บุธ (Buth. 1942 : 645 - 656) ได้วิจัยสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน พบว่าครูที่พยายามทำความรู้จักกับนักเรียนให้ความเห็นอกเห็นใจนักเรียน รู้จักส่งเสริมการเรียนรู้ตามความต้องการและความสนใจของนักเรียน จะทำให้นักเรียนเรียนได้ดีขึ้น การปรับตัวเหมาะสมยิ่งขึ้น ส่วนที่มุ่งสอนโดยใช้วิธีบังคับนักเรียนจะไม่พอใจในตัวครูและนักเรียนเรียนไม่ได้ดีเท่าที่ควร

สไตลส์และดอร์ซี่ (Stiles and Dorsey.1950 : 98-100) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสอนแบบประชาธิปไตยในโรงเรียนมัธยมศึกษาและปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนในการเรียนการสอน ดังนี้

1. การเรียนการสอนแบบอิตาเลียนนั้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเป็นแบบสั่งและเชื่อฟังโดยไม่มีข้อโต้แย้งนักเรียนจะสนใจบทเรียนเพื่อคะแนนของตนโดยไม่คำนึงถึงปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ส่วนครูไม่มีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนานักเรียนให้มีความเจริญในด้านต่าง ๆ เท่าที่ควร เพียงแต่ต้องการให้นักเรียนสนใจบทเรียนที่ตนกำลังสอนเท่านั้น

2. การเรียนการสอนแบบประชาธิปไตยนั้น ครูจะเป็นผู้สร้างสถานการณ์

อมิดอนและแฟลนเดอร์ส (พิมพ์พันธุ์ จันทรเพ็ญ. 2525 : 26;อ้างอิงจาก amidon and Flanders. 1963 Interaction Analysis : Theory, Research and Application) ได้ใช้แบบวิเคราะห์กิจกรรมทางวาจาของแฟลนเดอร์ ศึกษาอิทธิพลของครูที่มีต่อนักเรียนการยกย่องชมเชย การนำความคิดเห็นของนักเรียนมาใช้ การถามคำถามจะช่วยให้ผู้เรียนมีความกล้าที่จะแสดงออกมีความเชื่อมั่นในตนเองและประสบความสำเร็จในการเรียนสูงกว่าการเรียนการสอนที่เป็นการใช้อิทธิพลทางตรง ได้แก่ การบรรยาย การออกคำสั่งและการวิจารณ์

โคแกน (Cogan. 1975 :135 -139) ศึกษาพบว่าความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรระหว่างอาจารย์และนิสิตจะทำให้การเรียนของนิสิตดีขึ้นยิ่งอาจารย์และนิสิตมีความสัมพันธ์กันมากเท่าใด นิสิตจะสามารถพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ให้สูงถึงขีดสุดได้มากเพียงนั้นและลักษณะความสัมพันธ์ของอาจารย์และนิสิตจะมีอิทธิพลต่อความสนใจในวิชาที่เรียนของนิสิต นิสิตมีความศรัทธาในตัวอาจารย์ ซึ่งจะช่วยให้นิสิตมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน มองเห็นการเรียนเป็นงานประจำ กิจกรรมเป็นงานอดิเรก การมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน จะทำให้ผลการเรียนของนิสิตดีขึ้น

2.9.2.2 งานวิจัยในประเทศ

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530 : 130-142) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐ 10 แห่ง พบว่าองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการเรียนการสอน คือความสนใจในวิชาที่เรียน ผู้สอนมีความเป็นกันเองและวิธีสอนของอาจารย์ ส่วนปัจจัยที่มีผลให้นักศึกษาสนใจเรียนมากที่สุด 3 ปัจจัย คือ ผู้สอนเตรียมการสอนอย่างดี มีความเป็นกันเองและกระตือรือร้นในการสอน ส่วนปัญหาด้านการเรียนการสอน พบว่าปัญหาด้านอาจารย์ผู้สอนใช้วิธีการสอนไม่ดี บรรยายไม่ถูกวิธี ทำให้ชั้นเรียนน่าเบื่อหน่าย

สุมาลี วงษ์ปลุกแก้ว (2526 : 49) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปฏิสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนในชั้นเรียนกับความเชื่อมั่นในตนเองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีปฏิสัมพันธ์กับครูแบบประชาธิปไตย และแบบปล่อยปละละเลย มีความเชื่อมั่นในตนเองแตกต่างกัน แต่ไม่พบความแตกต่างระหว่างความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่มีปฏิสัมพันธ์กับครูแบบอัตตาธิปไตย

จากเอกสารงานวิจัยสรุปได้ว่า สัมพันธภาพของครูกับนักเรียน มีผลต่อพฤติกรรมของนักเรียน การปฏิบัติตัวของครูที่มีต่อนักเรียนที่แสดงถึงการให้ความรัก ความเอาใจใส่ การยอมรับ ความใกล้ชิดสนิทสนมและเป็นกันเอง เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ มีความสุขในขณะที่ศึกษาอยู่สถานศึกษา

2.10 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

2.10.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2524 : 12) ได้แบ่งความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มเพื่อนเอาไว้ 2 ลักษณะ คือ

1. ความสัมพันธ์ทางด้านอารมณ์ คือ ความสัมพันธ์ซึ่งตั้งอยู่บนรากฐานของความรู้สึกและความผูกพันระหว่างเพื่อนกับเพื่อน เป็นการตัดสินใจพิจารณาใดๆ อาศัยความรู้สึกอารมณ์และอาวูโสเป็นหลักกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์แบบนี้ เป็นกิจกรรมทางความรู้สึกอารมณ์ เช่น การบันเทิง การเลี้ยงสังสรรค์ การเชียร์กีฬา เป็นต้น ความสัมพันธ์แบบนี้ย่อมสูญหายถูกทำลายได้โดยง่ายเพราะไม่ได้เกิดด้วยเหตุผลและหลักการใด ๆ

2. ความสัมพันธ์ทางสติปัญญาตั้งอยู่บนเหตุผลและหลักการ อาศัยความรู้ ความคิด เหตุผลและสติปัญญาเป็นเครื่องเชื่อมโยง เช่นความรู้สึกระหว่างเพื่อนร่วมงาน ระหว่างอาจารย์กับศิษย์ที่ใฝ่หาความรู้ร่วมกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น การตัดสินใจพิจารณาปัญหาใดๆ ก็อาศัยเหตุผลและหลักการและความรู้เป็นหลัก ผู้มีเหตุผลที่ดีกว่าย่อมถูกต้อง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์แบบนี้ได้แก่ การอภิปราย พุดคุย ถกเถียง ประชุมหรือสัมมนากันในเรื่องของวิชาความรู้ พบว่าลักษณะวัฒนธรรมของกลุ่มเพื่อนเป็นองค์ประกอบอย่างเดี่ยวที่สำคัญที่สุดใน

ประสบการณ์ของนักศึกษา ลักษณะของนักศึกษาที่เหมือนกันจะนำไปสู่ความสมัคสมานสามัคคีของกลุ่ม

นิภา นิษายน (2530 : 139) ได้กล่าวถึงเพื่อนและอิทธิพลของเพื่อนในช่วงของการเป็นวัยรุ่นไว้ว่า เพื่อนและคนรู้จักมีอิทธิพลอย่างยิ่งในชีวิตวัยรุ่น เพราะเด็กในวัยนี้ย่อมมีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะทำตัวให้เพื่อนฝูงยอมรับนับถือ ถ้าเด็กได้รับการยกย่องนับถือจากเพื่อนมากเพียงใดย่อมทำให้เป็นคนมีลักษณะเป็นมิตรน่าคบและกล้าแสดงออกในสิ่งต่างๆ เด็กในวัยรุ่นถ้ามีการสังคมไม่ดีและไม่ได้รับการยกย่องจะรู้สึกแค้นเคืองและบางครั้งมีความหวาดหวั่นใจ เด็กจะพยายามที่จะยอมรับและคล้อยตามความเห็น การกระทำทุกอย่างของเพื่อน แม้บางครั้งจะไม่เต็มใจก็ตาม จะเห็นได้ว่าเด็กที่ได้รับการยอมรับจากเพื่อนจะมีลักษณะเป็นอิสระอารมณ์ดี และเป็นตัวของตัวเองมากกว่าจะตกอยู่ภายใต้อิทธิพลความคิดของคนอื่น

แอสตรังค์ (Strang. 1958 : 248) กล่าวว่าปัญหาด้านการเรียนของเด็กวัยรุ่นในเรื่องพลังและประเภทปัญหาด้านวิชาการว่าเด็กแสดงความกลัวและไม่สบายใจออกมาในเรื่องการสอบ การพูดหน้าชั้น การประสบความสำเร็จในการเรียน เด็กมีความวิตกกังวลในเรื่องสอบได้คะแนนน้อยกว่าเพื่อน นอกจากนี้ยังประสบปัญหาด้านขาดความสนใจบางวิชา ต้องเรียนวิชาที่ตนไม่ชอบ ห้องเรียน ดำรงไม่กระตุ้นให้เกิดความอยากเรียน การสอนไม่ดีมีเสรีภาพน้อยเกินไปในห้องเรียนและสภาพการเรียนภายในห้องเรียนวุ่นวายเวลาที่ใช้ในการอภิปรายในห้องเรียนไม่พอ และเด็กตระหนักในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน

กรอนลันด์ (Gronlund.1959 : 232) ได้กล่าวว่า เมื่อเด็กเข้าโรงเรียนจนสู่วัยผู้ใหญ่ ประสบการณ์การเข้าสังคมย่อมกว้างขวางออกไปตามลำดับ หากทุกสิ่งทุกอย่างได้พัฒนาไปตามปกติ กล่าวคือเมื่อถึงวัยเข้าเรียนเด็กได้มีโอกาสมีความสัมพันธ์กับเพื่อนในวัยเดียวกัน ได้รับการยอมรับนับถือจากเพื่อนเด็กจะได้รับบทบาทของตนว่าควรจะปฏิบัติตนอย่างไร เมื่อต้องการอยู่กับเพื่อนการที่เด็กอยู่ร่วมกับเพื่อนได้จะทำให้รู้สึกอบอุ่นใจ มีความมั่นใจ เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง เมื่อเขาสามารถอยู่กับเพื่อนฝูงได้อย่างมีความสุขย่อมมีความปรารถนาที่จะมีความสัมพันธ์กับคนอื่นเพิ่มขึ้นและมีทัศนคติที่ดีต่อคนทั่วไป ประสบการณ์ในการเข้าสังคมจะเพิ่มขึ้นทุกวัน เมื่อเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ชีวิตในสังคมจะมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ดีด้วยดี

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าเพื่อนเป็นสิ่งแวดล้อมสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเรียน ลักษณะของกลุ่มเพื่อนจะมีผลต่อแรงจูงใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รวมทั้งการนำไปสู่ความสมานสามัคคีกันในกลุ่มหากได้รับการยอมรับยกย่องก็จะมี ความมั่นใจในการแสดงออก และมีทัศนคติที่ดีต่อคนทั่วไปนอกจากนี้เพื่อนยังมีส่วนช่วยให้กิจกรรมต่างๆ ประสบความสำเร็จอีกด้วย

2.10.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

2.10.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

กรอนลันด์(Gronlund.1959 :176)ได้ศึกษาปัญหาการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาที่มีปัญหาด้านสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น มักจะมีปัญหาด้านการเรียนด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนอาจจะทำให้การเรียนไม่มีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดความตึงเครียดทางอารมณ์และไม่มีความสุขในการเรียน

เดอคอสเตอร์ (ซมฺนุช บุญสิทธิ์.2541 : 28; อ้างอิงมาจาก Decoter.1981) ได้ศึกษาสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่านักเรียนที่มีความพึงพอใจในการสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียนมีแนวโน้มของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีความพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียนต่ำ

2.10.2.2 งานวิจัยในประเทศ

จกมล ศตะภุริ (2500 : 70-74) ได้ศึกษาปัญหาของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และชั้นเตรียมอุดมศึกษาของโรงเรียนในจังหวัดพระนคร จำนวน 400 คน ผลการศึกษาพบว่านักเรียนมีปัญหาสัมพันธภาพกับเพื่อนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70.75 รองลงมาคือมีปัญหาการปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ข้อบังคับของโรงเรียนคิดเป็นร้อยละ 63.25 และปัญหาการเงิน คิดเป็นร้อยละ 53.75 ส่วนปัญหาที่พบน้อยที่สุดคือ ปัญหาความสัมพันธ์กับครู อาจารย์ คิดเป็นร้อยละ 37.50

ผ่องพรรณ บัณทรานนท์ (2511 : 91-94) ได้ศึกษาความต้องการความช่วยเหลือของนักศึกษาวิทยาลัยครูมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการคำแนะนำในเรื่องการเสริมสร้างบุคลิกภาพการคบเพื่อน การดำเนินชีวิตในมหาวิทยาลัยและปัญหาในอนาคต

จากเอกสารงานวิจัยสรุปได้ว่าบุคคลสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขจะต้องมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น มีการปรับตัวเข้ากับกลุ่มเพื่อน สังคม และสิ่งแวดล้อมได้ดี ส่งผลให้มีแนวโน้มในการเรียนสูงขึ้น ส่วนบุคคลที่มีปัญหาด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนทำให้เกิดความขัดแย้งในกลุ่ม เป็นเหตุให้การเรียนสูงขึ้น ส่วนบุคคลที่มีปัญหาด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนทำให้เกิดความขัดแย้งในกลุ่ม เป็นเหตุให้การเรียนไม่มีประสิทธิผล มีความตึงเครียดทางอารมณ์และไม่มีความสุข

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นคนดี มีปัญญามีความสุขและมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ โดยจัดทำเป็นสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น เพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษาจัดหลักสูตรและจัดการเรียนให้สอดคล้องตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด

สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้สนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น และมีอิสระในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางที่หลักสูตรกำหนด สถานศึกษาสามารถยืดหยุ่นในการบริหารหลักสูตรและจัดการศึกษาโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนสามารถมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนรู้ของตนเองได้มากขึ้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนที่มีความสมบูรณ์ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญาเป็นบุคคลที่มีความรู้ดี มีทักษะกระบวนการคิด การจัดการ มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดี สามารถแสวงหาความรู้และพึ่งตนเอง ทำงานร่วมกับคนอื่นอย่างสร้างสรรค์และพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อความสงบสุขของตนเองและสังคม หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานจะเน้นการพัฒนาจิตใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตที่ดีงาม มีความคิด การปฏิบัติและการตัดสินใจด้วยตนเองอย่างถูกต้อง

3.1 โครงสร้างของหลักสูตร

เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามหลักการ จุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ให้สถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องมีแนวปฏิบัติในการจัดหลักสูตรสถานศึกษา จึงได้กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานดังนี้

1. ระดับช่วงชั้น

กำหนดหลักสูตรเป็น 4 ช่วงชั้น ตามระดับพัฒนาการของผู้เรียนดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

2. สาระการเรียนรู้

กำหนดสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการการเรียนรู้และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนเป็น 8 กลุ่มดังนี้

2.1 ภาษาไทย

2.2 คณิตศาสตร์

2.3 วิทยาศาสตร์

2.4 สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

2.5 สุขศึกษาและพลศึกษา

2.6 ศิลปะ

2.7 การงานอาชีพและเทคโนโลยี

2.8 ภาษาต่างประเทศ

สาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มนี้เป็นพื้นฐานสำคัญที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนรู้ โดยอาจจัดเป็น 2 กลุ่ม คือ *กลุ่มแรก* ประกอบด้วย ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างพื้นฐานการคิดและเป็นกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาและวิกฤตของชาติ *กลุ่มที่สอง* ประกอบด้วย สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยีและภาษาต่างประเทศ เป็นสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์และสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์

การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาจะยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ไม่ได้ยึดเนื้อหาเป็นหลัก หลักสูตรจึงมีลักษณะเป็นหลักสูตรสมรรถฐาน (Competency-Based Curriculum) โดยเน้นทักษะและความสามารถของผู้เรียนมากกว่าการเน้นเนื้อหา มีมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นเป็นตัวกำหนด

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเฉพาะมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยเฉพาะสาระการเขียน ซึ่งเป็นหนึ่งในสาระการเรียนรู้ 5 สาระ คือ สาระการอ่าน สาระการเขียน สาระการฟัง การดูและการพูด สาระหลักการใช้ภาษา และสาระวรรณคดีและวรรณกรรม การจัดหลักสูตรภาษาไทยจะต้องนำมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นพัฒนาเป็นหลักสูตรของสถานศึกษาตามสาระการเรียนรู้ทั้ง 5 สาระดังกล่าว โดยจัดทำผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและคำอธิบายรายวิชา

การจัดหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สถานศึกษาจะต้องออกแบบเป็นหน่วยการเรียนรู้ของแต่ละช่วงชั้นตามตารางสัดส่วนของเวลาเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรเป็น 4 ช่วงชั้นคือช่วงชั้น ป.1-3, ป.4-6, ม.1-3และม.4-6 หน่วยการเรียนรู้ในช่วงชั้น ป.1-3, ป.4-6และม.1-3 จัดเป็นรายปีสามารถยืดหยุ่นเวลาเรียนของแต่ละปีได้ และเมื่อรวมเวลาเรียนทั้ง 3 ปี แล้วจะเป็นไปตามโครงสร้างของหลักสูตร ส่วนการจัดหลักสูตรในช่วงชั้นม.4-6 จัดเป็นรายภาคกำหนดหน่วยการเรียนรู้เป็นหน่วยกิต โดย 1 หน่วยกิต ใช้เวลาเรียน 40 ชั่วโมงต่อ 1 ภาคเรียน จะกำหนดหน่วยการเรียนรู้แต่ละภาคเรียนก็หน่วยการเรียนรู้ก็ได้แต่ต้องครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้และระยะเวลาที่กำหนดโดยนำคำอธิบายรายวิชามาจัดทำหน่วยการเรียนรู้เมื่อเรียนครบ 3 ปี แล้วจะต้องเป็นไปตามโครงสร้างของหลักสูตร

การออกแบบหน่วยการเรียนรู้จะต้องยึดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นหลัก เมื่อผู้เรียนเรียนครบทุกช่วงชั้นปี จะครบมาตรฐานการเรียนรู้และครบมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ซึ่งเป็นสมรรถ

ฐานในการพัฒนาผู้เรียน การออกแบบการสอนในหน่วยการเรียนรู้จะยึดผู้เรียนเป็นสำคัญโดยผู้เรียนปฏิบัติในสถานการณ์จริง สามารถปฏิบัติงานต่างๆ ตามกิจกรรมที่กำหนดในหน่วยการเรียนรู้และใช้สื่อต่างๆ ในการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง ให้ผู้เรียนคิดสร้างโครงการการเรียนรู้ทั้งเป็นกลุ่มและรายบุคคล เพื่อผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าให้ลึกซึ้งและทำงานเป็นกลุ่มหรือรายบุคคลตามความสนใจ เพื่อสร้างคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมจากการฝึกปฏิบัติ

สถานศึกษาควรจัดบรรยากาศการเรียนการสอนให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ครูควรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนจากการบอก การเล่า การอธิบาย มาเป็นผู้จัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน วางแผนและออกแบบการเรียนรู้ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองตามที่วางแผนการเรียนรู้ไว้ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้

3.2 สารของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (กรมวิชาการ. 2545 : 14)

3.2.1 ลักษณะของหลักสูตร

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดเป็นกรอบและทิศทางการพัฒนาหลักสูตรภาษาไทยของสถานศึกษาเช่นเดียวกับกลุ่มวิชาอื่น ๆ สถานศึกษาจะนำไปพัฒนาเป็นหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและเป็นแนวทางจัดการเรียนการสอนให้เป็นแนวทางเดียวกันทั้งประเทศตามมาตรฐานการเรียนรู้ ลักษณะสำคัญของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีดังนี้

1. กำหนดสาระที่เป็นองค์ความรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย(Strand) ซึ่งเป็นแก่นความรู้ทางภาษาที่ผู้สอนต้องนำไปขยายรายละเอียดและจัดให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสภาพแวดล้อมในห้องเรียน ประกอบด้วย การอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด หลักการใช้ภาษา วรรณคดีและวรรณกรรม

2. กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มวิชาและมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นของแต่ละสาระ เพื่อระบุสิ่งที่ผู้เรียนจะต้องเรียนและสมรรถฐานที่ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้อันเป็นคุณภาพของผู้เรียนที่ผู้สอนจะยึดเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้

3. กำหนดหลักสูตรเป็นช่วงชั้น ทั้งมาตรฐานการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น โดยแบ่งเป็น 4 ช่วงชั้น คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่1-3 ชั้นประถมศึกษาปีที่4-6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่1-3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 มีการพัฒนาทักษะทางภาษาอย่างต่อเนื่อง ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรทุกช่วงชั้นมิใช่เฉพาะช่วงชั้นที่จะสอนเท่านั้นเพื่อเห็นภาพการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

4. กำหนดเวลาเรียนตามความเหมาะสมในชั้นประถมศึกษาปีที่1-6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กำหนดเวลาเรียนเป็นรายปี ส่วนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 กำหนดเวลาเรียนเป็นรายภาคและเป็นหน่วยกิต

ทั้งนี้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดเวลาเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่1-3 จัดเวลาเรียนเฉพาะภาษาไทยและคณิตศาสตร์ใช้เวลาเรียนประมาณร้อยละ50 (เวลาเรียนตลอดปี 800-1,000 ชั่วโมง) เพื่อเป็นเครื่องมือการเรียนรู้และวางทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการอ่านเขียนและการคิดคำนวณ

ชั้นประถมศึกษาปีที่4-6 ให้จัดเวลาเรียนเฉพาะภาษาไทยและคณิตศาสตร์ใช้เวลาเรียนประมาณร้อยละ40(เวลาเรียนตลอดทั้งปี 800-1,000 ชั่วโมง)ทั้งนี้ยังให้ความสำคัญต่อภาษาไทยและให้ความสำคัญต่อวิทยาศาสตร์มากขึ้น ภาษาไทยยังต้องฝึกฝนทบทวนอยู่เป็นประจำเพื่อเป็นพื้นฐานในระดับสูง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่1-3 ให้จัดเวลาเรียนเป็นรายปี กำหนดเวลาเรียนทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ให้มีสัดส่วนใกล้เคียง กลุ่มภาษาไทย คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ยังคงมีความสำคัญควรจัดเวลาเรียนให้มากกว่ากลุ่มอื่น สำหรับผู้เรียนที่มีความประสงค์จะศึกษาต่อ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่4-6 ให้จัดเวลาเรียนเป็นรายภาค คำนวณน้ำหนักของรายวิชาที่เรียนเป็นหน่วยกิต ใช้เกณฑ์ 40 ชั่วโมงต่อภาคเรียน มีค่าน้ำหนักวิชา 1 หน่วยกิต การจัดเวลาและสาระการเรียนรู้เป็นการเริ่มเข้าสู่การเรียนเฉพาะสาขา จึงให้มีการเลือกเรียนของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้และจัดให้มีรายวิชาเพิ่มเติมใหม่เป็นรายวิชาที่น่าสนใจหรือมีความยากในระดับสูงขึ้นไปจัดเป็นรายวิชาสั้นๆ หรือรายวิชาเดี่ยวหรือรวมกันในลักษณะบูรณาการเป็นรายวิชาเลือกเฉพาะทาง

3.2.2 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย (กรมวิชาการ. 2545 : 15)

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรที่มีลักษณะเป็นหลักสูตรมาตรฐาน (Standard-Based Curriculum) และมีลักษณะเป็นหลักสูตรสมรรถฐาน(Competency-Based Curriculum) กล่าวคือ หลักสูตรจะมีสาระการเรียนรู้(Strand) เป็นกลุ่มเนื้อหาและทักษะที่จะต้องสอน แต่ละสาระการเรียนรู้จะมีมาตรฐานการเรียนรู้(Standard) เป็นตัวกำหนดคุณภาพของการจัดการศึกษาแต่ละมาตรฐานการเรียนรู้จะมีมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น(Benchmark) เป็นสมรรถฐานที่ผู้เรียนเรียนจบการศึกษาแต่ละช่วงชั้นจะต้องมีความรู้ความสามารถในการเรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น มาตรฐานการเรียนรู้จึงเป็นข้อกำหนดคุณลักษณะและความสามารถของผู้เรียนที่ครูจะจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะและความสามารถดังกล่าว ส่วนมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นกำหนดสาระการเรียนรู้ที่เป็นมาตรฐานเนื้อหา (Content Standard) ซึ่งส่วนมากจะเขียนเป็นความคิดรวบยอด กำหนดเนื้อหาการสอน และมาตรฐานการปฏิบัติ (Performance Standard) กำหนดคุณสมบัติที่เป็นความสามารถการปฏิบัติงานและคุณธรรม จริยธรรม มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นจะกำหนดความรู้ หลักการให้เกิดความคิดระดับสูงมีทักษะและกระบวนการและมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม ซึ่งครูจะนำไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน เชื่อมโยงประสบการณ์การเรียนรู้

ในห้องเรียนสู่ชีวิตจริงและสู่สังคมภายนอกและเป็นแนวทางการประเมินผลเพื่อพิจารณาความสำเร็จของผู้เรียน สถานศึกษาจะต้องนำมาตรฐานการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นพัฒนาเป็นหลักสูตรของสถานศึกษาเองให้สอดคล้องกับสภาพสังคมและชุมชน และยังเป็นแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาและยังใช้เป็นเกณฑ์การประเมินคุณภาพของการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขณะเดียวกันหน่วยงานที่ทำหน้าที่ประเมินคุณภาพของสถานศึกษาจะใช้มาตรฐานการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นจัดทำเครื่องมือประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพ นอกจากนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจะใช้มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นตรวจสอบคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน และใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาการเรียนรู้ให้เข้าสู่มาตรฐานที่กำหนดและผู้ปกครองยังใช้มาตรฐานตรวจสอบผลการเรียนของบุตรหลานของตนได้อีกด้วย

3.2.3 สารและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (กรมวิชาการ. 2545 : 17)

สาระที่ 1 : การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 : ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 : การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 : ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 : การฟัง การดูและการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 : สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณและพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 : หลักการใช้ภาษา

มาตรฐาน ท 4.1 : เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

มาตรฐาน ท 4.2 : สามารถใช้ภาษาแสวงหาความรู้ เสริมสร้างลักษณะนิสัย บุคลิกภาพและความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม อาชีพ สังคมและชีวิตประจำวัน

สาระที่ 5 : วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 : เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม ไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียน วิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษาเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ดังนั้นจึงสรุปเอกสารที่เกี่ยวกับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6) ดังนี้

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ป.4-6

1. สามารถเขียนเรียงความ ย่อความ ชี้แจงการปฏิบัติงาน การรายงาน เขียนจดหมายสื่อสารได้เหมาะกับโอกาสและจุดประสงค์ เขียนเรื่องราวจากจินตนาการหรือเรื่องราวที่สัมพันธ์กับชีวิตจริงรวมทั้งใช้กระบวนการเขียนพัฒนางานเขียน

2. มีมารยาทการเขียนและนิสัยรักการเขียนและการศึกษาค้นคว้าโดยใช้ทักษะการเขียนจดบันทึกข้อมูลความรู้ ประสบการณ์ เหตุการณ์และการสังเกตอย่างเป็นระบบ นำวิธีการของแผนภาพความคิดมาพัฒนางานเขียนและการรายงานและเขียนสื่อสารได้ตามจุดประสงค์อย่างมีมารยาททางสังคม

4. เอกสารเกี่ยวกับโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร

4.1 ความเป็นมาในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษา ตั้งแต่เริ่มสถาปนาในปี 2515 ตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 335 (รายงานสถิติการศึกษาปี 2540 : กองวิชาการ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร หน้า 1) โดยรับการจัดการศึกษาจาก 2 องค์การ คือ เทศบาลนครหลวงและองค์การบริหารนครหลวงกรุงเทพและเทศบาลนครธนบุรี กับองค์การบริหารนครหลวงกรุงเทพธนบุรี เป็นการยุบรวมกันและรับโอนการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดธนบุรีทั้งนี้ เทศบาลทั้ง 2 รับโอนการศึกษามาจากกระทรวงศึกษาธิการมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2480 และองค์การบริหารส่วนจังหวัดทั้งสองรับโอนการจัดการศึกษามาจากกระทรวงศึกษาธิการเมื่อปีพ.ศ. 2509

การจัดการศึกษาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร นับตั้งแต่จัดตั้งโรงเรียนราษฎรขึ้นครั้งแรกเมื่อปีพ.ศ. 2427 ที่วัดมหรณพารามและขยายออกไปทั่วประเทศโดยจัดตั้งองค์การรับผิดชอบเป็นกรมศึกษาธิการเมื่อปี พ.ศ. 2430 และเป็นกระทรวงธรรมการเมื่อปีพ.ศ. 2441 ได้มีโครงการศึกษาเกิดขึ้นโดยแบ่งความรับผิดชอบให้กรมศึกษาธิการ ของกระทรวงธรรมการ จัดการศึกษาในกรุงเทพมหานครและกระทรวงมหาดไทยจัดการศึกษาในหัวเมืองร่วมกับพระสงฆ์ ภายหลังได้มีการขยายการศึกษาภาคบังคับออกไปถึงระดับตำบลและระหว่างปีพ.ศ. 2454 ถึงพ.ศ. 2474 มีหน่วยงานที่รับผิดชอบการประถมศึกษา 3 กระทรวง คือ

1. กระทรวงนครบาล รับหน้าที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาในส่วนกลาง
2. กระทรวงมหาดไทย รับหน้าที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาในส่วนภูมิภาค
3. กระทรวงธรรมการ รับหน้าที่ประสานงานให้การศึกษาเป็นไปตามนโยบาย

ปัจจุบันการจัดการศึกษากรุงเทพมหานครเป็นอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 89 (21) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2528 โดยมีการจัดการศึกษาหลายระดับและหลายรูปแบบ ซึ่งมีหน่วยงานรับผิดชอบ ประกอบด้วย

1. การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

1.1 การจัดในรูปศูนย์เลี้ยงดูเด็กหรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักพัฒนาชุมชนซึ่งดำเนินการในลักษณะของการให้ความสนับสนุนชุมชนเปิดดำเนินการและสำนักอนามัย ซึ่งเปิดสถานเลี้ยงเด็กกลางวันและให้การสนับสนุนบ้านเลี้ยงเด็ก

1.2 การจัดการศึกษาในระดับอนุบาล1 มี 391 โรงเรียน อนุบาล2 มี 315 โรงเรียน การจัดในรูปชั้นเด็กเล็ก อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักการศึกษาและสำนักงานเขต ซึ่งปัจจุบันเปิดสอนในโรงเรียนประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 157 โรงเรียน

2. การจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักการศึกษาและสำนักงานเขตจำนวน 430 โรงเรียน ซึ่งกระจายอยู่ทั่วพื้นที่ 50 สำนักงานเขต

3. การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย เปิดสอนในโรงเรียนประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 52 โรงเรียน ตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักการศึกษาและสำนักงานเขต

4. การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ได้แก่ วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ในความรับผิดชอบของสำนักการแพทย์

5. การจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน ได้แก่ การฝึกอบรมอาชีพพระยาสันในโรงเรียนฝึกอาชีพของกรุงเทพมหานครและจัดให้กลุ่มสนใจตามความเหมาะสม ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานพัฒนาชุมชน

4.2 ระบบบริหารการศึกษาของกรุงเทพมหานคร

ระบบบริหารการศึกษาของกรุงเทพมหานครเป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กรุงเทพมหานคร พ.ศ.2528 และประกาศกรุงเทพมหานคร ลงวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2528 และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) ลงวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2530 เรื่อง “การแบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงานและการกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการกรุงเทพมหานคร”มติ ก.ก. ครั้งที่ 61/2541 วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ.2535 เรื่อง “อนุมัติปรับปรุงโครงสร้างและอัตรากำลังตามแผนอัตรากำลัง 3 ปี” ของสำนักงานเขต ตลอดจนประกาศกรุงเทพมหานคร ลงวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ.2535 เรื่องการแบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงานและการกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ กรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ 14)

สำนักงานเขต “มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษาและการอบรมดูแลโรงเรียนประถมศึกษา”

ฝ่ายการศึกษา “มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานธุรการ การเงิน บัญชีและพัสดุ จัดทำฎีกาเบิกจ่ายเงินประเภทต่างๆ การควบคุมจัดทำทะเบียนเบิกจ่ายวัสดุครุภัณฑ์ เก็บรักษา รวบรวมกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่งหรือหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา การกำหนดชื่อโรงเรียน งานกิจกรรมนักเรียนในสถานศึกษา ตรวจเยี่ยมโรงเรียนร่วมพิธีการและกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ดำเนินการเกี่ยวกับหน้าที่ของ ข้าราชการและลูกจ้างในโรงเรียนและในฝ่ายการศึกษา การนิเทศการศึกษา ดำเนินงานศูนย์ วิชาการเขตและปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง”

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2547 จำนวน 1,855 คน เป็นนักเรียนชาย 891 คน และนักเรียนหญิง 964 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษาเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2547 จำนวน 371 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรที่มีความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (Yamane, 1970 : 580-581) โดยใช้ขนาดโรงเรียนระดับชั้นและเพศเป็นชั้น (Strata) โดยมีขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ผู้วิจัยแบ่งจำแนกประชากรตามขนาดของโรงเรียนจากรายงานของสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร คือโรงเรียนขนาดกลาง ได้แก่ โรงเรียนวัดธรรมมาภิรัตราชม โรงเรียนสุโขทัย โรงเรียนวัดจันทรสโมสร โรงเรียนวัดประหาระบือธรรม โรงเรียนวัดเบญจมบพิตรและโรงเรียนขนาดเล็ก ได้แก่ โรงเรียนวัดเทวราชกุญชร โรงเรียนวัดสมณานัมบริหาร โรงเรียนวัดสวัสดิวารีสัมมาราม โรงเรียนวัดราชผาติการาม

2. ผู้วิจัยแบ่งจำแนกประชากรในโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็กตามระดับชั้นปี คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 645 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 614 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 596 คน

3. ผู้วิจัยแบ่งจำแนกประชากรในโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็กและตามระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 โดยจำแนกตามเพศ คือ เพศชายจำนวน 891 คน และเพศหญิงจำนวน 964 คน

4. ผู้วิจัยประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่มีความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ปรากฏว่าได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 371 คน ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนประชากร : กลุ่มตัวอย่าง = 5 : 1

5. ผู้วิจัยจึงสุ่มตัวอย่างได้กลุ่มตัวอย่าง 371 คน เป็นนักเรียนชาย 178 คน และนักเรียนหญิง 193 คน ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียน
ระดับชั้นและเพศ

ขนาด โรงเรียน	ระดับชั้น												รวม			
	ป.4				ป.5				ป.6				ชาย		หญิง	
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง		ชาย		หญิง					
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
กลาง	243	49	264	53	232	46	259	52	241	48	248	50	716	143	771	154
เล็ก	64	13	74	15	58	12	65	13	53	11	54	11	175	35	193	39
รวม	307	62	338	68	290	58	324	65	294	59	302	61	891	178	964	193

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. แบบสอบถามเรื่องตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา เขตดุสิตกรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 9 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามการสนับสนุนต่อการเรียนวิชาภาษาไทย
- ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว
- ตอนที่ 6 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ
- ตอนที่ 7 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย
- ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
- ตอนที่ 9 แบบทดสอบความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทย

วิธีสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาจากเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทย
2. ศึกษาแบบสอบถาม กำหนดเนื้อหาให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์เฉพาะ
3. สร้างแบบสอบถาม สำหรับใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาครั้งนี้ว่าครั้งนี้ ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับชั้นที่กำลังศึกษา คะแนนเฉลี่ยสะสม

ตัวอย่างแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุดหรือเติมข้อความให้ครบถ้วน

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. อายุ.....ปี
3. ระดับชั้นที่กำลังศึกษา
 - ☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 - ☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 - ☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
4. คะแนนเฉลี่ยสะสม (G.P.A.)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร งานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามนิสัยทางการเรียนของ ขจรสุตา เหล็กเพชร (2522 : 106 -113)

2.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามนิสัยทางการเรียนโดยใช้ข้อมูลจากข้อ 2.1และ2.2 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า(Rating Scale) 5 ระดับของลิเคอร์ท (Likert Scale Type)

ตัวอย่างแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความเกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนกระทำเป็นประจำเกี่ยวกับการเรียน แล้ว
โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือ

เป็นประจำ หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของนักเรียนทุกครั้ง

บ่อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของนักเรียนเกือบทุกครั้ง

บางครั้ง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของนักเรียนบ้างบางครั้ง

น้อยครั้ง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของนักเรียนน้อยครั้งมาก

นาน ๆ ครั้ง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของนักเรียนน้อยครั้งมาก
จนแทบไม่เกิดขึ้นเลย

ข้อที่	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อย	บางครั้ง	น้อยครั้ง	นาน ๆ ครั้ง
0	ข้าพเจ้ามีเวลาทำการบ้านวิชา					
	ภาษาไทยหลังเลิกเรียน.....	...	...	...	...	...
00	ข้าพเจ้าไม่รู้จักวางแผนในการเขียน					
	รายงานวิชาภาษาไทย.....	...	...	...	...	...
000	ข้าพเจ้ากระตือรือร้นในการเรียนวิชา					
	ภาษาไทย.....	...	...	...	...	...

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนน ดังนี้

เป็นประจำ	ให้คะแนน	5	คะแนน
บ่อย	ให้คะแนน	4	คะแนน
บ่อยครั้ง	ให้คะแนน	3	คะแนน
น้อยครั้ง	ให้คะแนน	2	คะแนน
นาน ๆ ครั้ง	ให้คะแนน	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนน ดังนี้

เป็นประจำ	ให้คะแนน	1	คะแนน
บ่อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
บ่อยครั้ง	ให้คะแนน	3	คะแนน
น้อยครั้ง	ให้คะแนน	4	คะแนน
นาน ๆ ครั้ง	ให้คะแนน	5	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายนิสัยทางการเรียน (วิเชียร เกตุสิงห์, 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย	3.67-5.00	หมายถึง	นิสัยทางการเรียนดี
คะแนนเฉลี่ย	2.34-3.66	หมายถึง	นิสัยทางการเรียนพอใช้
คะแนนเฉลี่ย	1.00-2.33	หมายถึง	นิสัยทางการเรียนไม่ดี

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

3.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร งานวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของมาริสารัฐปัดย์ (2532 : 74) และ รัตนภรณ์ วงศาโรจน์ (2530 : 678)

3.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยใช้ข้อมูลจากข้อ 3.1 และ 3.2 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคอร์ท (Likert Scale Type)

ตัวอย่างแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

คำชี้แจง ขอให้นักเรียนพิจารณาข้อความดังกล่าวว่าตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนที่ปฏิบัติอยู่เพียงใด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือ

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างและไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
0	ข้าพเจ้ายินอ่านหนังสือวิชาภาษาไทย					
	เพื่อสอบให้ได้คะแนนสูง	...	...	...	...	...
00	ข้าพเจ้าไม่ชอบเรียนแข่งกับคนเก่งใน					
	ห้องเรียน.....	...	...	...	...	...
000	เมื่อมีเวลาข้าพเจ้าจะทบทวนบทเรียน					
	เพื่อช่วยให้เข้าใจและได้คะแนนดีขึ้น...	...	...	...	...	...

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
จริง	ให้คะแนน	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้คะแนน	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน
จริง	ให้คะแนน	2	คะแนน
จริงบ้าง	ให้คะแนน	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้คะแนน	4	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย	3.67-5.00	หมายถึง	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.34-3.66	หมายถึง	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.00-2.33	หมายถึง	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการสนับสนุนบุตรต่อการเรียนวิชาภาษาไทย มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

4.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร งานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนบุตรต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

4.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามการสนับสนุนบุตรต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของ ชูติมน ศรีแก้ว (2545 : 51)

4.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามการสนับสนุนบุตรต่อการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลจากข้อ 4.1 และ 4.2 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคอร์ท (Likert Scale Type)

ตัวอย่างแบบสอบถามการสนับสนุนบุตรต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

คำชี้แจง ขอให้นักเรียนพิจารณาข้อความดังกล่าวว่าตรงกับข้อเท็จจริงมากน้อยเพียงใด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือ

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงมากที่สุด
 จริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงมาก
 จริงบ้าง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงบ้างและไม่ตรงบ้าง
 จริงน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงน้อย
 จริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
0	เมื่อข้าพเจ้าต้องเตรียมอุปกรณ์หรือสื่อวิชา ภาษาไทย ผู้ปกครองของข้าพเจ้าช่วย จัดเตรียมอุปกรณ์ให้	...	...	...	...	...
00	ผู้ปกครองส่งเสริมความสามารถของข้าพเจ้า โดยให้เข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาไทยที่ โรงเรียนจัดขึ้น.....	...	...	...	...	...
000	เวลาที่โรงเรียนจัดทัศนศึกษาเกี่ยวกับ ภาษาไทย ผู้ปกครองอนุญาตให้ข้าพเจ้าไป ได้.....	...	...	...	...	...

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
จริง	ให้คะแนน	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้คะแนน	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน
จริง	ให้คะแนน	2	คะแนน
จริงบ้าง	ให้คะแนน	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้คะแนน	4	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายการสนับสนุนต่อการเรียนวิชาภาษาไทย (วิเชียร เกตุสิงห์.

2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย	3.67-5.00	หมายถึง	การให้เวลาและการส่งเสริมสนับสนุนต่อการเรียนวิชาภาษาไทยมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.34-3.66	หมายถึง	การให้เวลาและการส่งเสริมสนับสนุนต่อการเรียนวิชาภาษาไทยปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.00-2.33	หมายถึง	การให้เวลาและการส่งเสริมสนับสนุนต่อการเรียนวิชาภาษาไทยน้อย

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

5.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร งานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว

5.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวของ กิ่งกาญจน์ ปานทอง (2545 : 67 - 68)

5.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวโดยใช้ข้อมูลจากข้อ 5.1 และ 5.2 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคอร์ท (Likert Scale Type)

ตัวอย่างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว
คำชี้แจง ขอให้นักเรียนพิจารณาข้อความดังกล่าวว่าตรงกับข้อเท็จจริงมากน้อยเพียงใด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือ

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงบ้าง และไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
0	ข้าพเจ้าไม่มีคนให้คำปรึกษาที่บ้าน					
	เมื่อทำการบ้านวิชาภาษาไทยไม่ได้...	...	...	...	...	...
00	ผู้ปกครองให้กำลังใจข้าพเจ้าในการเรียน					
	วิชาภาษาไทย.....	...	...	...	...	...
000	เมื่อกลับถึงบ้าน ผู้ปกครองซักถามเรื่อง					
	การเรียนวิชาภาษาไทยของข้าพเจ้า...	...	...	...	...	...

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
จริง	ให้คะแนน	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้คะแนน	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน
จริง	ให้คะแนน	2	คะแนน
จริงบ้าง	ให้คะแนน	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้คะแนน	4	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว (วิเชียร
เกตุสิงห์. 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00 หมายถึง มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกใน
ครอบครัวดี

คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66 หมายถึง มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกใน
ครอบครัวดีพอใช้

คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33 หมายถึง มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกใน
ครอบครัวไม่ดี

ตอนที่ 6 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

6.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร งานวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ

6.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพของ ปรกาศทิพย์ พิชัย (2539 : 80)

6.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพโดยใช้ข้อมูลจากข้อ 6.1 และ 6.2 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert Scale Type)

ตัวอย่างแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ

คำชี้แจง ขอให้นักเรียนพิจารณาข้อความดังกล่าวว่าตรงกับข้อเท็จจริงมากน้อยเพียงใด

แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือ

จริงที่สุด	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงมากที่สุด
จริง	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงมาก
จริงบ้าง	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงบ้าง และไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
0	ห้องเรียนไม่สะอาดขาด					
	ความเป็นระเบียบเรียบร้อย.....					
00	อาคารเรียนเก่าเกินไป.....					
000	สภาพห้องเรียนเหมาะสมกับ					
	ลักษณะวิชาภาษาไทย.....					

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
จริง	ให้คะแนน	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้คะแนน	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน
จริง	ให้คะแนน	2	คะแนน
จริงบ้าง	ให้คะแนน	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้คะแนน	4	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายลักษณะทางกายภาพ (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย	3.67-5.00	หมายถึง ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียนอยู่ในระดับดี
คะแนนเฉลี่ย	2.34-3.66	หมายถึง ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียนอยู่ในระดับ ดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ย	1.00-2.33	หมายถึง ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียนอยู่ในระดับ ไม่ดี

ตอนที่ 7 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย มี
ขั้นตอนการสร้างดังนี้

7.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร งานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับ
แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย

7.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอนวิชา
ภาษาไทยของ ชมนุช บุญสิทธิ์ (2541 : 72-75)

7.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอนวิชา
ภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลจากข้อ 7.1 และ 7.2 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมิน
ค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคอร์ท (Likert Scale Type)

ตัวอย่างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย
คำชี้แจง ขอให้นักเรียนพิจารณาข้อความดังกล่าวว่าตรงกับข้อเท็จจริงมากน้อยเพียงใด

แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือ

จริงที่สุด	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงมากที่สุด
จริง	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงมาก
จริงบ้าง	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงบ้าง และไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
0	ข้าพเจ้าร่วมทำกิจกรรมที่ครูผู้สอน					
	วิชาภาษาไทยจัดขึ้นเสมอ.....	...	...	...	...	...
00	ข้าพเจ้าไม่กล้าถามปัญหา เพราะรู้สึก					
	ครูไม่เป็นกันเองกับนักเรียน.....	...	...	...	...	...
000	ครูยิ้มแย้มทักทายข้าพเจ้า					
	เมื่อพบกันนอกห้องเรียน.....	...	...	...	...	...

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
จริง	ให้คะแนน	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้คะแนน	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน
จริง	ให้คะแนน	2	คะแนน
จริงบ้าง	ให้คะแนน	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้คะแนน	4	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย (วิเชียร
เกตุสิงห์, 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00 หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูดี

คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66 หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูดีพอใช้

คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33 หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูไม่ดี

ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

8.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร งานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

8.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนของ ชมนุช บุญสิทธิ์ (2541 : 72-75)

8.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนโดยใช้ข้อมูลจากข้อ 8.1และ8.2 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคอร์ท (Likert Scale Type)

ตัวอย่างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

คำชี้แจง ขอให้นักเรียนพิจารณาข้อความดังกล่าวว่าตรงกับข้อเท็จจริงมากน้อยเพียงใด

แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือ

จริงที่สุด	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงมากที่สุด
จริง	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงมาก
จริงบ้าง	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงบ้าง และไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
0	ข้าพเจ้ากับเพื่อน ๆ ชอบทำงานเป็นกลุ่มมากกว่าทำงานคนเดียว.....	...	...	...	...	...
00	ข้าพเจ้าไม่สบายใจเวลาทำงานรวมกลุ่มกับเพื่อน.....	...	...	...	...	...
000	เพื่อน ๆ ของข้าพเจ้าเห็นแก่ตัวไม่เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน.....	...	...	...	...	...

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
จริง	ให้คะแนน	4	คะแนน

จริงบ้าง	ให้คะแนน	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน
จริง	ให้คะแนน	2	คะแนน
จริงบ้าง	ให้คะแนน	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้คะแนน	4	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00 หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนดี

คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66 หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33 หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนไม่ดี

ตอนที่ 9 แบบทดสอบความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบทดสอบความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยตามขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์จุดประสงค์ของสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาตอนปลาย
2. ศึกษาการสร้างแบบทดสอบการเขียนจากหนังสือ การเขียนข้อสอบวิชาภาษาไทยของจันทิมา พรหมโชติกุล (2529 : 125-127)
3. กำหนดเนื้อหาให้ครอบคลุมองค์ประกอบของการเขียนและนิยามศัพท์เฉพาะ
4. ศึกษาการวัดและการประเมินผลความสามารถในการเขียน
5. สร้างแบบทดสอบความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยเพื่อการศึกษาค้นคว้า

ตัวอย่างแบบทดสอบความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทย

1.1 เขียนย่อความ

คำชี้แจง ให้นักเรียนย่อความเรื่องต่อไปนี้ตามรูปแบบการย่อความ

คนที่พัฒนาและสร้างสรรค์

การเพิ่ม การขยายสิ่งใดขึ้น ไม่ใช่เป็นการพัฒนาเสมอไป อย่างเชื้อโรคเจริญงอกงามแต่มันทำลาย การพัฒนาจะต้องเป็นการเพิ่มขึ้นในทางสร้างสรรค์ เพราะการพัฒนา คือ การเปลี่ยนแปลงทางดีขึ้น เจริญขึ้น เพิ่มพูนขึ้น ในบรรดาประเทศตะวันออก เรานิยามว่าคนญี่ปุ่นเป็นคนที่พัฒนาได้รวดเร็วทั้งทางร่างกาย จิตใจและประเทศชาติ

คนญี่ปุ่นมีลักษณะเด่นคือ มีระเบียบ เคารพสิทธิผู้อื่น แม้เข้ารับบริการก็เคร่งครัดไม่ล่วงล้ำผลประโยชน์ของคนอื่น

คนที่พัฒนาหรือคนที่หัวก้าวหน้ามีคุณลักษณะ ดังนี้

1. ใช้ความคิดอย่างมีเป้าหมายเป็นระบบ
2. ทำงานมุ่งอนาคต มองอนาคต
3. ทำงานซับซ้อนได้ ชอบงานท้าทาย ริเริ่มใหม่
4. ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น
5. ผูกไมตรี มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น

คนดังกล่าวนี้จะเป็นคนมุ่งมั่น เชื่อมั่น ใช้ความสามารถเพื่อตัวเองและส่วนรวม
จากหนังสือแสงทองแห่งชีวิต อ้อม ประนอม

เกณฑ์การประเมินการเขียนย่อความ

1. เขียนตามหลักและวิธีการเขียน	ได้	2	คะแนน
2. เนื้อหาได้ใจความ	ได้	3	คะแนน
3. ความสะอาดเรียบร้อย	ได้	2	คะแนน
4. การใช้ถ้อยคำสำนวน	ได้	3	คะแนน
รวม		10	คะแนน

เกณฑ์การประเมินการเขียนจดหมาย

1. ความต่อเนื่องของเหตุการณ์ในส่วนเนื้อเรื่อง	ได้	3	คะแนน
2. รูปแบบการเขียนจดหมาย	ได้	3	คะแนน
3. ความสะอาดเรียบร้อย	ได้	2	คะแนน
4. เขียนสะกดคำและใช้ภาษาได้ถูกต้องตามหลักภาษา	ได้	2	คะแนน
	รวม	10	คะแนน

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

1.1 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปหาความเที่ยงตรงโดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน คือ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา อาจารย์ ดร.พาสนา จุลรัตน์และอาจารย์นฤนารถ ปรามสุธา ซึ่งเป็นอาจารย์โรงเรียนวัดเทวราชกุญชร ตรวจสอบพิจารณาความสอดคล้องของแบบสอบถาม กับนิยามศัพท์เฉพาะในแต่ละคุณลักษณะที่ต้องการวัด ทั้งพิจารณาความเหมาะสมและความ ชัดเจนของสำนวนภาษาที่ใช้เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตามที่ผู้เชี่ยวชาญ เสนอแนะ

1.2 การหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยนำแบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับ ความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยที่แก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนช่วงชั้น ที่ 2 โรงเรียนสุโขทัย (ขนาดกลาง) จำนวน 25 คน และโรงเรียนวัดสมณานัมบริหาร(ขนาดเล็ก) จำนวน 25 คน ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ กำหนดเพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อโดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ โดยนำ คะแนนที่ตรวจแล้วมาเรียงลำดับจากสูงที่สุดมายังต่ำสุด แล้วแยกแบบสอบถามที่เป็นนักเรียนช่วง ชั้นที่ 2 ทำ 25% ของผู้ที่ได้คะแนนสูงและ 25% ของผู้ที่ได้คะแนนต่ำ แล้วจึงนำค่าเฉลี่ยรายข้อ มาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้ t-test เลือกข้อที่มีนัยทางสถิติที่ระดับ.05 มาใช้เป็น แบบสอบถามได้ผลดังนี้

1.2.1 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน จำนวน 8 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.37 - 3.62

1.2.2 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จำนวน 13 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.11 - 5.89

1.2.3 แบบสอบถามการสนับสนุนบุตรต่อการเรียนวิชาภาษาไทย จำนวน 11 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.06 - 4.66

1.2.4 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว จำนวน 14 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.21 - 4.52

1.2.5 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ จำนวน 9 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.47 - 3.60

1.2.6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย จำนวน 11 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.06 - 3.01

1.2.7 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน จำนวน 12 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.08 - 4.43

1.3 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามที่เลือกไว้ในข้อ 2 มาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (conbach) ซึ่งมีจำนวนข้อและค่าความเชื่อมั่นของแต่ละแบบสอบถาม ดังต่อไปนี้

1.3.1 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .60

1.3.2 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .66

1.3.3 แบบสอบถามการสนับสนุนต่อการเรียนวิชาภาษาไทยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .66

1.3.4 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .69

1.3.5 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .67

1.3.6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .71

1.3.7 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .65

2. การหาคุณภาพของแบบทดสอบความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทย

2.1 นำแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิมจำนวน 3 คน ตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาจากความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้ในคำสั่ง การกำหนดความยาวของเรื่องและเวลา ปรับปรุงแก้ไขตามของผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะ แล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสุโขทัย (ขนาดกลาง) จำนวน 25 คน และโรงเรียนวัดสมณานัมบริหาร (ขนาดเล็ก) จำนวน 25 คน ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างและทดลองตรวจให้คะแนน

2.2 แบบทดสอบความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยมี 2 ลักษณะ คือ เป็นการเขียนย่อความ 1 ฉบับ และการเขียนจดหมาย 1 ฉบับ ซึ่งเกณฑ์การให้คะแนนแบบทดสอบจะให้คะแนนโดยพิจารณาดังนี้

2.2.1 การเขียนย่อความคะแนนเต็ม 10 คะแนน โดยแบ่งให้คะแนนตามเกณฑ์
ดังนี้

2.2.1.1 เขียนตามหลักและวิธีการเขียน	ให้	2	คะแนน
2.2.1.2 เนื้อหาได้ใจความ	ให้	3	คะแนน
2.2.1.3 ความสะอาดเรียบร้อย	ให้	2	คะแนน
2.2.1.4 การใช้ถ้อยคำสำนวน	ให้	3	คะแนน

2.2.2 การเขียนจดหมายคะแนนเต็ม 10 คะแนน โดยแบ่งให้คะแนนตามเกณฑ์
ดังนี้

2.2.2.1 ความต่อเนื่องของเหตุการณ์ในส่วนเนื้อเรื่อง	ให้	3	คะแนน
2.2.2.2 รูปแบบการเขียนจดหมาย	ให้	3	คะแนน
2.2.2.3 ความสะอาดเรียบร้อย	ให้	2	คะแนน
2.2.2.4 เขียนสะกดคำและใช้ภาษาได้ถูกต้องตามหลักภาษา			

ให้ 2 คะแนน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์จากอาจารย์ใหญ่ และผู้อำนวยการโรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในเขตดุสิต เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนวัดเทวราชกุญชร โรงเรียนวัดจันทรมุขและโรงเรียนวัดประหาระบือธรรม

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำไปแจกด้วยตนเอง จำนวน 371 ฉบับ ตั้งแต่วันที่ 20 กรกฎาคม 2547 - วันที่ 30 กรกฎาคม 2547 ได้คืนมา 361 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.3

3. ผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์ คือ ตอบครบทุกข้อของนักเรียน ปรากฏว่า นักเรียนตอบได้สมบูรณ์ทุกข้อ แล้วจึงนำมาตรวจให้คะแนนรวมทั้งตรวจผลการสอบ หลังจากนั้นทำการทดสอบโดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยเพื่อแก้ข้อมูลเบื้องต้น และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปคิดค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทย

3. วิเคราะห์ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทย
4. สร้างสมการพยากรณ์ความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยจากผลวิเคราะห์ที่ได้ในข้อ 3

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ
 - 2.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ แล้ววิเคราะห์ด้วย t-test
 - 2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)
3. สถิติที่ใช้วิเคราะห์สมมติฐาน
 - 3.1 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
 - 3.2 วิเคราะห์ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทย โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อจะให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนนแต่ละตัว
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองของคะแนนแต่ละตัว
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	กำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
SE	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
SE_b	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์อยู่ในรูปของคะแนนมาตรฐาน
a	แทน	ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
$\hat{Y}$	แทน	ค่าสมการพยากรณ์ที่แทนค่าในรูปคะแนนดิบ
Z	แทน	ค่าสมการพยากรณ์ที่แทนค่าในรูปคะแนนมาตรฐาน
Y	แทน	ความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทย
X_1	แทน	เพศชาย
X_2	แทน	เพศหญิง
X_3	แทน	อายุ
X_4	แทน	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
X_5	แทน	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
X_6	แทน	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

X ₇	แทน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
X ₈	แทน	นิสัยทางการเรียน
X ₉	แทน	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
X ₁₀	แทน	การสนับสนุนต่อการเรียนวิชาภาษาไทย
X ₁₁	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว
X ₁₂	แทน	ลักษณะทางกายภาพ
X ₁₃	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย
X ₁₄	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไปคิดค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทย โดยการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
3. วิเคราะห์ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

การเสนอผลการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 จำนวนร้อยละของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 โดยจำแนกตามเพศและระดับชั้นที่กำลังศึกษา

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร ได้แก่ อายุ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นิสัยทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน การสนับสนุนต่อการเรียนวิชาภาษาไทย สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว ลักษณะทางกายภาพ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทย

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียนวิชาภาษาไทยกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทย

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 จำนวนร้อยละของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 โดยจำแนกตามเพศ และระดับชั้นที่กำลังศึกษา ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนร้อยละของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 โดยจำแนกตามเพศ และระดับชั้นที่กำลังศึกษา

ตัวแปร	ระดับตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ	เพศชาย	159	44.0
	เพศหญิง	202	56.0
	รวม	361	100.0
2. ระดับชั้นที่กำลังศึกษา	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	117	32.4
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	122	33.8
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	122	33.8
	รวม	361	100.0

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 2 ตัวแปรเพศ เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 56.0, 44.0 ตามลำดับ และตัวแปรระดับชั้นปีที่ศึกษาส่วนใหญ่ นักเรียนกำลังเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เท่ากับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รองลงมาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 33.8 และ 32.4 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร ได้แก่ อายุ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นิสัยทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน การสนับสนุนต่อการเรียนวิชาภาษาไทย สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว ลักษณะทางกายภาพ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทย ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร ได้แก่ อายุ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นิสัยทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน การสนับสนุนต่อการเรียนวิชาภาษาไทย สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว ลักษณะทางกายภาพ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย สัมพันธภาพระหว่าง นักเรียนกับเพื่อนและความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทย

ตัวแปร	นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย N = 361		
	$\bar{X}$	S	การแปลผล
1. อายุ	10.54	.966	วัยเด็กตอนปลาย
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	2.9749	.4434	ปานกลาง
3. นิสัยทางการเรียน	3.4583	.5590	ดีพอใช้
4. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน	3.6237	.4979	ปานกลาง
5. การสนับสนุนต่อการเรียนวิชาภาษาไทย	3.7197	.5750	มาก
6. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว	3.6529	.5883	ดีพอใช้
7. ลักษณะทางกายภาพ	3.3361	.6955	ดีพอใช้
8. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูสอนภาษาไทย	3.8310	.5738	ดี
9. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	3.8631	.5394	ดี
10. ความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทย	11.42	3.264	ปานกลาง

จากตาราง 3 พบว่า นักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 2 มีตัวแปรอายุอยู่ในวัยเด็กตอนปลาย ตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ตัวแปรนิสัยทางการเรียนอยู่ในระดับดีพอใช้ ตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ตัวแปรการสนับสนุนต่อการเรียนวิชาภาษาไทยอยู่ในระดับมาก ตัวแปรสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวอยู่ในระดับดีพอใช้ ตัวแปรลักษณะทางกายภาพอยู่ในระดับดีพอใช้ ตัวแปรสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูสอนภาษาไทยอยู่ในระดับดี ตัวแปรสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนอยู่ในระดับดี และตัวแปรความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียนวิชาภาษาไทยกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทย

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁	X ₁₂	X ₁₃	X ₁₄	Y
X ₁	1.000	-1.000**	.087	.018	.039	-.056	-.245**	-.191**	-.127*	-.161**	-.065	-.069	-.098	-.101	-.278**
X ₂		1.000	-.087	-.018	-.039	.056	.245**	.191**	.127*	.161**	.065	.069	.098	.101	.278**
X ₃			1.000	-.676**	.031	.638**	-.320**	-.030	-.007	.012	-.045	-.016	-.075	.047	.160**
X ₄				1.000	-.495**	-.495**	.187**	.025	.044	-.043	.114**	-.007	.067	-.002	-.151**
X ₅					1.000	-.510**	.051	-.034	-.188**	-.019	-.097*	.011	-.012	-.055	-.243**
X ₆						1.000	-.236**	.009	.144*	.024	-.016	-.004	-.054	.058	.392**
X ₇							1.000	.260**	.319**	.148*	.191**	.112*	.089	.191**	.134*
X ₈								1.000	.577**	.464**	.402**	.352**	.105*	.385**	.122*
X ₉									1.000	.500**	.437**	.334**	.115*	.427**	.190**
X ₁₀										1.000	.613**	.376**	.132*	.394**	.058
X ₁₁											1.000	.474**	.348**	.418**	.104*
X ₁₂												1.000	.381**	.481**	.131*
X ₁₃													1.000	.345**	.141**
X ₁₄														1.000	.094
Y															1.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 พบว่า ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียนวิชาภาษาไทยมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน โดยมีตัวพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 4 ตัวแปร ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .134 นิัยทางการเรียน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .122 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .104 และลักษณะทางกายภาพ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .131 ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวก กับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 5 ตัวแปร ได้แก่ เพศหญิง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .278 อายุ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .160 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .392 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .190 และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .141

ตัวแปรพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์ทางลบ กับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ตัวแปร ได้แก่ เพศชาย โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .278 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .151 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .243

ตัวแปรพยากรณ์ที่ไม่มีความสัมพันธ์ กับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน มี 2 ตัวแปร ได้แก่ การสนับสนุนบุตรต่อการเรียนวิชาภาษาไทย โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .058 และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .094

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 แสดงการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของตัวแปรที่ส่งผลต่อความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทย

แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Regression	4	1016.011	254.003	32.068**
Residual	356	2819.828	7.921	
Total	360	3835.839		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่า ความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทย มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับตัวแปร 4 ตัวแปร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 สามารถสร้างสมการพยากรณ์เชิงเส้นตรงได้ จึงได้คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์พหุคูณ ดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 แสดงตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน โดยใช้วิธีวิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ตัวแปร	b	SE _b	β	R	R ²	F
X ₆	2.955	.325	.429	.392	.153	65.024**
X ₆ , X ₁	-1.304	.311	-.199	.468	.219	50.266**
X ₆ , X ₁ , X ₇	1.340	.371	.175	.499	.249	39.360**
X ₆ , X ₁ , X ₇ , X ₁₃	.685	.244	.129	.515	.265	32.068**

$$R = .515$$

$$R^2 = .265$$

$$SE = 2.814$$

$$a = 4.642$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 6 พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนมี 4 ตัวแปร โดยเรียงลำดับจากตัวแปรที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุดคือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (X₆) เพศชาย (X₁) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X₇) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย (X₁₃) ซึ่งตัวแปรทั้ง 4 ตัวแปรนี้สามารถรวมกันอธิบายความแปรปรวนของความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทย ได้ร้อยละ 26.5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และได้้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทย ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = 4.642 + 2.955 X_6 - 1.304 X_1 + 1.340 X_7 + .685 X_{13}$$

สมการพยากรณ์ความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทย ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .429 X_6 - .199 X_1 + .175 X_7 + .129 X_{13}$$

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียนวิชาภาษาไทยกับความสามารถในการเขียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน วิชาภาษาไทยที่ส่งผลต่อความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ ความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียนวิชาภาษาไทย มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทย
2. ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียนวิชาภาษาไทย ที่ส่งผลต่อความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทย

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2547 จำนวน 1,855 คน เป็นนักเรียนชาย 891 คน และนักเรียนหญิง 964 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2547 จำนวน 371 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จาก

ประชากรที่มีความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (Yamane. 1970 : 580-581) โดยใช้ขนาดโรงเรียนระดับชั้น และเพศเป็นชั้น (Strata)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

แบบสอบถามเรื่องตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 9 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

ตอนที่ 2 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน มีจำนวน 8 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .60

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน มีจำนวน 13 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .66

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการสนับสนุนต่อการเรียนวิชาภาษาไทย มีจำนวน 11 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .66

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวมีจำนวน 14 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .69

ตอนที่ 6 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ มีจำนวน 9 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .67

ตอนที่ 7 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย มีจำนวน 11 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .71

ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีจำนวน 12 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .65

ตอนที่ 9 แบบทดสอบความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทย มี 2 ชุดคือ การเขียนย่อความ 1 ฉบับ และการเขียนจดหมาย 1 ฉบับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์จากอาจารย์ใหญ่ และผู้อำนวยการโรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร ในเขตดุสิต เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนวัดเทวราชกุญชร โรงเรียนวัดจันทรสโมสร และโรงเรียนวัดประหาระบือธรรม

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำไปแจกด้วยตนเอง จำนวน 371 ฉบับ ตั้งแต่วันที่ 20 กรกฎาคม 2547 – วันที่ 30 กรกฎาคม 2547 ได้คืนมา 361 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.3

3. ผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์ คือ ตอบครบทุกข้อของนักเรียน ปรากฏว่า นักเรียนตอบได้สมบูรณ์ทุกข้อ แล้วจึงนำมาตรวจให้คะแนนรวมทั้งตรวจผลการสอบ หลังจากนั้นทำการทดสอบโดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยเพื่อแก้ข้อมูลเบื้องต้น และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปคิดค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทย โดยการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
3. การค้นหาตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าสรุปได้ดังนี้

1. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 4 ตัวแปร ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_7) นิสยทางการเรียน (X_8) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว (X_{11}) และลักษณะทางกายภาพ (X_{12}) ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ ความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 5 ตัวแปร ได้แก่ เพศหญิง (X_2) อายุ (X_3) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (X_6) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_9) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย (X_{13})
2. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ตัวแปร ได้แก่ เพศชาย (X_1) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (X_4) และชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (X_5)
3. ตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 มี 2 ตัวแปร ได้แก่ การสนับสนุนบุตรต่อการเรียนวิชาภาษาไทย (X_{10}) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{14})
4. ตัวแปรที่ส่งผลต่อความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 ตัวแปร โดยเรียงลำดับจากตัวแปรที่ส่งผลมากที่สุดไป

ยังตัวแปรที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (X_6) เพศชาย (X_1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_7) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย (X_{13}) และตัวแปรทั้ง 4 ตัวแปรนี้สามารถรวมกันพยากรณ์ความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยได้ร้อยละ 26.5

5. สมการที่สามารถพยากรณ์ความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีดังนี้

5.1 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = 4.642 + 2.955 X_6 - 1.304 X_1 + 1.340 X_7 + .685 X_{13}$$

5.2 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .429 X_6 - .199 X_1 + .175 X_7 + .129 X_{13}$$

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาครั้งนี้ อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 4 ตัวแปร ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_7) นิสัยทางการเรียน (X_8) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว (X_{11}) และลักษณะทางกายภาพ (X_{12}) ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 5 ตัวแปร ได้แก่ เพศหญิง (X_2) อายุ (X_3) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (X_6) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_9) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย (X_{13}) ดังรายละเอียดดังนี้

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยมาก ทั้งนี้เพราะ นักเรียนมีความตั้งใจ ศึกษาเล่าเรียนมีความรับผิดชอบเข้าเรียน ตรงตามเวลา ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง สอดคล้องกับผลการวิจัยของมิญช์มนัส วรรณมรินทร์ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลหรือส่งผลในรูปแบบที่เป็นสาเหตุเฉพาะโดยทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ได้แก่ คุณภาพของการสอนโมโนภาพเกี่ยวกับตนเอง ความตั้งใจเรียน ความเอาใจใส่ของผู้ปกครอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

1.2 นิสัยทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนที่

มีนิสัยทางการเรียนดี มีความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยมาก ทั้งนี้เพราะ นักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนดี มีพฤติกรรมตั้งใจเรียน สนใจ กระตือรือร้น วางแผน ทบทวน ขยัน ตั้งใจเรียนในการเรียนวิชาภาษาไทยเป็นประจำ สอดคล้องกับผลการวิจัยของมรกต ศรียาสวิน (2545 : 61) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ กรุงเทพมหานคร พบว่านักเรียนมีนิสัยทางการเรียนดีมีพฤติกรรมตั้งใจเรียน มีความพยายามตั้งใจเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับ พิพัฒน์ แป้นอาทิตย์ (2545 : 90) นักเรียนที่มีความสนใจในการเรียนดี พึ่งตนเองได้ ย่อมประสบผลสำเร็จในการเรียน

1.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนมีสัมพันธภาพกับสมาชิกในครอบครัวดี มีความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยมาก ทั้งนี้เพราะ เด็กวัยประถมศึกษามีร่างกายที่กำลังเจริญเติบโต ทำให้มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ พ่อแม่ต้องดูแลให้อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี ให้กินอาหารที่มีคุณค่าเพียงพอ ให้ความรัก ความอบอุ่นและการเอาใจใส่จากพ่อแม่ ซึ่งจะทำให้เด็กมีสุขภาพจิตและอารมณ์ดี มีความสุข ภูมิใจในตนเอง มีความเชื่อมั่นว่าตนเป็นสมาชิกของครอบครัว ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยมาก ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ (2535 : 6) กล่าวไว้ว่าเด็กที่เกิดจากพ่อแม่ปรองดองรักใคร่ กลมเกลียว เห็นอกเห็นใจกันและมีความสัมพันธ์ของสมาชิกในบ้านดี เรียกว่า สิ่งแวดล้อมในบ้านดี ย่อมมีความอบอุ่นและแสดงออกด้วยความประพฤติดี

1.4 ลักษณะทางกายภาพ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียนดี ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยมาก ทั้งนี้เพราะ สถานที่เรียน ห้องเรียนมีความสะอาด เหมาะสมกับลักษณะวิชา อุปกรณ์การเรียนการสอนที่ครูใช้มีสภาพที่ดีต่อการใช้งาน การใช้สื่อ-อุปกรณ์ประกอบการสอนช่วยทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศรีนวล วรรณสุธี (2536 : 92 - 95) ได้วิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของคุณภาพการสอนของครู วิธีการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนปฏิบัติ แรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ความตั้งใจเรียน เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ สภาพความเจริญของชุมชน สภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านกายภาพ สภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านวิชาการ ความเอาใจใส่ของผู้ปกครองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่าตัวแปรที่มีผลกระทบทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ วิธีการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนปฏิบัติ ความตั้งใจเรียน เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ สภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านวิชาการ ความ

เอาใจใส่ของผู้ปกครอง นอกจากนี้ กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2524 : 67) กล่าวถึงสภาพแวดล้อมทางโรงเรียน ประกอบด้วย สภาพโรงเรียนโดยมีบรรยากาศภายในโรงเรียนควรสะอาด มีระเบียบ สวยงาม จัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน มีห้องหรือบริเวณกว้างขวางพอ สำหรับจัดกิจกรรมต่างๆ ให้แก่นักเรียน มีที่นั่งพักผ่อน ร่มรื่นเป็นสัดส่วน ช่วยให้นักเรียนเกิดความสุข ภาคภูมิใจเมื่อเข้ามาอยู่ในโรงเรียน เป็นการสร้างค่านิยมให้รักโรงเรียนและมาโรงเรียน

1.5 เพศหญิง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนหญิงมีความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยมาก ทั้งนี้เพราะ นักเรียนหญิงมีคุณลักษณะด้านความเชื่อมั่นว่าตนเองเป็นผู้เรียนที่ดีได้และด้านมีความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับ สุชา จันทน์เอม (2540 : 133) สรุปไว้ว่า เด็กหญิงมีความสามารถสูงกว่าเด็กชาย โดยทั่วไปแล้วเด็กหญิงจะพูดได้ก่อนเด็กชาย รู้คำศัพท์มากกว่า พูดได้คล่องกว่า หัดอ่านได้เร็วกว่า ทำคะแนนวิชาหลักภาษา การเขียนได้ดีกว่า

1.6 อายุ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า อายุมีผลทำให้ความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยมาก ทั้งนี้เพราะ นักเรียนมีอายุอยู่ในช่วง 8-13 ปี มีทักษะ ความเข้าใจ ทำให้ความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิมล โรจน์วีระ (2538 : 155) ได้เปรียบเทียบความสัมพันธ์ทางสังคมมิติและการปรับตัวระหว่างเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่าเด็ก ป. 7 ปรับตัวได้ดีกว่า เด็ก ป. 4 และม.ศ. 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.7 ประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยมาก ทั้งนี้เพราะ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความตั้งใจ เอาใจใส่ต่อการเรียนอย่างสม่ำเสมอ ใช้เวลาว่างในการศึกษาหาความรู้อย่างสม่ำเสมอเพื่อให้บรรลุความสำเร็จทางการเรียนและต้องการเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นไป สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เฮิร์ลลอค (Hurlock. 1964 : 91) กล่าวว่าไว้ว่าระดับชั้นที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่มีความสอดคล้องกับอายุของนักเรียน เพราะระดับเรียนที่สูงขึ้นย่อมทำให้เกิดการเรียนรู้ และสามารถพัฒนาตนเองในเรื่องต่าง ๆ ได้ดีขึ้น

1.8 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนดี ก็มี khả năngในการเขียนวิชาภาษาไทยมาก ทั้งนี้เพราะ นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะเป็นผู้ที่มิลักษณะอุปนิสัยขยันหมั่นเพียร เอาใจใส่และมีความตั้งใจสูงในการเรียน ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้จะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

สูงขึ้นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พัทธรี สิมพักษ์ (2542 : 69) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ของแบบการคิด แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ และโอลิเวอร์ (Oliver. 1987 : 2938 – A) ได้ศึกษาการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6-10 จากเจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และมโนภาพเกี่ยวกับตนเองทางด้านวิทยาศาสตร์ พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ จากผลการวิจัยที่สอดคล้องกันแสดงว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีผลต่อความสำเร็จของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

1.9 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนมีสัมพันธภาพกับครูผู้สอนวิชาภาษาไทยดี มีความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยมาก ทั้งนี้เพราะ นักเรียนมีความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนในห้องเรียน ครูมีความสัมพันธ์ที่ดี ทำให้นักเรียนรู้สึกเป็นกันเอง และปรับตัวเข้ากับครูได้ ซึ่งจะทำให้นักเรียนมีความมั่นคงทางอารมณ์ มีสติปัญญาดีพร้อมที่จะเรียน สอดคล้องกับ กาญจนา คุณารักษ์ (2534 : 169) ซึ่งกล่าวว่า ปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียนจะต้องประกอบไปด้วย ครูต้องให้ความสนใจ เอาใจใส่และเข้าใจปัญหาของนักเรียน และหาทางจัดปัญหาต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจ ตอบปัญหาอย่างกระฉับกระฉ่าง หลีกเลี้ยงการโต้แย้ง ครูจะสร้างความเชื่อมั่นให้นักเรียนได้มาก อดทนเมื่อนักเรียนถาม ไม่ให้ความใกล้ชิดหรือสนิทสนมกับนักเรียนคนใดคนหนึ่งจนเกินไป และชมเชยนักเรียนที่ทำงานดี

2. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ตัวแปร ได้แก่ เพศชาย (X_1) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (X_4) และชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (X_5) ดังรายละเอียดดังนี้

2.1 เพศชาย มีความสัมพันธ์ทางลบกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนชายมีความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยน้อย ทั้งนี้เพราะ เพศชายส่วนใหญ่ไม่ค่อยสนใจเรียนเท่าเพศหญิง ไม่กล้าซักถามครู ทำให้ความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยน้อย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วีระวัฒน์ ปันนิตามัย และอุสา สุทธิสาคร (2542 : 66) พบว่า เพศหญิงโดยภาพรวมมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ ความเอื้ออาทรสูงกว่าเพศชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเฉพาะสภาพความสำคัญ และการมีแรงจูงใจที่ดีในการปรึกษาหารือกับบิดา มารดา พี่น้อง หรือครูอาจารย์เมื่อมีปัญหา ซึ่งมีผลต่อการเป็นมุ่งความสำเร็จ มุ่งอำนาจ การควบคุมอารมณ์ และทักษะทางสังคม

2.2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความสัมพันธ์ทางลบกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยน้อย ทั้งนี้เพราะ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นระดับชั้นที่มีเนื้อหาหลักสูตรตามสาระการเรียนรู้ที่เริ่มเน้นทักษะทั้ง 4 ด้าน โดยเฉพาะการอ่าน และการเขียนด้วย ดังนั้นอาจทำให้เด็กมีปัญหาทางการเขียน นอกจากนี้ ผดุง อารยะวิญญู (2544 : 5) กล่าวว่า เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ในชั้นรุนแรงจะตรวจพบในระดับชั้นประถมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3, ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เมื่อเด็กโตขึ้นและเลื่อนชั้นไปเรียนในระดับมัธยมศึกษา ปัญหาด้านการเรียนรู้จะลดลง

2.3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความสัมพันธ์ทางลบกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยน้อย ทั้งนี้เพราะ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ไม่ค่อยมีความสนใจในการเรียนมากเท่าที่ควร และมีสมาธิในการเรียนน้อยกว่าชั้นที่สูงขึ้น ทำให้ความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยน้อย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภูซังค์ เลหาศิริวงศ์ (2535 : 93) ได้ศึกษาเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ศึกษาในระบบโรงเรียนและกึ่งระบบ โรงเรียนมีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวกับครูกับเพื่อน และด้านการเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีแนวโน้มที่จะมีปัญหาในทั้งสามด้านมากกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่บ้าง (โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย)

3. ตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 มี 2 ตัวแปร ได้แก่ การสนับสนุนบุตรต่อการเรียนวิชาภาษาไทย (X_{10}) และสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{14}) ดังรายละเอียดดังนี้

3.1 การสนับสนุนบุตรต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 แสดงว่า นักเรียนบางคนที่ได้รับการสนับสนุนบุตรต่อการเรียนวิชาภาษาไทยมาก มีความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยมาก ทั้งนี้เพราะการสนับสนุนของผู้ปกครองเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนของนักเรียน แสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองให้ความสำคัญกับการเรียนภาษาไทยของนักเรียน ให้ทุนทรัพย์ ซึ่งการสนับสนุนของผู้ปกครองเป็นกำลังใจให้กับตัวนักเรียนให้เกิดความตั้งใจในการเรียนวิชาภาษาไทย ซึ่งสอดคล้องกับ กาญจนา คุณารักษ์ (2534 : 67 – 68) กล่าวถึง การสนับสนุนบางประการที่สามารถให้กับนักเรียนได้ คือ (1) กระตุ้นเด็กบ่อยๆ ให้ทำการบ้าน รวมถึงการยกย่องสรรเสริญ และการแสดงการยอมรับ ถ้าหากว่าเขาทำการบ้านได้ดี และรวมทั้งแสดงอาการ

หรือพูดยกย่องให้ปรากฏแก่คนอื่นในสิ่งที่เด็กประสบความสำเร็จ และดึงดูดให้สมาชิกในครอบครัวและเพื่อนฝูงให้สนใจต่อความสำเร็จที่เด็กได้รับจากโรงเรียน อาจมีการให้ของขวัญเล็ก ๆ น้อย ๆ เมื่อเด็กทำดี ดังเช่นที่บางคนกล่าวว่า เด็กจะรู้สึกภูมิใจเมื่อเขาทำอะไรได้เป็นผลสำเร็จ และได้รับการยอมรับในการกระทำนั้นๆ (2) ผู้ปกครองควรจรรู้จุดแข็งและจุดอ่อนเกี่ยวกับการเรียนรู้ของเด็กที่โรงเรียน และให้ความสนับสนุน ในยามที่เขาต้องการ ซึ่งรวมถึงการที่ผู้ปกครองควรมีความรู้ในรายละเอียดปลีกย่อยเกี่ยวกับการเรียนรู้วิชาความรู้ต่างๆ ของเด็กที่โรงเรียน รู้ว่าเด็กเรียนเก่งและอ่อนในวิชาใดบ้าง และส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กทำดีที่สุดตลอดจนให้ความช่วยเหลือแก่เด็กแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนกรณีที่เป็น จำเป็น อาจจะไปถึงการคอยดูแลให้คำแนะนำเกี่ยวกับการบ้านที่เด็กทำด้วย หรือดูแลตารางกิจกรรมให้ด้วยถ้าจำเป็น และ (3) การจัดให้มีสถานที่ที่เงียบสงบที่จะศึกษา มีตำราที่เหมาะสม มีเอกสารสำหรับอ้างอิง มีอุปกรณ์สำหรับการเรียนรู้อื่น ๆ เด็กแต่ละคนต้องการที่จะมีสถานที่สงบเรียบเพื่อศึกษา มีโต๊ะหนังสือที่ทำงาน มีหนังสือพร้อม หรือเอกสารอื่นเพื่อประกอบการเรียน

นักเรียนบางคนที่ได้รับการสนับสนุนบุตรต่อการเรียนวิชาภาษาไทยมาก มีความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยน้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนบางคนได้รับการสนับสนุนเรียนวิชาภาษาไทยจากผู้ปกครองเป็นอย่างดี แต่นักเรียน ถูกตามใจทุกอย่าง ปกป้องมากเกินไป เอาแต่ใจตนเอง เมื่อต้องเรียนวิชาภาษาไทยแล้วคิดว่ายากหรือน่าเบื่อก็เกิดความท้อแท้ ไม่อยากเรียน ไม่ตั้งใจไม่เอาใจใส่ต่อการเรียน ทำให้ความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยน้อย

นักเรียนบางคนที่ได้รับการสนับสนุนบุตรต่อการเรียนวิชาภาษาไทยน้อย มีความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยมาก ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองของนักเรียนบางคนไม่ได้ให้การสนับสนุนบุตรต่อการเรียนวิชาภาษาไทยเท่าที่ควร แต่นักเรียนมีพื้นฐานที่ดี สมนึก ภัททิยธนี (2541 : 7) กล่าวว่า ความรู้พื้นฐานเดิมประกอบไปด้วยความรู้ ทักษะ และความสามารถที่จำเป็นต่อการเรียนเรื่องต่อไป นักเรียนที่มีความรู้พื้นฐานเดิมวิชาภาษาไทยสูง ทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยสูง และนักเรียนที่มีความรู้พื้นฐานวิชาภาษาไทยต่ำ ทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับบลูม (สมลวย สุตยิ. 2541 : 70 ; อ้างอิงมาจาก Bloom. 1976 : 32 - 33) ที่ให้ความเห็นว่าเนื้อหาวิชาที่เรียนในโรงเรียนโดยทั่วไปมักมีลำดับชั้นจากต่ำไปหาสูงต่อเนื่องกันไป ถ้าผู้เรียนขาดสิ่งจำเป็นในการเรียนเรื่องใหม่แล้วก็ไม่สามารถเรียนเรื่องใหม่ให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้ ไม่ว่าจะใช้ความพยายาม ใฝ่หา หรือใช้การสอนที่มีคุณภาพก็ตาม ดังนั้นนักเรียนที่มีความรู้พื้นฐานเดิมดี ก็จะนำความรู้นั้นมาใช้ได้อย่างต่อเนื่อง ช่วยให้เรียนรู้เรื่องใหม่ได้ดีและรวดเร็วยิ่งขึ้น

นักเรียนบางคนที่ได้รับการสนับสนุนบุตรต่อการเรียนวิชาภาษาไทยน้อย มีความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยน้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนบางคนเมื่อผู้ปกครองหรือ

ผู้เกี่ยวข้องไม่ให้การสนับสนุนต่อการเรียนวิชาภาษาไทยเท่าที่ควร ครอบครัวไม่สนใจ การเรียน และด้วยความรู้สึกส่วนตัวที่ไม่ชอบวิชาภาษาไทยอยู่แล้ว ผนวกกับที่ผู้ปกครองไม่ สนับสนุน และนักเรียนไม่เอาใจใส่ต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ทำให้ความสามารถในการเขียน วิชาภาษาไทยน้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พัทรี วรจรัสรังสี และชอนกลิ่น วิรัตน์โยสิน ท์ (2539 : 59) ได้ศึกษาเปรียบเทียบ บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียน ระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้นและนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียน สาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย(ฝ่ายประถม) พบว่า ผู้ปกครองมีบทบาทในการส่งเสริมนักเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้นในด้านความกดดันและการกระตุ้นพัฒนาทาง สติปัญญา อยู่ในระดับปานกลางและอยู่ในระดับสูงในด้านการสนับสนุนทางจิตวิทยา ส่วนในด้านความ ช่วยเหลือและการแบ่งเวลาไม่ สอดคล้องกัน กล่าวคือ ผู้ปกครองรายงานว่ามีบทบาทในการ ให้ความช่วยเหลือในระดับสูง แต่นักเรียนรับรู้ว่าได้รับความช่วยเหลือในระดับปานกลาง และ ผู้ปกครองรายงานว่าได้ส่งเสริมการเรียนของนักเรียนในด้านการแบ่งเวลาอยู่ในระดับ ปาน กลาง แต่นักเรียนรับรู้ว่าการส่งเสริมในระดับต่ำ

3.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถใน การเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 แสดงว่านักเรียนบางคนมีสัมพันธภาพระหว่าง นักเรียนกับเพื่อนดี มีความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยมาก ทั้งนี้เพราะการมีสัมพันธ ภาพที่ดีระหว่างเพื่อน เป็นองค์ประกอบสำคัญในการเรียน การช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหมู่ เพื่อนเกิดบรรยากาศของสังคมที่เป็นกันเองระหว่างนักเรียน ทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกรอบอุ่น มีความเชื่อมั่นในตนเอง กระตือรือร้นเอาใจใส่ในการเรียนวิชาภาษาไทย จนมีความสามารถในการ เขียนวิชาภาษาไทยมาก

นักเรียนบางคนมีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนดี มีความสามารถในการเขียน วิชาภาษาไทยน้อย ทั้งนี้เพราะสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนดี แต่เป็นการมีสัมพันธ ์ ในทางไม่สร้างสรรค์ คือชักชวนกันไปในทางเสียหายด้วยเหตุที่ไม่ชอบเรียนวิชาภาษาไทย เหมือนกัน จึงชักชวนกันหนีเรียน หรือมั่วแต่เล่นกันในขณะเรียน ไม่ตั้งใจเรียน ทำให้มี ความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยน้อย

นักเรียนบางคนมีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนไม่ดี มีความสามารถในการ เขียนวิชาภาษาไทยมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่สัมพันธภาพระหว่างเพื่อนไม่ค่อยดี จะทำให้นักเรียนไม่ค่อยได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน จนอาจเกิดเป็นปมด้อย จึงต้องแสวงหาปมเด่น ด้วยการตั้งใจเรียนและขยันเรียน และด้วยความชอบในการเรียนวิชาภาษาไทย ชอบอ่านชอบ เขียน จึงทำให้ตั้งใจเรียน และขยันในการเรียนวิชาภาษาไทยเป็นพิเศษ จนทำให้มีความสามารถ ในการเขียนวิชาภาษาไทยมาก

นักเรียนบางคนมีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนไม่ดี มีความสามารถในการ เขียนวิชาภาษาไทยน้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่สัมพันธภาพระหว่างเพื่อนไม่ค่อยดี จะทำให้

นักเรียนไม่ค่อยได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน จนอาจเกิดเป็นปมด้อย จนทำให้เป็นคนเก็บตัว ไม่ค่อยเข้ากลุ่มกับเพื่อน ไม่มีความสุขขณะเรียน เมื่อต้องทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อนก็ไม่ให้ความร่วมมือ ทำให้รู้สึกไม่ดีต่อการเรียน จนไม่สนใจเรียน ไม่ตั้งใจเรียนในวิชาต่างๆรวมทั้งวิชาภาษาไทย ทำให้ผลการเรียนไม่ดี และมีความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยน้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ นิภา นิธยาน (2530 : 139) ได้กล่าวถึงเพื่อนและอิทธิพลของเพื่อนที่ได้รับการยกย่องนับถือจากเพื่อนมากเพียงใดย่อมทำให้เป็นคนมีลักษณะเป็นมิตร น่าคบและกล้าแสดงออกในสิ่งต่างๆ แต่ถ้าเด็กมีสังคมที่ไม่ดี และไม่ได้รับการยกย่อง จะรู้สึกแค้นเคียดและบางครั้งมีความหวาดหวั่นใจ เด็กจะพยายามที่จะยอมรับและคล้อยตามความเห็นการกระทำทุกอย่างของเพื่อนแม้บางครั้งจะไม่เต็มใจก็ตาม จะเห็นได้ว่า เด็กที่ได้รับการยอมรับจากเพื่อนจะมีลักษณะเป็นอิสระ อารมณ์ดี และเป็นตัวของตัวเองมากกว่าจะตกอยู่ภายใต้อิทธิพลความคิดของคนอื่น

4. ตัวแปรที่ส่งผลต่อความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 ตัวแปร โดยเรียงลำดับจาก ตัวแปรที่ส่งผลมากที่สุด ไปยังตัวแปรที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (X_6) เพศชาย (X_1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_7) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย (X_{13})

4.1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่งผลต่อความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 เป็นอันดับแรก แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยมาก ทั้งนี้เพราะ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นชั้นปีที่สูงขึ้นสามารถปฏิบัติภารกิจได้ตามตาราง จัดแบ่งเวลาไว้อย่างเหมาะสม เข้าชั้นเรียนตรงเวลา เอาใจใส่ต่อการเรียนอย่างสม่ำเสมอ ใช้เวลาว่างในการศึกษาหาความรู้อย่างสม่ำเสมอเพื่อให้บรรลุความสำเร็จทางการเรียน ทำให้ต้องขยัน กระตือรือร้นมากยิ่งขึ้นเพื่อที่จะสอบแข่งขันเข้าเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษา สอดคล้องกับการวิจัยของ อัมพรรัตน์ ทองเนียน (2545 : 55) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดม่วง กรุงเทพมหานคร พบว่า การปฏิบัติตัวในห้องเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับการวิจัยของกุลวรรณ วิทยาวงศรุจิ (2526 : 58) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัวกับการปรับตัว ที่พบว่าวัยรุ่นที่มีระดับชั้นต่างกันมีการปรับตัวในการเรียนแตกต่างกัน และแนวโน้มของการปรับตัวในการเรียนจะดีขึ้นตามระดับชั้นเรียนที่สูงขึ้น

4.2 เพศชาย ส่งผลทางลบต่อความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 เป็นอันดับสอง แสดงว่า นักเรียนชาย มีความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยน้อย ทั้งนี้เพราะ เพศชายส่วนใหญ่ชอบและสนใจในการเล่นหรือการทำกิจกรรมต่างๆ ในวิชาปฏิบัติมากกว่าการเรียนทฤษฎี เวลาเรียนจึงมักชอบพูดคุย หรือชักชวนเพื่อนเล่น ไม่สนใจเท่าเด็กเพศหญิง สอดคล้องกับ จำเนียร ช่างโชติ (2529 : 181) สรุปไว้ว่าเพศหญิงแสดงออกทาง

ถ้อยคำได้อย่างสม่ำเสมอและอย่างคล่องแคล่วมากกว่าเพศชาย และแม้แต่ในระหว่างชั้นประถมจนถึงระดับมัธยมตอนปลาย เพศหญิงก็ได้รับคะแนนในด้านถ้อยคำและทำงานได้ดีกว่าเพศชาย ในวิชาภาษาอังกฤษและคงจำกันได้ดีว่า ผู้หญิงซึ่งประสบความสำเร็จในเรื่องนี้ ส่วนใหญ่มักมีอาชีพเป็นนักเขียน

4.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่งผลต่อความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 เป็นอันดับสาม แสดงว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ทำให้มีความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยมาก ทั้งนี้เพราะ วิชาภาษาไทยเป็นวิชาสามัญที่มีหน่วยกิตการเรียนมาก นักเรียนที่มีความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยมากจะส่งผลต่อคะแนนของวิชาภาษาไทยที่ดีด้วย ซึ่งส่งผลต่อคะแนนเฉลี่ยสะสมที่สูงขึ้น ส่วนนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมน้อย ส่วนหนึ่งอาจจะมีความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยที่ได้คะแนนน้อย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิพัฒน์ แป้นอาทิตย์ (2545 : 94) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนที่เป็นพระภิกษุสามเณรชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า ความประพฤตินักเรียนแต่ละคนย่อมมีความแตกต่างกัน นักเรียนส่วนใหญ่มีความตั้งใจสูงในการเรียน มีสมาธิในการเรียนดี ทำให้ประสบผลสำเร็จในการเรียน

4.4 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ส่งผลต่อความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 เป็นอันดับที่สี่ ซึ่งเป็นอันดับสุดท้าย แสดงว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพดีกับครูผู้สอนวิชาภาษาไทยทำให้มีความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยมาก ทั้งนี้เพราะ นักเรียนมีความสัมพันธ์กับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ครูผู้สอนเป็นกันเอง นักเรียนสามารถปรับตัวเข้ากับครูได้ รูปแบบการสอนของครูมีความน่าสนใจทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและสนใจในการเรียนมากขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มรกต ศรียาสิน (2545 : 62) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ กรุงเทพมหานคร พบว่า การสอนของครูน่าสนใจ ครูเปิดโอกาสให้ร่วมกิจกรรม ครูใช้สื่อการสอนที่ทันสมัย มีความเป็นกันเองระหว่างครูและนักเรียน มีการให้คำแนะนำจึงส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัย พบว่า ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพศชาย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ส่งผลต่อความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสำคัญต่อความสามารถในการเขียน หากนักเรียนมีทักษะในการเขียน ก็ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงและสามารถนำทักษะการเขียนไปใช้ในการศึกษาต่อที่ระดับสูงขึ้นได้ ดังนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยควรคำนึงถึงทักษะทางภาษาไทยโดยเฉพาะการเขียน ซึ่งนักเรียนจะต้องนำความรู้ไปใช้ โดยจะต้องฝึกฝนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้

2. เพศชาย มีความสำคัญต่อความสามารถในการเขียน ดังนั้นครูผู้สอนควรออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนในวิชาภาษาไทยให้เหมาะสม สอดคล้องกับบุคลิกภาพและความต้องการของเพศชาย โดยพยายามให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมากที่สุด อันจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียน และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

3. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย มีความสำคัญต่อความสามารถในการเขียน ดังนั้นครูผู้สอนควรสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมต่างๆ ให้ผู้เรียนเกิดความอบอุ่น เป็นผู้ที่เข้าใจความรู้สึกของผู้เรียนของแต่ละคน ดักเตือนโดยใช้เหตุผล เปิดโอกาสให้ผู้เรียนกล้าซักถาม กล้าแสดงออกเพื่อเพิ่มพูนความเชื่อมั่น อันจะส่งผลให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทยและช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยในลักษณะนี้ โดยทำการศึกษาวิจัยในวิชาอื่นๆ เช่น ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เป็นต้น
2. ควรมีการศึกษาวิจัยกับนักเรียนในระดับชั้นต่าง ๆ เช่น มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นต้น
3. ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทย
4. ควรมีการศึกษาบัจจัยเชิงสาเหตุของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาไทย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสงฆ์. (2524). *สุขภาพจิตในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : มหามงกุฎราชวิทยาลัย.
- . (2528). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ศรีเดชา.
- กรรณิการ์ พวงเกษม. (2533). *ปัญหาและกลวิธีการสอนภาษาไทยในโรงเรียนระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.
- กาญจนา นาคสกุล. (2539). “บทบาทของภาษากับการพัฒนาประเทศไทยในระยะยาว,” *วารสารสุโขทัยธรรมมาธิราช*. 9(1) : 33 – 39 ; มกราคม – เมษายน.
- กาญจนา คุณารักษ์. (2534). *หลักสูตรและการพัฒนา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กึ่งกาญจน์ ปานทอง. (2545). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาตามโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.ปบ.) คณะวิทยาการจัดการ โพรแกรมนิเทศศาสตร์ สถาบันราชภัฏพระนคร กรุงเทพมหานคร*. ปริญญาโท กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔*. กรุงเทพฯ : องค์การสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- . (2545). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๕*. พิมพ์ครั้งที่ 3 , กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- . (2545). *เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กรมวิชาการ. (2533). *คู่มือการสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. พิมพ์ครั้งที่ 4 , กรุงเทพฯ : องค์การค้ำของคุรุสภา.
- กุลวรรณ วิทยาวงศ์รุจิ. (2526). *ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัวกับการปรับตัว*. ปริญญาโท กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ก่อ สวัสดิพานิชย์ และคนอื่น ๆ. (2512). *จิตวิทยาตำราวิชาชีพชุดครูมัธยมของคุรุสภา วิชาครูตอน 3*. กรุงเทพฯ : องค์การค้ำของคุรุสภา.

- กองวิชาการ, สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร. (2544). **รายงานสถิติการศึกษาประจำปี 2544**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- กองวิชาการ, สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร. (2542). **วิสัยทัศน์ทางการศึกษา, กรุงเทพมหานคร**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- กฤษณา จันทร์ตรี. (2537). "คุณค่าของครอบครัว". **โรงพยาบาลศรีธัญญา**. ปีที่ 2, ฉบับที่ 3 (ก.ย. – ธ.ค. 37), 67 – 69.
- กฤษณา ศักดิ์ศรี. (2530). **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพฯ : หสน. นิยมวิทยา.
- ขจรสุดา เหล็กเพชร. (2522). **การสร้างแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (วัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2535). **คู่มือดำเนินการสอบโครงการประเมินความสามารถทางภาษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2534**. กรุงเทพฯ : กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงาน. (2539). **ภาษาไทยวันนี้มีทำนอง**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ, สำนักงาน. (2535). **เลี้ยงลูกถูกวิธี วัยเรียน วัยประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ : แปลนพับลิชชิ่ง จำกัด.
- จันทิมา พรหมโชติกุล. (2529). **การเขียนข้อสอบวิชาภาษาไทย**. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- จิตริยา ไชยศรีพรหม. (2533). **ลักษณะบุคลิกภาพการปรับตัวของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1 – ม.6) ในกรุงเทพมหานคร**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- จำเนียร ช่างโชติ. (2529). **จิตวิทยาความแตกต่าง**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์.
- ชวาล แพรัตกุล. (2520). **เทคนิคการวัดผล**. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์การพิมพ์.
- ชนนุช บุญสิทธิ์. (2541). **ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพกับเพื่อนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนกุหลาบวิทยาลัยราชวินิต กรุงเทพมหานคร** : ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ชเนติ สวัสดิ์ฤกษ์. (2527). *ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจ ภูมิหลังทางสังคม นิสัยทางการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ชิน โพธิ์อ่อน. (2526). *การศึกษาความยากง่ายและเหตุผลในการเขียนสะกดคำผิดของนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดอุดรธานี*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ชุติมน ศรีแก้ว. (2545). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นสำคัญของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสารวิทยา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชูชีพ อ่อนโคกสูง. (2528). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชวนชัย เชื้อสุวรรณ. (2522). *ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- จู่ปะนีย์ นาครทรรพ. (2519). *เอกสารประกอบการสอนวิชาพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : ละครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงเดือน สุกิกิตย์. (2522). *ความยากง่ายในการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- เทือน ทองแก้ว. (2540). "ปัจจัยที่ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี". *สารพัฒนาหลักสูตร*. ปีที่ 16, ฉบับที่ 129 (เม.ย. - มิ.ย. 40), 77 - 83.
- นฤมล พิกุลณี. (2531). *การศึกษาองค์ประกอบสถานภาพส่วนตัว ด้านสังคม สิ่งแวดล้อม และด้านเศรษฐกิจของสามเณรที่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำแนกตามประเภทโรงเรียน : กรณีศึกษาจังหวัด ลำปาง*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- นพดล จันทรเพ็ญ. (2531). *การใช้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ต้นอ้อ , ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูอุบลราชธานี.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2527). "นักบริหาร : ผู้สร้างบรรยากาศการเรียนรู้", *ก้าวเข้าสู่ผู้บริหาร*. กรุงเทพฯ : อนงค์ศิลป์การพิมพ์.

- นันทนา ดาวดวงเด่น. (2528). **การทดลองสอนการเขียนสะกดคำโดยใช้เกมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในเขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร.** ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- นิภา นิธยาน. (2530). **การปรับตัวและบุคลิกภาพ จิตวิทยาเพื่อการศึกษาและชีวิต.** กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พริ้นติ้งเฮ้า.
- นิยม บุญมี. (2526). **ครอบครัวสัมพันธ์.** มหาสารคาม : ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตมหาสารคาม.
- นวลน้อย สัตววรรณมาศ. (2537). "ปัจจัยที่ช่วยให้เด็กเรียนดี". **วิชาการ – อุดมศึกษา.** ปีที่ 4, ฉบับที่ 1 (ก.ย. – ธ.ค. 37), 20 – 25.
- นวลละอ อสุภาผล. (2536). **ผลสะท้อนแห่งโครงการนักเรียนนายร้อยตำรวจฝึกรับใช้ประชาชนในชนบท.** กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บังอร สว่างวโรธ และเยาวภา พุกกะคุปต์. (2524). "การวัดความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศโดยใช้ข้อสอบแบบอัตนัยและปรนัย", **วารสารภาษาปริทัศน์.**
- บุญชม ศรีสะอาด. (2524). **รูปแบบของผลการเรียนในโรงเรียน.** ปรินูญานิพนธ์ กศ.ด. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญยงค์ เกศเทศ. (ม.ป.ป.). **เขียนไทย.** กรุงเทพมหานคร : ทิพย์อักษรการพิมพ์.
- บุปผา ชังพุก. (2524). **การศึกษาความยากง่ายในการเขียนสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดราชบุรี.** ปรินูญานิพนธ์ (กศ.ม.(การประถมศึกษา)) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ปัจจุ บุนนาค. (2534). "สถาบันอุดมศึกษาเอกชน" **จิตวิทยาความมั่นคง 2534.** กรุงเทพฯ : ลีลากรูฟ.
- ประกายทิพย์ พิชัย. (2539). **ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง กรุงเทพมหานคร.** ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประพีร์ อุณจิตติ. (2531). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านและการเขียนพยัญชนะไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยการสัมพันธ์และไม่สัมพันธ์กับชื่อสัตว์.** วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ประเสริฐ เทพศร. (2536). **รูปแบบของตัวแปรที่ส่งผลต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์**. ปริญญาโท กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ประสาธ อิศรปริดา. (2522). **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพฯ : กราฟิเคอาร์ท.
- (2538). **สารัตถะจิตวิทยาการศึกษา**. มหาสารคาม : โครงการตำรามหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- เปลื้อง ณ นคร. (2514). **เอกสารคำบรรยายวิชาการประพันธ์และหนังสือ**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ผกาศรี เย็นบุตร. (2526). **ทักษะและความรู้ทางภาษา**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาภาษาไทย และภาคตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2544). **เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ร่ำไทย เฟลส.
- ผะอบ ไปชะกะฤษณะ , พ.ต. หญิง. **ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย การเขียน การอ่าน การพูด การฟัง และราชาศัพท์**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บำรุงสาสน์.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2538). **สุขภาพจิตเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บัณฑิตการพิมพ์.
- ผ่องพรรณ ปันทรานนท์. (2511). **ความต้องการความช่วยเหลือของนักศึกษาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ ปี 2510 ที่หวังจะได้รับการบริการแนะแนวของวิทยาลัย**. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยวิชาการ ศึกษา ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- พยอม ธัญญรส. (2543). **ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี**. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- พัชร วรจรัสรังสี และชอนกลีน วิรัตน์โยสินทร์. **รายงานวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม)**. ปีที่ 25 , ฉบับที่ 1(ก.ค. – ก.ย. 39) 102 – 109 ครุศาสตร์.

- พัชรีย์ สิมพรัักษ์. (2542). **ความสัมพันธ์ระหว่างแบบการคิด แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี.**
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พรชูลี อาชาวำรุง. (2525). **บทคัดย่องานวิจัยทางครุศาสตร์.** กรุงเทพฯ : ฝ่ายวิจัยคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ และสังคมศาสตร์.**
พิมพ์ครั้งที่ 8 กรุงเทพฯ : บริษัท ฟิงเกอร์ปรีน แอนด์ มีเดีย จำกัด
- พวงสร้อย วรกุล. (2522). **การเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดสงขลา.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- พิพัฒน์ แป้นอาทิตย์. (2545). **ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนที่เป็นพระภิกษุสามเณรชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พิมศรี เปาณิล. (2530). **บรรยากาศการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ตามทัศนะของนิสิตและอาจารย์.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- พรรณี ชูทัย เจนจิต. (2533). **"ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรม." จิตวิทยาพื้นฐานเพื่อการแนะแนว.**
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2524). **การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษากับความต้องการกำลังคนของประเทศ.** มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก. 1 : 37-39 ; มีนาคม-เมษายน.
- ไพศาล หวังพานิช. (2526). **การวัดผลทางการศึกษา.** กรุงเทพฯ ; ไทยวัฒนาพานิช.
กรุงเทพฯ : สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย.
- ภูษงค์ เลาสศิริวงศ์. (2535). **การเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวและแรงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

- มณูญ แป้นเจริญ. (2522). **การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาส่วนตัวและปัญหาทางการเรียนของนักศึกษาอาชีวศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 5 จังหวัดสงขลา**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- มานพ วงศ์สาขา. (2541). **การเรียนรู้โดยการนำตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมุกดาหาร**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่) มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- มาริสา รัฐปัตย์. (2532). **ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์**. ปรินูญานิพนธ์. กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มิญช์มนัส วรรณมรินทร์. (2544). **ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มรกต ศรียาสวิน. (2545). **ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ กรุงเทพมหานคร**. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- รัชนี ศรีไพวรรณ. (2520). "การสอนเรียงความ". **ประชาศึกษา**. 28 (6) มกราคม.
- รัตนภรณ์ วงศาโรจน์. (2533). **การศึกษาแบบการคิดและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ในจังหวัดสมุทรสงคราม**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รุ่งเรือง ธงศิลา. (2527). **ผลการจัดการเรียนเพื่อรอบรู้ (Mastery Learning) ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนโครงสร้างไวยากรณ์อังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.(การมัธยมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วีระวัฒน์ บันนิตมัย. (2542). **เชาวน์อารมณ์ (EQ) : ดัชนีวัดความสุขความสำเร็จของชีวิต**. หนังสือชุดดัชนีวัดความสุขและความสำเร็จ. กรุงเทพฯ : เอกซ์เปอร์เนท.

- วลีวรรณ ศรเดชะวิวัฒน์. (2536). **ปัญหาของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัด กรมอาชีวศึกษากลุ่มภาคเหนือ**. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- วรรณ โสมประยูร. (2529). "การพัฒนาการเขียนระดับประถมศึกษา," ใน **เอกสารการสอน ชุดวิชาการสอนกลุ่มทักษะ 1**. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- (2537). **การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- วัฒนา พุ่มเล็ก. (2513). **การศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำกว่านักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง ระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วันเพ็ญ อายุการ. (2512). **การศึกษาลักษณะและความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่แสดงออกถึงบุคลิกภาพเก็บตัว (Introvert Personality) หรือแสดงตัว (Extrovert Personality) การยอมรับตนเอง (Self Concept) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนวัยรุ่น โรงเรียนรัฐบาล จังหวัดชลบุรี**. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2530). **อุดมศึกษา**. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2530). **หลักการสร้างและการวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์. (2531). **การเขียนในงานส่งเสริม**. เชียงใหม่ : สถาบันเทคโนโลยีการเกษตร แม่โจ้.
- วิมล โรจน์วีระ. (2538). **การศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ทางสังคมและการปรับตัวระหว่างเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีที่ 7 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- วิลาศ บุญทองขาว. (2527). *บรรยาภาศการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตาม
ทักษะของนักเรียน ครูและผู้บริหาร เขตการศึกษา 4. ปริญญานิพนธ์*
กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศศิธร ธัญลักษณ์นันท์. (2542). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น*. กรุงเทพฯ :
ธีรต์เวฟ เอ็ดดูเคชั่น.
- คันสนีย์ ชีรเชียรประภา. (2514). *การศึกษาเกณฑ์ปกติของลักษณะบุคลิกภาพของเด็ก
วัยรุ่นไทยในโรงเรียนสาธิต ฯ ในจังหวัดพระนคร*. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริพร พัวพันธ์. (2532). *ระดับความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียน
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย . ถ่ายเอกสาร.
- ศิริพร ลิ้มตระการ. (2534). *เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมธิราช.
- ศรีนวล วรรณสุธี. (2536). *รูปแบบองค์ประกอบที่ส่งผลต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ
ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
พิษณุโลก*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ศรีระพร จันทโนทก. (2538). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
นักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพฯ*.
ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ศึกษาธิการ , กระทรวง. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและ
พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕*. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่ง
สินค้าและพัสดุภัณฑ์
- ศึกษาธิการ , กระทรวง สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2539).
การปฏิรูปการศึกษา. ศูนย์ปฏิรูปการศึกษา.
- สนิท ตั้งทวี. (2529). *การใช้ภาษาปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส. พรินติ้งเฮาส์.
- สิริพร ดาวัน. (2540). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของ
นักเรียนชั้นมัธยมปลาย โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี*.
ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร.

- สมจิตร์ ห่อไตรงรงค์. (2539). *ผลของการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีภูมิหลังต่างกันในการอบรมเลี้ยงดูและลักษณะทางชีวสังคม*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมถวิล วิเศษสมบัติ. (2525). *วิธีสอนภาษาไทยมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.
- สมพันธ์ เลขาพันธ์. (2542). "ปัญหาภาษาไทย," ใน *ชุดจุลสารพัฒนาประสิทธิภาพการสอน*. กรุงเทพฯ : ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม.
- สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2529). *การประเมินผลกลุ่มทักษะภาษาไทยระดับประถมศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมศึกษาวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุชา จันทน์เอม. (2540). *จิตวิทยาพัฒนาการ*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุชาดา สุธรรมรักษ์. (2531). *เอกสารการสอนวิชา จด.101 จิตวิทยาเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุทิวรงค์ พงศ์ไพบูลย์. (2522). *การเขียน*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุทิวรงค์ พงศ์ไพบูลย์ และอุดม หนูทอง. (2532). *การเขียน1*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุธาสินี ไชยเย็น. (2545). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาในโรงเรียนที่เปิดสอนระบบการศึกษาทางไกลในเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- สุนทร สุทองหล่อ. (2542). *คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาสถาบันราชภัฏสวนดุสิต*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุพจน์ แก้วกล้า. (2534). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนซ่อมเสริมโดยใช้ชุดการสอนมินิคอร์ด*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- สุพจน์ สิ้นสุวงศ์วัฒน์. (2527). **การสร้างแบบทดสอบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดบุรีรัมย์**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. (2532). **การสอนทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรางค์ ไคว้ตระกูล. (2533). **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสาวณี คลองน้อย. (2530). **การเปรียบเทียบผลการศึกษาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดลพบุรีโดยใช้แบบฝึกหัดกับเขียนสรุปความ**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- เอกศักดิ์ อินทร์ประสิทธิ์. (2531). **การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (วิจัยทางการศึกษา) กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- อัศรา บุญทิพย์. (2535). **การเขียน ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออกคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน**.
- อัจจิมา เกิดผล. (2535). **หลักการเขียน , ภาษาไทย 1**. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัจฉรา ชีวพันธ์. (2531). **กิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในชั้นประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.
- อัจฉรา วงศ์โสธร และคนอื่น ๆ. (2525). **รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ของวิชาเรียนและความสำคัญในการเรียนภาษาอังกฤษตามความสามารถของแต่ละบุคคล**. กรุงเทพฯ : สถาบันภาษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- อัมพรรัตน์ ทองเนียน. (2545). **ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดม่วง กรุงเทพมหานคร**. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- อัศรา อารณ. (2540). **ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัว การสนับสนุนทางสังคมและปัจจัยทางชีวสังคมกับความสามารถในการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุโรงพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (สุขศึกษา) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.**
- Anderson, Mary J. (1970). "Effects of Classroom Social Climate on Individual Learning." *American Educational Research Journal*. 7 : 135 – 152 ; March.
- Anderson, Valerie and Suzanne Hidi. (1989). "Teaching Students to Summarize," *Educational Leadership*. 46(4) : December, 1988, January.
- Atkinson, John W. and Bbirch D. (1964). *An Introduction to Motivation*. New York : D. Van Nostrand Co.
- Bernard, Harold W. (1960). *Mental Health for Classroom*. New York, c Mc Graw-Hill Book Company.
- Brandsma, H.P. and J. W. M. Knuver. (1989, July). "Effects of School and Classroom Characteristics on Pupil Progress in Language and Arithmetic," in *International Journal of Educational Research*. 13 (7) : 777 – 778.
- Brooker, Arthur and Peter Grundy. (1990). *Writing for Study Purposes*. Cambridge : Cambridge University Press.
- Byrne, Donne. (1988). *Teaching Writing Skills*. New Edition , Hong Kong : Longman.
- Cloud, Douglas. (1993). *Starting and Managing the Small Business*. New York : Mc Graw – Hill.
- Cronbach, Lee Joseph. (1970). *Essential of Psychological Testing*. 3rd ed. New York : Harper and Row Publisher.
- Donalson, Wayne. (1969). *General Psychology*. A core text in human behavior.
- Finocchiaro, Mary and Sako Sydney. (1980). *Foreign Language Testing : A Practical Approach*. New York : Regents Publishing Company.
- Good Carter V. (1973). *Dictionary of Education*. 3rd ed. New York : McGraw – Hill, Inc.

- Gronlund, Norman Eward. (1959). ***Sociometry in the Classroom***. New York : Harper.
- Harman, Herbert J.M. (1970, August). "A Questionnaire Measure of Achievement Motivation." ***Journal of Applied Psychology***. 54(2) : 353-363.
- Harris, David P. (1969). ***Testing English as a Second Language***. New York : McGraw – Hill Book Company.
- Heaton, J.B. (1979). ***Writing English Language Tests***. London : Longman.
- Hurlock, Elizabeth B. (1964). ***Development Psychology***. New York : Mc Graw – Hill Book Company.
- Jakobovits, Leon. A. (1971). Foreign Language Learning: ***A psycholinguistic Analysis of the Issues***. Rowley, Massachusetts : Newbury House.
- Johnson BS. And et al. (1995). ***Child, adolescent, and family psychiatric nursing***. United State of America : J.B. Lipincott Company.
- Kaplan, Louis. (1959). ***Mental Health and Human Relation in Education***. New York : Harper and Brothers.
- Maddox, R. (1963). ***How to study***. Greenwich, conn ; Fawcett Publication.
- McClelland, David C. and Others. (1953). ***The Achievement Motive***. New York : Appleton Century Crofts. Inc.
- , (1961). ***The Achieving Society***. New York. : Van Nostrand Company, Inc.
- Mccrimon, P.M. James M. (1978). ***Writing with a Purpose Shorted***. Boston : Houghton Mifflin Company.
- Moors, Rudolf H. and Bernice S. Moors. (1978 , April). "Classroom Social Climate and Student Absences and Grades," in ***Journal of Educational Psychology***. 70(2) : 263 – 269.
- Mortimore, Peter and others. (1989, June). "The Effects of School Membership on Pupil's Educational Outcomes," in ***Research Paper in Education***. 3(1) : 3 - 26.
- Mourad, Salah Ahmed. (1978, May). "Relationship of Grade Level, Sex, and Creativity to Readiness for Self-Directed Learning Among Intellectually Gifted Students," ***Dissertation Abstracts International***. 40 (04) : 2002-A.

- Nutt, Monna La velle. (1972). "Analysis of student and Teacher Recordings of Adolescent Problems," ***Dissertation Abstracts International***.
- Oliver, Joseph Steve. (1987). "A Longitudinal Study of Attitude, Motivation and Self Concept as Predictors of Achievement in and Commitment to Science Among Adolescent Students," ***Dissertation Abstracts International***. 47(8) : 2938 – A ; February.
- Onada, Larry. (1975). "Personality Characteristics of High Achieving and under Achieving Japanese American Sanseis," ***Dessertation Absteracts***.
- Patty, Walter T ., Dorothy C. Petty and Marjorie F. Backing. (1985). ***Experiences in Language : Tools and Teachniques For Language Art Methods***. 4th ed. New York : Allyn and Bacon Inc.
- Paulston, Christina Bratt and Marry Newman Bruder. (1976). ***Teaching English as a Second Language***. Teachniques and Processes Cambridge : Mass ; Winthrop.
- Radle, Fritz. (1951). ***Mental Hygiene in Teaching***. New York, Harcourt Brance and Company.
- Raffini, James P. (1970). "The Relationship between Resultant Achievement Motivation and College Student Examination Performance." ***Dissertation Abstracts International***. 31 : 1085-A ; 1970.
- Rahman, Syed Abbur. (1965). "An Investigation of the Extend and causes of Droupouy in class X Through XII of the secondary Schools of Decca East Pakistan During 1965," ***Dissertation Abstracts***.
- Rai, P.N. (1980). "Achievement Motive in Low and High Achievement a Camparative Study." ***Indian Education Review*** . 15(3) : 117-122 ; 1980.
- Raines, Ann. (1985). "What Unskilled ESL Students Do as They Write : A Classroom Study of Composing", ***TESOL Quarterly***. 19 June.
- Sheeran, John. (1982). "The Relationship of Achievement Motivation and Competition to School Achievement in Samon High School Student." ***Dissertation Abstracts International***. 13(2) : 562-B.
- Strang, Ruth. (1958). ***Group Work in Education***. New York : Harper.
- Stiles, Lindley J. and Dorsey, Mattie F. (1950). ***Democratic Teaching in Secondary Schools***. Philadelphia : Lippinsott.

- Weiner, Bernard. (1972, Spring). "Attribution Theory Achievement Motivation and The Education Process." *Review of Educational Research*. 42(1) : 203-215.
- White, Ronald V. (1980). *Teaching Writing English*. Great Britain : George Allen & Unwin.
- Widdowson, H.G. (1978). *Teaching Language as Communication*. Oxford : Oxford University Press.
- Willms, Douglas J. and Stephen W. Raudenbush. (1989). "A Longitudinal Hierarchical Linear Model for Estimating School Effects and Their Ability," in *Journal of Education Measurement*. 26 (3) : 209 – 232.
- Wrenn, C. Gilbert and Larsen P. Robert. (1969). *Studying Effectively*. Stanford : Stanford University Press.
- Yamane, Taro . (1970). Statistics ; *An Introductory Analysis* . New York : Harper and Row
- Yee, Albert H. (1971). *Social Interaction in Educational Settings*. Englewood Cliffs : Prentice Hall.
- Young, Lugenia Dixson. (1986, January). "The Relationship of Race, Sex, and Locus of Control to Self-Directed Learning," *Dissertation Abstracts International*. 46 (07) : 1886 - A

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือรับรองและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731.5618

ที่ ศบ 0519.12/๕.๖๔๖

วันที่ 17 พฤษภาคม 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณะบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวกานจันท์ สุขลายจิต นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “ตัวแปรที่เกี่ยวกับความสามารถในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร เขตดุสิต” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณรัตน์ พลอยล้อมแสง และ รองศาสตราจารย์ เวนนี่ กรีทอง เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์พาสนา จุลรัตน์ และ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม ตัวแปรที่เกี่ยวกับความสามารถในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตดุสิต

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นางสาวกานจันท์ สุขลายจิต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

1๖ พฤษภาคม 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเทวราชกุญชร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวกานจันท์ สุขลายจิต นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร เขตดุสิต” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง และ รองศาสตราจารย์ วรณี กริทอง เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ณฤณดา ปราบสุธา เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตดุสิต

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามให้ นางสาวกานจันท์ สุขลายจิต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ณฤณดา ปราบสุธา)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-2761664 มือถือ 01-5848411

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

17 พฤษภาคม 2547

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสมณานัมบริหาร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวกานจันท์ สุขลายจิต นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร เขตดุสิต” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง และ รองศาสตราจารย์ วรณี กริทอง เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 จำนวน 100 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเรียนวิชาภาษาไทย ในระหว่างเดือนพฤษภาคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวกานจันท์ สุขลายจิต ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ภรณ์ หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-2761664 มือถือ 01-5848411

ที่ ศธ 0519.12/๕๕๖3

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

/๗ พฤษภาคม 2547

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสุโขทัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวกานจันท์ สุขลายจิต นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร เขตดุสิต” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง และ รองศาสตราจารย์ วรณี กริทอง เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 100 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเรียนวิชาภาษาไทย ในระหว่างเดือนพฤษภาคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวกานจันท์ สุขลายจิต ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ภรณ์ หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

นางกานกานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-2761664 มือถือ 01-5848411

ที่ ศธ 0519.12/๒๖๔ ๗

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

/๗ พฤษภาคม 2547

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเทวราชกุญชร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวกานจันท์ สุขลายจิต นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร เขตดุสิต” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณรัตน์ พลอยล้อมแสง และ รองศาสตราจารย์ วรณี กริทอง เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 จำนวน 100 คน ตอบแบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเรียนวิชาภาษาไทย ในระหว่างเดือนพฤษภาคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวกานจันท์ สุขลายจิต ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-2761664 มือถือ 01-5848411

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

17 พฤษภาคม 2547

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดประหาระบือธรรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวกานจันท์ สุขลายจิต นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร เขตดุสิต” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมรัตน์ พลอยเลื่อมแสง และ รองศาสตราจารย์ วรณี กรีทอง เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 100 คน ตอบแบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเรียนวิชาภาษาไทย ในระหว่างเดือนพฤษภาคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวกานจันท์ สุขลายจิต ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภกรณ์ หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-2761664 มือถือ 01-5848411

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

17 พฤษภาคม 2547

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดจันทรสโมสร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวกานจันท์ สุขลายจิต นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร เขตดุสิต” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง และ รองศาสตราจารย์ วรณี กริทอง เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 100 คน ตอบแบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเรียนวิชาภาษาไทย ในระหว่างเดือนพฤษภาคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวกานจันท์ สุขลายจิต ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-2761664 มือถือ 01-5848411

ภาคผนวก ข
แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

เรียน นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง แบบสอบถามประกอบด้วย 9 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นที่กำลังศึกษา
คะแนนเฉลี่ยสะสม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการสนับสนุนต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว

ตอนที่ 6 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ

ตอนที่ 7 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย

ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ตอนที่ 9 แบบสอบถามความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทย

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ซึ่งนักเรียนสามารถแสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็นได้อย่างอิสระ คำตอบของนักเรียนไม่มีข้อใดถูกหรือผิด และไม่มีผลกระทบต่อการเรียนแต่อย่างใด คำตอบทั้งหมดจะเก็บไว้เป็นความลับ ไม่มีการเปิดเผยให้ผู้อื่นทราบ

ให้นักเรียนตอบให้ตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุดและ
โปรดตอบให้ครบทุกข้อ

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นางสาวกานจันท์ สุขลายาจิต

นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับชั้นที่กำลังศึกษา คะแนนเฉลี่ยสะสม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด หรือเติมข้อความให้ครบถ้วน

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. อายุ.....ปี

3. ระดับชั้นที่กำลังศึกษา

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4. คะแนนเฉลี่ยสะสม (G.P.A.)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความเกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนกระทำเป็นประจำเกี่ยวกับการเรียน แล้วโปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือ

- เป็นประจำ หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนทุกครั้ง
 บ่อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนเกือบทุกครั้ง
 บางครั้ง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนบ้างบางครั้ง
 น้อยครั้ง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อยครั้งมาก
 นาน ๆ ครั้ง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อยครั้งมากจน
 แทบไม่เกิดขึ้นเลย

ข้อที่	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อย	บางครั้ง	น้อยครั้ง	นาน ๆ ครั้ง
1.	ข้าพเจ้ามีเวลาทำการบ้านวิชาภาษาไทยหลังเลิกเรียน					
2.	ข้าพเจ้าไม่รู้จักรวางแผนในการเขียนรายงานวิชาภาษาไทย					
3.	ข้าพเจ้าทราบกำหนดวันสอบวิชาภาษาไทยจึงวางแผนดูหนังสือเพื่อเตรียมตัวสอบ					
4.	ข้าพเจ้าวางแผนการเรียนวิชาภาษาไทยและปฏิบัติตามแผนอย่างเคร่งครัด					
5.	ข้าพเจ้านำสมุด หนังสือและอุปกรณ์การเรียนวิชาภาษาไทยมาเรียนครบ					
6.	ข้าพเจ้าจดบันทึกย่อสิ่งที่ครูสอนและอธิบาย					
7.	ข้าพเจ้าอ่านเนื้อหาของบทเรียนวิชาภาษาไทยล่วงหน้าโดยที่อาจารย์ไม่ต้องสั่ง					
8.	หลังจากสอบวิชาภาษาไทย ข้าพเจ้ารีบซักถามครู หรือพยายามค้นคว้าหาคำตอบที่ตอบไม่ได้ในการสอบ					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

คำชี้แจง ขอให้นักเรียนพิจารณาข้อความดังกล่าวว่าเป็นจริงตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนที่ปฏิบัติอยู่เพียงใด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือ

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
 จริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
 จริงบ้าง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างและไม่ตรงบ้าง
 จริงน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
 จริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1.	ข้าพเจ้าขยันอ่านหนังสือวิชาภาษาไทย เพื่อ สอบให้ได้คะแนนสูง					
2.	เมื่อมีเวลาข้าพเจ้าทบทวนบทเรียนเพื่อช่วย ให้เข้าใจและได้คะแนนดียิ่งขึ้น					
3.	ข้าพเจ้าชอบเปรียบเทียบตนเองกับคนที่เก่ง กว่า เพื่อที่จะได้พัฒนาตนเอง					
4.	ถ้ารู้สึกว่าการเรียนยังไม่ดี ข้าพเจ้ามักใช้ ความพยายามมากขึ้น					
5.	ข้าพเจ้ามีความรู้สึกเสมอว่าไม่มีสิ่งอื่นใดที่จะมี ค่าเท่าเทียมกับ “ความสำเร็จในการทำงาน”					
6.	ทุกครั้งที่ทำกรบ้านวิชาภาษาไทย ข้าพเจ้า ชอบทำข้อยากมากกว่าข้อง่าย					
7.	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สนุก เมื่อต้องรีบทำงานให้ เสร็จในเวลาที่กำหนด					
8.	ข้าพเจ้าคิดว่าการทำข้อสอบวิชาภาษาไทยให้ ได้คะแนนสูงขึ้นอยู่กับโชคของข้าพเจ้า					
9.	ข้าพเจ้ามีเป้าหมายในการเรียนวิชาภาษาไทย ที่ชัดเจน					

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
10.	ข้าพเจ้าคิดอยู่เสมอว่า อนาคตของตนเองขึ้นอยู่กับความสำเร็จในการเรียน					
11.	ข้าพเจ้าไม่ได้ใช้ความสุขุมรอบคอบในการทำข้อสอบวิชาภาษาไทย					
12.	มีอยู่บ่อยครั้งที่ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจ เพราะได้ทำงานจนสำเร็จหรือแข่งขันจนได้รับชัยชนะ					
13.	เพื่อนของข้าพเจ้ามักคิดว่าข้าพเจ้าเป็นคนที่มีความรับผิดชอบสูง					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการสนับสนุนต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

คำชี้แจง ขอให้นักเรียนพิจารณาข้อความดังกล่าวว่าตรงกับข้อเท็จจริงมากน้อยเพียงใด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือ

จริงที่สุด	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงมากที่สุด
จริง	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงมาก
จริงบ้าง	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงบ้าง และไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1.	เมื่อข้าพเจ้าต้องเตรียมอุปกรณ์หรือสื่อวิชาภาษาไทย ผู้ปกครองของข้าพเจ้าช่วยจัดเตรียมอุปกรณ์ให้					
2.	ผู้ปกครองส่งเสริมความสามารถของข้าพเจ้า โดยให้เข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาไทยที่โรงเรียนจัดขึ้น					

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
3.	ผู้ปกครองไม่ค่อยสนใจซักถามเกี่ยวกับการเรียนวิชาภาษาไทยของข้าพเจ้า					
4.	ผู้ปกครองช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนวิชาภาษาไทย เมื่อข้าพเจ้าแก้ปัญหาไม่ได้					
5.	เมื่อข้าพเจ้าทำคะแนนสอบวิชาภาษาไทยได้ดีผู้ปกครองให้กำลังใจแก่ข้าพเจ้า					
6.	เมื่อใกล้สอบวิชาภาษาไทย ผู้ปกครองให้กำลังใจข้าพเจ้าในการอ่านหนังสือ					
7.	ผู้ปกครองซักถามข้าพเจ้าเกี่ยวกับการเรียนวิชาภาษาไทย					
8.	ผู้ปกครองของข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในการทำรายงานวิชาภาษาไทยของข้าพเจ้าเสมอ					
9.	ผู้ปกครองไม่สนใจว่าข้าพเจ้าจะไปเรียนหนังสือหรือไม่					
10.	ผู้ปกครองของข้าพเจ้าไม่เคยสอบถามว่าข้าพเจ้ามีปัญหาทางการเรียนวิชาภาษาไทยหรือไม่					
11.	ข้าพเจ้าและผู้ปกครองร่วมกันวางแผนการเรียนวิชาภาษาไทย					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว

คำชี้แจง ขอให้นักเรียนพิจารณาข้อความดังกล่าวว่าตรงกับข้อเท็จจริงมากน้อยเพียงใด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือ

จริงที่สุด	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงมากที่สุด
จริง	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงมาก
จริงบ้าง	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงบ้าง และไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
	<u>พฤติกรรมที่บิดามารดาหรือผู้ปกครอง ปฏิบัติต่อนักเรียน</u>					
1.	ผู้ปกครองให้กำลังใจข้าพเจ้าในการเรียน วิชาภาษาไทย					
2.	เมื่อกลับถึงบ้าน ผู้ปกครองซักถามเรื่อง การเรียนวิชาภาษาไทยของข้าพเจ้า					
3.	ผู้ปกครองให้คำแนะนำปรึกษาแก่ข้าพเจ้า ด้วยเหตุผล					
4.	เมื่อข้าพเจ้าทำความผิด ผู้ปกครองมักดุด่า โดยไม่ถามเหตุผล					
5.	เมื่อข้าพเจ้าทำความผิด ผู้ปกครองคอยให้ คำแนะนำแก้ไข					
6.	ผู้ปกครองไม่เห็นด้วยกับงานอดิเรกที่ข้าพเจ้า ทำอยู่ ได้แก่ ซ้อมปี่ง ดุภาพยนตร์ ฟังเพลง					
7.	ผู้ปกครองไม่เห็นด้วยที่ข้าพเจ้ามีกิจกรรม พิเศษที่โรงเรียน					

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
	<u>พฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติต่อบิดา</u>					
	<u>มารดา หรือผู้ปกครอง</u>					
8.	ข้าพเจ้ามักไม่ค่อยพอใจและไม่ทำตามความต้องการของบิดา มารดา ผู้ปกครอง					
9.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าผู้ปกครองไม่มีเวลาพูดคุยกับข้าพเจ้า					
10.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าผู้ปกครองให้ความสำคัญกับตนเอง					
11.	ข้าพเจ้าชอบเล่ากิจกรรมที่ทำในแต่ละวันให้ผู้ปกครองฟังทุกวัน					
12.	ข้าพเจ้าชอบทำงานโดยไม่ปรึกษากับผู้ปกครองเพื่อจะได้พัฒนาตนเองให้ดีขึ้น					
13.	ข้าพเจ้าหงุดหงิดที่ผู้ปกครองคอยเตือนให้อ่านหนังสือ					
14.	ข้าพเจ้าประพฤติตนตามกฎระเบียบของผู้ปกครอง					

ตอนที่ 6 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ

คำชี้แจง ขอให้นักเรียนพิจารณาข้อความดังกล่าวว่าตรงกับข้อเท็จจริงมากน้อยเพียงใด แล้ว
ตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือ

- จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงมากที่สุด
จริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงมาก
จริงบ้าง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงบ้าง และไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงน้อย
จริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อย ที่สุด
1.	ภายในห้องมีกลิ่นทำให้รู้สึกอึดอัด เช่น กลิ่นเหม็นจากห้องน้ำ กลิ่นควันหรือสารเคมี เป็นต้น					
2.	ห้องเรียนส่วนใหญ่มีเสียงดังรบกวนมาก ตลอดเวลา					
3.	โต๊ะ เก้าอี้ มีไม่เพียงพอกับจำนวน นักเรียน					
4.	สภาพห้องเรียนมีอากาศ ถ่ายเทดี					
5.	บริเวณโรงเรียนสกปรกเต็มไปด้วย เศษขยะ					
6.	ห้องเรียนแต่ละห้องมีสื่อ-อุปกรณ์การเรียน การสอนวิชาภาษาไทยไม่เพียงพอ					
7.	ครูใช้สื่อ-อุปกรณ์ประกอบการสอน วิชาภาษาไทยที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ อย่างเหมาะสม					
8.	ครูต้องแบ่งกันใช้สื่ออุปกรณ์การสอนวิชา ภาษาไทย เนื่องจากมีไม่เพียงพอ					
9.	โต๊ะ เก้าอี้ ในห้องเรียนมีสภาพชำรุด ทรุดโทรม					

ตอนที่ 7 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย

คำชี้แจง ขอให้นักเรียนพิจารณาข้อความดังกล่าวว่าตรงกับข้อเท็จจริงมากน้อยเพียงใด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือ

- จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงมากที่สุด
 จริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงมาก
 จริงบ้าง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงบ้าง และไม่ตรงบ้าง
 จริงน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงน้อย
 จริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
	<u>พฤติกรรมที่ครูปฏิบัติต่อนักเรียน</u>					
1.	ครูยิ้มแย้มทักทายข้าพเจ้าเมื่อพบกัน นอกห้องเรียน					
2.	ครูให้ความสนใจ เอาใจใส่ข้าพเจ้า ถึงแม้ว่า ข้าพเจ้าเรียนวิชาภาษาไทยไม่เก่ง					
3.	ครูสนใจปัญหาส่วนตัวของ ข้าพเจ้า					
4.	ครูให้ความรักและเอาใจใส่ต่อข้าพเจ้าเป็น อย่างดี					
5.	ครูรับฟังความคิดเห็นของ ข้าพเจ้า					
6.	ครูเข้มงวดมาก ทำให้บรรยากาศ ไม่น่าเรียน					
	<u>พฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติต่อครู</u>					
7.	ข้าพเจ้าไม่กล้าถามปัญหา เพราะรู้สึกครูไม่ เป็นกันเองกับนักเรียน					
8.	ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนในขณะที่ครูสอน วิชาภาษาไทย					

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
9.	ข้าพเจ้าไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็น					
10.	ข้าพเจ้าไม่สามารถปรึกษาเรื่องการเรียนรู้ วิชาภาษาไทยกับครูได้					
11.	ข้าพเจ้าทำความเคารพเมื่อพบครู					

ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

คำชี้แจง ขอให้นักเรียนพิจารณาข้อความดังกล่าวว่าตรงกับข้อเท็จจริงมากน้อยเพียงใด แล้ว
ตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือ

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงมากที่สุด
จริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงมาก
จริงบ้าง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงบ้าง และไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงน้อย
จริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1.	เมื่อเพื่อนมีปัญหา ข้าพเจ้าอยากให้ความช่วยเหลือ					
2.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณเองไม่มีเพื่อน ปรับทุกข์					
3.	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่พอใจ เมื่อเพื่อนแสดงความ คิดเห็นแตกต่างจากข้าพเจ้า					
4.	เพื่อนมีความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่กับ ข้าพเจ้า					
5.	เมื่อเพื่อนทำความดี ข้าพเจ้าชมเชยเพื่อน ด้วยความจริงใจ					
6.	เมื่อได้รับมอบหมายงานจากเพื่อนในกลุ่ม ข้าพเจ้าทำอย่างเต็มความสามารถ ด้วยความเต็มใจ					
7.	ข้าพเจ้าตำหนิเพื่อน เมื่อเพื่อนทำอะไรไม่ ถูกใจ					
8.	ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจที่เป็นส่วนหนึ่งของเพื่อน ในการสนทนา					
9.	ข้าพเจ้าพอใจที่สามารถทำให้เพื่อน สนุกสนาน					

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
10.	ข้าพเจ้ามีความสุขเมื่ออยู่ร่วมกับ เพื่อน					
11.	เพื่อนไม่ยอมรับข้าพเจ้าเข้าร่วมในการ ทำงานกลุ่ม					
12.	ข้าพเจ้ากับเพื่อนมัก ทะเลาะกัน					

ภาคผนวก ค
ค่าความเชื่อมั่นและค่า t

ตาราง 7 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1.	2.778
2.	3.222
3.	2.648
4.	3.354
5.	2.654
6.	3.625
7.	2.941
8.	2.371

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .60

ตาราง 8 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1.	2.162
2.	2.238
3.	5.893
4.	2.790
5.	2.257
6.	3.411
7.	2.110
8.	2.431
9.	2.294
10.	2.731
11.	2.616
12.	2.949
13.	3.286

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .66

ตาราง 9 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการสนับสนุนต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1.	2.259
2.	3.078
3.	2.923
4.	2.613
5.	2.549
6.	2.695
7.	4.667
8.	4.232
9.	3.015
10.	2.068
11.	2.483

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .66

ตาราง 10 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1.	3.585	8.	4.522
2.	4.406	9.	2.932
3.	3.227	10.	4.158
4.	2.339	11.	3.725
5.	2.751	12.	2.219
6.	3.476	13.	3.169
7.	2.825	14.	4.357

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .69

ตาราง 11 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1.	2.826
2.	3.600
3.	2.470
4.	2.931
5.	3.602
6.	2.778
7.	2.535
8.	4.195
9.	3.196

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .67

ตาราง 12 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1.	2.975
2.	2.737
3.	2.522
4.	3.015
5.	2.664
6.	2.623
7.	2.064
8.	2.453
9.	2.992
10.	2.810
11.	2.060

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .71

ตาราง 13 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่าง
นักเรียนกับเพื่อน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1.	2.363
2.	3.128
3.	3.023
4.	4.439
5.	3.354
6.	3.272
7.	3.373
8.	3.158
9.	2.395
10.	2.110
11.	2.111
12.	2.083
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .65	

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ – นามสกุล	นางสาวกานจันท์ สุขลายาจิต
วันเดือนปีเกิด	24 สิงหาคม 2523
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	216 ซอยไพศาล ถนนประชากรราษฎร์บำเพ็ญ เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร 10320 โทร. 02 - 2761664

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2535	ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีวรนาถเทเวศร์
พ.ศ. 2538	มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีวรนาถบางเขน
พ.ศ. 2541	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตโชติเวช
พ.ศ. 2543	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ สนเทศ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตโชติเวช
พ.ศ. 2545	ปริญญาตรี สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ศึกษา – คหกรรมศาสตร์ ทั่วไป สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตโชติเวช
พ.ศ. 2547	ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร